

Adršpach na maximum
a z Poustevny do skal
Objevte krásy divokých skalních měst
i tajemné barokní ivanitské poustevny

4–5
strany

Křížové cesty na Broumovsku

V Křinicích, Martínkovicích nebo
v Božanově putujte po dávných
křížových cestách

16–17
strany

- Polické památky ve znamení baroka str. 15
- Mít tak víc času na focení – rozhovor str. 23
- Kulturní přehled str. 34–35

VÍTEJTE V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

LETNÍ.BROUMOVSKO

Informační noviny. Broumov, Police n. M., Teplice n. M., Meziměstí ■ LÉTO 2017

Kraj pískovcových skal a barokních památek je perlou českého baroka

Barokní Broumovsko

Benediktinský klášter sv. Václava, Dřevěná škola roubenka, barokní Ivanitská poustevna, drobné sakrální památky, křížové cesty, skalní města v barokní krajině, broumovská skupina kostelů a scenérie přírodních krás, to je kulturní krajina Broumovska.

Unikátní broumovská skupina kostelů vsazená do okolní krajiny v čele s broumovským klášterem dotváří jedinečné „genius loci“ ke zvláštnímu reliéfu skal a skalních měst. Všechny stavby pochází z jedné dílny a mluví společným architektonickým jazykem otce Kryštofa a syna Kiliána Ignáce Dientzenhoferových, které na Broumovsko pozval osvětený opat Otmar Zinke. Kostely byly postaveny za velmi krátkou dobu, během pouhých dvaceti let. Jednotlivé kostely dominují kulturní krajině a dotváří překrásné scenérie. Objevovat jejich kouzlo lze při pěších výletech, na kole či v rámci vyhlášených kulturních akcí. Zážitek je to opravdu fascinující. Člověku až zůstane rozum stát, co někdo dokázal za tak krátkou dobu vytvořit. Ať už se ocitnete v Sonově, Ruprechticích, Vižnově, Verněřovicích, Heřmánkovcích, Otovicích, Božanově, Broumově, Bezděkově nebo v Martínkovicích. Tamější kostel sv. Jiří a Martina jediný pochází z dílny stavitele Martina Allia. Pronikněte do tajů barokní krajiny. Uvidíte, že barokní krajina pro vás bude nesmazatelným prožitkem.

Klášter v Broumově a další památky

Okázalost baroka a unikátní kopie Turínské plátna spatříte při prohlídce broumovského kláštera. I v letošním roce na vás čekají noční

prohlídky a také dílny Scriptorium a Knihtisk. K odpočinku a rozjímání zveme do klášterní zahrady. Víte, že v Polici nad Metují můžete nahlédnout do staré roubené školy a v Teplicích nad Metují zase objevíte jedinou barokní ivanitskou poustevnu v Evropě? Historii regionu představí Muzeum Broumovska a další muzeum, a to papírových modelů v Polici nad Metují, v letošním roce slaví 5 let a připravilo pro všechny malé i velké nejednu oslavu.

Pískovcová skalní města

Pamatujete si (možná z dětských let) na výlet do Adršpachu? Kromě prohlídkového okruhu skalním městem můžete navštívit také Zámek v Adršpachu, ve kterém se nachází první horolezecké muzeum v České republice. Skalní oblasti Broumovska však nabízejí mnohem více. Vydejte se na skalní hrad Střmen a putujte až na Chrámové náměstí v Teplických skalách. „A pozor, možná se nevyhnete ani Sibiři, proto doporučujeme mikinu vždy s sebou!“ Putování Broumovskými stěnami stojí za to zakončit na Hvězdě. Poutní a vyhlídkové místo regionu s barokní kaplí ve tvaru Hvězdy Vás doslova uchvátí.

Z Meziměstí do Polska autobusem

Že nevěříte vlastním očím? Ale ano, věřte. Z Meziměstí můžete ve všedních dnech,

o víkendech i svátcích vyrazit do Valbřichu přes Mírošov autobusem. Linka č. 15 má 2 zastávky u Staré Kopalny (bývalý důl). Vyraďte objevovat polské příhraničí a cestou zpět se zastavte v Meziměstí. Místní Fabrika na zážitky je jako dělaná pro jeden z vašich dovolenkových večerů.

Pestré kulturní vyžití

Chvilky odpočinku si neváhejte zpřijemnit při některé z tradičních (možná i netradičních) kulturních akcí. Po celé léto můžete navštívit hudební festival Za poklady Broumovska konaný právě v barokních kostelích celého regionu. Zájemce o divadlo nadchne divadelní festival Malé letní divadlení a pro vyznavače aktivního odpočinku doporučujeme navštívit Mezinárodní horolezecký filmový festival v Teplicích nad Metují. Tradiční akce doplňují koncerty, výstavy, jednodenní hudební festivaly, promítání v letním kině, gastronomické a kulturní akce v atraktivitách regionu. Zkrátka na Broumovsku nuda nezažijete.

V zimě na viděnou

Zalistujte v novinách a vydejte se k nám i na zimní dovolenou. Nejen léto, ale i zima je u nás krásná. Prostě Broumovsko vás uchvátí.

text: Markéta Hanušová
foto: Kateřina Ostradecká

ZVEME VÁS

Vycházky Polickem

Vydejte se se zkušeným průvodcem Janem Tůmou na skvělý výlet. Ve vybraných termínech se můžete těšit například na Hvězdu nebo Pamětihodnosti Police nad Metují.
více na straně 6

Klášter Broumov

Netradiční prohlídka, Galerie Dům, ubytování v Domě hostů. Dominanta barokní krajiny má co nabídnout.
více na stranách 8 a 9

Z Meziměstí do Valbřichu autobusem

Od 1. dubna můžete do polského Valbřichu za nákupy a poznáním cestovat autobusem. Linka č. 15 je tu pro vás.
více na straně 20

Cyklozávod na Broumovsku

Ať už jako diváci nebo aktivní závodníci máte určitě z čeho vybírat.
více na straně 29

Za poklady Broumovska

Letní hudební festival konaný v prostorách barokních kostelů přivítá například Viléma Veverku nebo Kateřinu Englichovou.
více na straně 27

TURISTICKÁ OBLAST
**KLADSKÉ
POMEZÍ**

www.kladskepomezi.cz

Bike resort Broumovsko

Milovníci cyklovýletů si na stránkách www.bikeresort.cz mohou vybrat z nenáročných cyklotras pro děti, tras pro trekinková kola i adrenalinových výslapů a sjezdů pro opravdu zdatné bikery.

TIP NA CYKLOVÝLET

Po stopách Dientzenhoferů

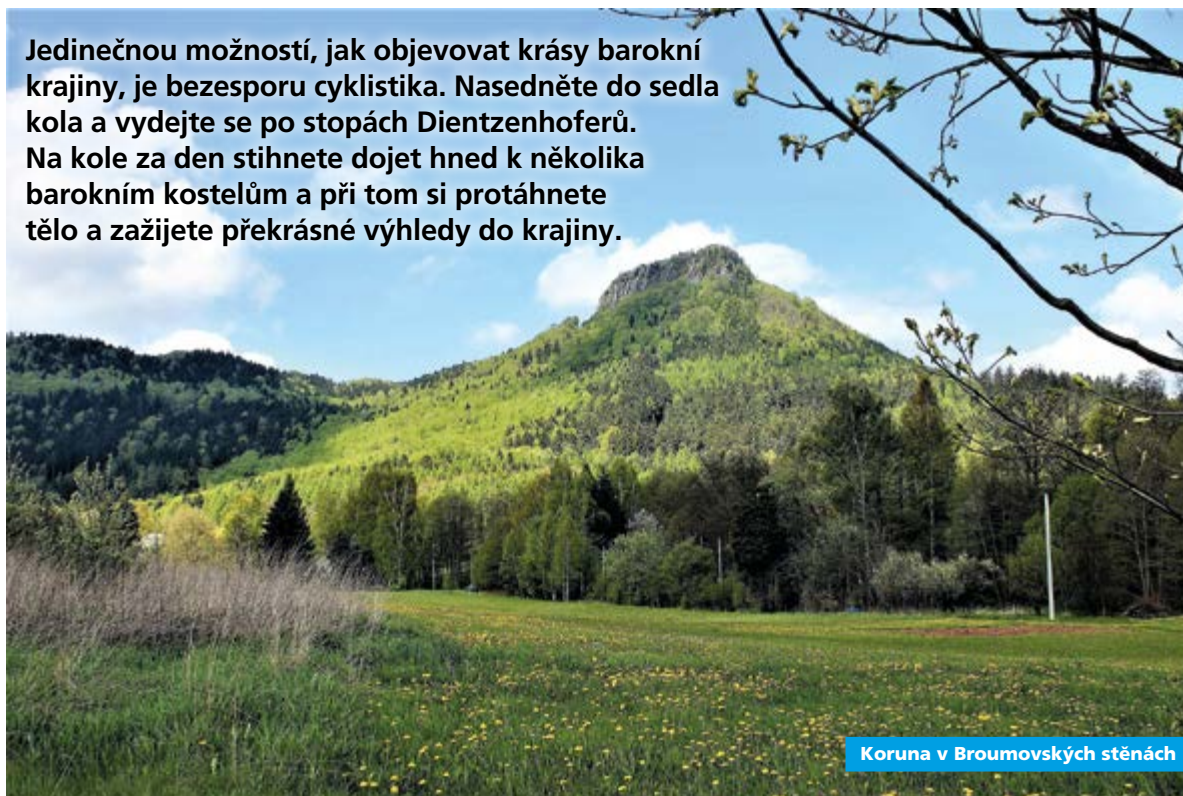
Popis Trasy:

Broumov, kostel sv. Václava – Rožmitál, křižovatka na návsi – Šonov, kostel sv. Markéty (na návrší) – Otovice, kostel sv. Barbory (uprostřed obce) – Martínkovice, kostel sv. Martina a Jiří (na kopci) – Božanov, kostel sv. Máří Magdalény (návrší na okraji obce) – rozcestník chata pod Korunou – Amerika u Křinic, hospoda – Broumov, náměstí.

Náročnější trasu (stupeň č. 2) doporučujeme absolvovat na silničním (pozor na polní úseky) nebo trekinkovém kole. Celková délka trasy je zhruba 28 km, ale kombinovat ji každý může dle svých možností.

Putování po stopách významných barokních stavitelů Dientzenhoferových – Kryštofa a jeho syna Kiliána Ignáce, můžeme začít na Mírovém náměstí v Broumově u rozcestníku na Staré radnici (horní levý roh náměstí), nebo přímo u kostela sv. Václava nacházejícího se v kopečku pod druhým menším náměstím. Kostel sv. Václava byl dokončen v roce 1729. Od kostela sjedeme na křižovatku, kde odbočíme doleva a čeká nás jízda po hlavní silnici mírně do kopce a první krásnou stromovou alejí do obce Rožmitál. Na této silnici doporučujeme na chvíli zastavit a pokochat se krásným výhledem na město Broumov a Broumovský klášter. Po příjezdu do Rožmitálu od-

Jedinečnou možností, jak objevovat krásy barokní krajiny, je bezesporu cyklistika. Nasedněte do sedla kola a vydejte se po stopách Dientzenhoferů. Na kole za den stihnete dojet hned k několika barokním kostelům a při tom si protáhnete tělo a zažijete překrásné výhledy do krajiny.

Koruna v Broumovských stěnách

bočíme přes most mírně doprava, kde míjíme kapličku a pokračujeme další alejí směr Šonov. Po celou jízdu do Šonova můžeme obdivovat výhledy na Javoří hory po levé straně a na celou Broumovskou kotlinu. Na horizontu potom hřebeny Broumovských stěn a polských Stolových hor, jež jsou národním parkem. Dojedeme až ke kostelu sv. Markéty v Šonově. Kostel sv. Markéty je jedním ze dvou kostelů celé skupiny, který má dvě věže a jeho stavba byla dokončena v roce 1730. V současné době se pyšní novou střechou. Zde se odbočením vpravo napojíme na dálkovou cyklotrasu č. 4002 a nyní pojedeme až do obce Otovice zvláštní polní cestou. Po této trase dorazíme až ke kostelu sv. Barbory. Hned vedle kostela se nachází restaurace, kde se můžete občerstvit na vaše další putování. Z Otovic najedeme na nově vybudovanou cyklostezku, která vede až do Broumova a kopíruje hlavní silnici. V místě, kde se cyklostezka kříží s vedlejší silnicí odbočíme doleva a přes zachovaný barokní most a kolem bývalého mlýna pokračujeme rovně. Chceme-li martínkovický kostel sv. Jiří a Martina, který je jako jediný z tzv. broumovské skupiny kostelů dílem stavitele M. Allia, vidět zblízka, odbočíme u autobusové zastávky opět vlevo a zdatným stoupáním dorazíme až ke kostelu. Od autobusové zastávky pokračujeme proti proudu místního potoka až na náves. Zde mohou méně zdatnější odbočit doprava a po silnici pokračovat zpět do Broumova, ti více zdatní toužící po dalším poznání odbočí vlevo a pokračují po silnici lemované opět stromy do obce Božanov. Na horním okraji obce (tedy v našem směru) stojí kostel sv. Máří Magdalény zářící do dálky novou fasádou. Pod kostelem na

hlavní křižovatce obce se můžeme občerstvit v místní obecní hospodě a vydat se po modře značené cyklostezce ve směru Machovský kříž a Police nad Metují až na konec obce. Na konci Božanova se od modré značky odpojíme a pokračovat budeme po zelené cyklotrase uhýbající nad rybníkem vpravo opět na polní cestu, na cyklotrasu s číslem 4004 vedenou pod Broumovskými stěnami, přijedeme k rozcestníku u chaty pod Korunou (Koruna je vrchol a vyhlídka v Broumovských stěnách). Odsud po bílé trase pokračujeme zpět do Martínkovic. Zde, po příjezdu na místní komunikaci, odbočíme vlevo a pokračujeme u rozcestníku po zelené cyklotrase vedoucí úpatím Broumovských stěn až do Ameriky. Naštěstí k tomu, abychom přijeli do Ameriky, nepotřebujeme ani letadlo nebo loď. Amerika je výletní místo Broumovska – základna pro pěší vý-

stupy na Hvězdu (vyhlídka a poutní místo) v Broumovských stěnách.

Od rozcestníku Křinice u restaurace Amerika máme k dispozici několik dalších směrů:

- po značené cestě do Křinic (2,5 km) a dále do Broumova (6 km) nebo
- po cyklotrase č. 4000 směrem Pod Pasa (3,5 km) a dále do Police n. M. (11 km)

U každého kostela stojí informační tabule s podrobným popisem jeho historie. V obcích Martínkovice, Božanov a Křinice jsou k vidění tzv. statky broumovského typu. Křinice jsou navíc chráněnou vesnicí památkovou rezervací.

**Text: Markéta Hanušová
Foto: Kateřina Ostradecká,
archiv SDMB o. p. s.**

Své toulky na kole můžete plánovat také prostřednictvím cykloportálu Česko jede. Tyto webové stránky představují sjednocenou a souhrnnou nabídku pro aktivní populaci a jejich nová podoba je dílem národní centrály cestovního ruchu Agentury CzechTourism. Obsahuje trasy pro cykloturistiku, horská kola, pěší turistiku, in-line brusle, v průběhu dalších měsíců přibudou též informace pro milovníky běžeckého i sjezdového lyžování, dalších aktivit na horách a též třeba golfu. „Informace o trasách vznikly ve spolupráci se všemi regionálními partnery a představují to nejlepší z regionů, co lze pro aktivní turisty nabídnout,“ říká Martin Šlajchrt, vedoucí oddělení produkt management agentury CzechTourism a jeden z realizátorů celého projektu.

Mrkněte na www.ceskojede.cz. Objevíte nejen Bike resort Broumovsko.

Poutní místo, známý turistický cíl s vyhlídkou a místo, kam se budete chtít vrátit

Hvězda v Broumovských stěnách

V nadmořské výšce 674 m n. m. v místě, kde původně stával kříž s pozlacenou hvězdou, stojí barokní kaple od stavitele K. I. Dientzenhofera s půdorysem Hvězdy.

Postavena byla v roce 1733 a ke vchodu do kapličky vede klenutý kamenný most, z druhé strany pak přiléhá vyhlídkový ohoz. Nedaleko výletního místa stojí dřevěná Chata Hvězda, sloužící dnes, stejně jako v minulosti, jako restaurace. Chata postavená ve švýcarském stylu nadchne nezaměnitelným interiérem každého výletníka a potkat zde můžete i místního zvířecího miláčka – bachyni Berušku.

Kaple Panny Marie Sněžné na Hvězdě

V roce 1733 nechal opat Otmar Zinke nákladem 1800 zl. podle projektu K. I. Dientzenhofera postavit kapli, vysvěcenou 5. srpna 1733. Na památku vysvěcení byla každoročně v tento den pořádána slavnost – Sternfest. V roce 1786 byla kaple z rozkazu císařských úřadů zrušena, prodána a měla být zbořena. Protože by však bourání bylo příliš nákladné, byla kaple ponechána svému osudu. V roce 1853 byla obnovena – znovu byl vybudován krov a střecha, nově pozlacená hvězda, ke kapli byl postaven kamenný most a vyhlídka za kapli byla pro bezpečnost návštěvníků ohrazena kamennou zdíčkou. Nový oltář do kaple zhotovil polický truhlář Josef Pejskar, sochu P. Marie dodal za 16 tolarů sochař Jakob Filip z Kupferbergu v Pruském Slezsku. 5. srpna 1855 byla kaple slavnostně znovu vysvěcena opatem J.N. Rotterem.

TIP NA VÝLET

Z Meziměstí na Hvězdu a do Broumova

Trasa: Meziměstí, rozcestník u žel. st. – Vernéřovice, rozcestník (2,5 km) – Vernéřovická studánka, rozcestník (5 km) – rozcestník U Nového Dvora (7 km) – Bohdašín, žel. zast. (8,5 km) – Honské sedlo, Rozcestník (Pasa 12 km) – Rozcestník Pod Strážnou horou (13 km) – Hvězda, Rozcestník (16 km)

Výchozím bodem je rozcestník u nádraží ČD v Meziměstí informace viz TRASA 1, odkud budeme sledovat červenou značku ve směru Vernéřovická studánka. Přejdeme přes řeku Stěnavu a mírným stoupáním okolo zahrádek a lesem se dostaneme na louky nad Vernéřovicemi, odkud je pěkný pohled na Broumovské stěny, s výrazným vrcholem Honského Špičáku (vpravo). Po polní cestě dojdeme na okraj obce, k Vernéřovické lípě (památný strom).

Červená značka nás povede vesnicí po silnici, k dalšímu rozcestníku. Za povšimnutí stojí nedaleký kostel sv. Michaela Archanděla nad obcí. Vznikl v letech 1719–1720 podle projektu K. I. Dientzenhofera. Bližší údaje poskytuje informační panel, stojící u hřbitovny zdi.

Od rozcestníku procházíme stále po červené značce na horní konec obce, cestou můžeme několik dochovaných staveb lidové

architektury (statky i roubené chalupy). Přecházíme Vernéřovický potok a po polní cestě směřujeme přes louky k Vernéřovické studánce s bývalou kapličkou (z r. 1878) a zbytky křížové cesty v jejím okolí. Od studánky pokračuje značení lesem, stoupá, zprvu mírně, v závěru se jedná o krátké prudší stoupání. Po zdejších hřebenu, zvaném Nad studánkou, prochází rozvodí Severního a Baltského moře.

Vyjdeme z lesa, mírným klesáním z kopce se dostáváme k rozcestníku U Nového Dvora. Naše trasa z tohoto místa sleduje zelené značení. Přes osadu Nový Dvůr přicházíme k rozcestí nad Bohdašínem (opět procházíme přes rozvodí Baltského a Severního moře) a odbočujeme vlevo. V následujícím přibližně kilometrovém úseku je značení vedeno po silnici. Mineme železniční zastávku Bohdašín, později odbočujeme zelená značka prudce ze silnice vpravo, na lesní cestu a podchází železniční viadukt.

Mírným stoupáním přijdeme lesem k rozcestníku Honské sedlo (tzv. Pasa), k hlavní silnici Police n. M. – Broumov. Krátký úsek (cca 100 m) je zde veden po silnici (pozor, jedná se o hlavní komunikaci – značný provoz!), poté zelená značka odbočuje doleva na lesní cestu a zelené značení je následně vedeno souběžně s cyklotrasou. U rozcestníku Pod Strážnou horou se zelené značení sbíhá se žlutým, po kterém budeme pokračovat.

Lesem vystoupáme až na samotný hřeben Broumovských stěn. Ze značky je možné zajít na vyhlídku Kačenka na Strážné hoře (100 m, nutno vrátit se zpět). Po hřebeni budeme procházet zajímavým a členitým terénem, mezi četnými skalními útvary, doporučujeme pozorně sledovat značení.

Cestou jsou značeny dvě skalní vyhlídky vystupující z hrany lesa. Poskytují nádherný pohled na rozsáhlé lesy (krásné zejména v podzimním období), Broumovskou kotlinu s obcemi lánového typu a Broumovem, na Javoří hory a Soví hory (PL). Po žluté značce se dostáváme na Hvězdu s možností občerstvení, popis viz TRASA 11, kde výlet končí.

Další tipy na výlety www.broumovsko.cz.

Dále je k dispozici několik variant, kam od chaty a kaple na Hvězdě pokračovat:

- po červené značce přes Ameriku (možnost občerstvení) a obec Křínice do Broumova (7 km)
- po trase 11 přes Kovářovu roklí do Police nad Metují (6 km)
- po červené značce po hřebeni Broumovských stěn směr Supí koš a přes Kovářovu roklí do Police nad Metují (5 km)

Nesmazatelná stopa stavitelů Dientzenhoferových, která dotvořila místní krajinu

Celkem u devíti kostelů máte možnost prohlédnout si majestátnost a jedinečnost této broumovské sakrální skupiny. Kostely naleznete uprostřed obcí nebo na návrších, a ačkoliv jsou všechny z jedné skupiny, věřte, že i díky okolní krajině to vždy bude jiná podívaná.

Na území tehdejšího panství byly postaveny, až na jednu výjimku, uznávanými staviteli své doby, otcem Kryštofem Dientzenhoferem (mezi jeho díla patří Kostel svatého Mikuláše na Malé Straně nebo Kostel svaté Markéty v břevnovském klášteře) a synem Kiliánem Ignácem (kostel sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku). Onou jedinou výjimkou je kostel sv. Jiří a Martina v Martínkovicích stavitele Martina Allia. Byly vybudovány v relativně krátkém období první čtvrtiny 18. století. Celý komplex barokních staveb budovaný za kulturního rozmachu klášterního panství pod vede-

Broumovská skupina kostelů

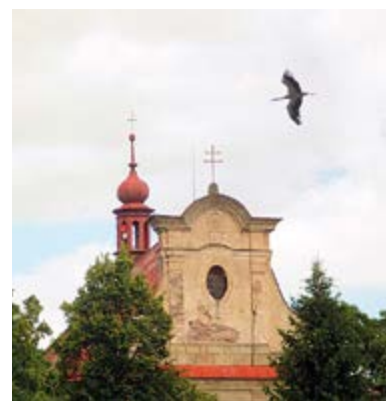
ním zejména opata Otmara Zinkeho je unikátním souborem barokních staveb, zcela ojedinělý v České republice. Interiér jednotlivých kostelů spatříte, zavítáte-li na bohoslužby, jeden z koncertů hudebního festivalu Za poklady Broumova nebo v předem plánovaných termínech, kdy se kostely otvírají veřejnosti.

Do tzv. „broumovské skupiny kostelů“ patří:

- Kostel sv. Jiří a Martina v Martínkovicích
- Kostel sv. Anny ve Vižňově

- Kostel sv. Jakuba Většího v Ruprechticích
- Kostel sv. Michaela ve Vernéřovicích
- Kostel Všem svatých v Heřmánkovicích
- Kostel sv. Prokopa v Bezděkově
- Kostel sv. Barbory v Otovicích
- Kostel sv. Marie Magdaleny v Božanově
- Kostel sv. Markéty v Sonově

Kromě broumovského kláštera a Broumovské skupiny je v regionu také množství drobných sakrálních památek v krajině – křížky, plastiky, sošky, křížové cesty...ale o nich se dozvíte na dalších stránkách....

Milí výletníci, byli jste už v Adršpachu? Že ano? A navštívili jste i něco jiného než jen skály? Že nevíte co? Tak mi dovolu, abych vás teď pozvala na několik zajímavých míst, která zde kromě skal ještě můžete obdivovat.

Adršpašský zámek je dvoupatrová barokní budova s pětibokou věží, nacházející se zhruba 1 kilometr od hlavního centrálního parkoviště, po červené turistické značce ve směru na Trutnov. Historie zámku se začíná psát v 15. století, kdy na jeho místě stávala tvrz pánů Berků z Dubé. Podle kamenné desky s letopočtem 1596, která je umístěna na severní stěně zámecké budovy, se dá usuzovat, že v této době také proběhla první významná přestavba. Nejstarší popis zámku pochází z roku 1661, ale pravděpodobně zachycuje jeho podobu již z dřívější doby. Adam Bohdanecký nechal na začátku 17. století zámek rozšířit a podle některých historiků se tato jeho podoba dochovala do současnosti. Další drobné úpravy pak proběhly za hraběte Prokopa Hartmana z Klarštejna roku 1825 a poslední úpravou prošel zámek v roce 1886, kdy zde sídlili Nádherní z Borutína. V roce 1945 byl zámek na základě Benešových dekretů zabaven a v roce 1946 přešel do držení Ministerstva školství a kultury. V letech 1951 až 1954 byla v budově zámku ubytovna pro učně textilního závodu v Horním Adršpachu a poté byl zámek i s pozemky převeden do majetku Státního statku a pozvolna chátral. Roku 1969 získal zámek Svaz klubu mládeže, kterému byl ovšem ještě téhož roku zkonfiskován, a tak budovu převzalo Ministerstvo vnitra, které zde zřídilo archiv a investovalo do nejnnutnějších oprav. V roce 2003 byl zámek v restituci vrácen Svazu klubu mládeže, od kterého ho v roce 2013 odkoupila obec Adršpach a pustila se do jeho rekonstrukce. Vzhledem k tomu, že v zámku po roce 1945 nic nezůstalo, tak vás bohužel nemohu pozvat na klasickou zámeckou prohlídku, ale mohu vám místo ní nabídnout něco lepšího, něco, co jen tak někde neuvidíte, něco, co přímo souvisí s touto oblastí – Horolezecké muzeum. Expozice muzea vám přiblíží historii lezení v regionu, představí vám vývoj jisticích technik, pomůcek, sedáček a bot, budete si moci prohlédnout mnoho fotografií, historických dokumentů i vyba-

Ve chvíli, kdy již budete mít klacíkem podepřenou Homoli cukru, prozkoumané Sloní náměstí, od Krakonoše vyprošenou vodu do vodopádu, budete svezeni na lodičkách, projdete pod Milenci a budete mít dost pohledu na dechberoucí Pískovnu, se můžete vydat na zámek. Že jste nevěděli, že je v Adršpachu zámek? Je a já vám teď o něm něco povím.

vení horolezců pro lezení na pískovcových skalách.

Když budete od zámku pokračovat dál po červené turistické značce, dojdete až pod Starozámecký vrch, kde se na rozcestí dáte na žlutou a po příkré lesní cestě vystoupáte až ke zbytkům skalního hradu Adršpach. Ten se nachází na severním okraji Adršpašsko-teplických skal a byl zřejmě postaven v polovině 13. století. Roku 1381 byl hrad v držení Hynka z Náchoda, jehož potomci v období husitských válek stáli na straně katolíků, a proto byl pravděpodobně hrad roku 1430 obsazen husity, kteří odtud vyjžděli na loupežné výpravy do Slezska. Roku 1447 byl hrad Adršpach, společně s několika dalšími, vykoupěn Slezany a pobořen a již nikdy nebyl obnoven. Hrad stával na

skalní plošině, kterou ze severní strany chránila kolmá skalní stěna a z ostatních stran strmé, zalesněné a těžko přístupné stráně. Hrad tvořily kromě předhradí dva hrady, jižní sestával z čtvercového stavení, z jehož prvního patra se přícházelo na skálu, kterou končilo vlastní předhradí a východní sestával z jediného věžovitého stavení na jinak nepřístupné skále. Do dnešních dnů se z hradu však mnoho nedochovalo - z roubených dřevěných stavení zůstaly pouze dvě drže zasekané ve skalních blocích, dále jsou patrné části hradeb, obvodního zdíva obytných budov a v terénu pozůstatky studny a dvojitého valu a příkopu. Přestože z hradu už mnoho k vidění není, výhled na Adršpašské skály, který se vám naskytne z ochozu, jistě stojí za tu námahu vynaloženou při cestě nahoru.

Po shlédnutí Starozámeckého vrchu se s klidným svědomím, že jste už v „Ádru“ shlédli dost, můžete vydat na cestu zpět k parkovišti a případně i domů. Ovšem pro ty, kteří ještě dost nemají, mám návrh na poslední moc pěknou vycházku. Mám na mysli výstup (ano, opět budete šplhat) na Křížový vrch, který se vypíná cca 1,5 km po žluté turistické značce od parkoviště.

Křížový vrch s nadmořskou výškou 667 m n. m., někdy nazývaný Rozsochatec, je jednou z nejmladších přírodních rezervací u nás. Jedná se o strmý kopec podkovovitého tvaru, jenž je izolovaným pozůstatkem tabulové plošiny s několika skalními věžemi a pilíři. Pojmenován je podle křížové cesty, která byla vytvořena v 17. století a nedávno byla nově zrekonstruována. Jedná se o 14 litinových reliéfů pašijového cyklu, které jsou zasazeny do skal. Mezi 4. a 5. zastavením je vyhlouben otvor pro korpus Kristova ukřižovaného těla s vytesaným letopočtem 1875, kdy sem pravděpodobně byla umístě-

na rovněž litinová socha Krista, která se však nedochovala. Na vrcholu skal je umístěný železný kříž z roku 1857 na pískovcovém podstavci s plastikami svaté Anny, Josefa a Jana Nepomuckého. Z vrcholu je nádherný výhled na Adršpašské skály, Krakonoše, Soví a Javoří hory a Mírošovské stěny. Cestu na vrchol vám jistě také zpříjemní naučná stezka „Pod Křížovým vrchem“ s 6 naučnými panely, které jsou věnovány rostlinám, zvířatům, neživé přírodě a vlivu člověka na přírodu. Informace jsou zpracovány tak, aby jim porozuměli nejen dospělí, ale i děti, a proto jsou tabule vybaveny i interaktivními prvky.

Tak nyní by to z Adršpachu už asi bylo opravdu úplně všechno. Pokud jste zvládli všechny navrhované zajímavosti, které jsem vám dnes naordinovala, pak ze sebe můžete mít dobrý pocit, že jste jen nepřijeli a neviděli skály, ale také zvítězili při poznávání nových míst.

Text: Klára Borůvková

Zámek Adršpach

Starosta a Starostová

Z poustevny do skal

Pozvánka do Teplic nad Metují nejen pro ty, kteří nás ještě nenavštívili, ale také pro ty, kteří u nás již byli a třeba se chystají dorazit znovu. Jistě víte, že naší hlavní turistickou dominantou jsou bezesporu Teplické skály, k těm se také dostaneme, ale až později.

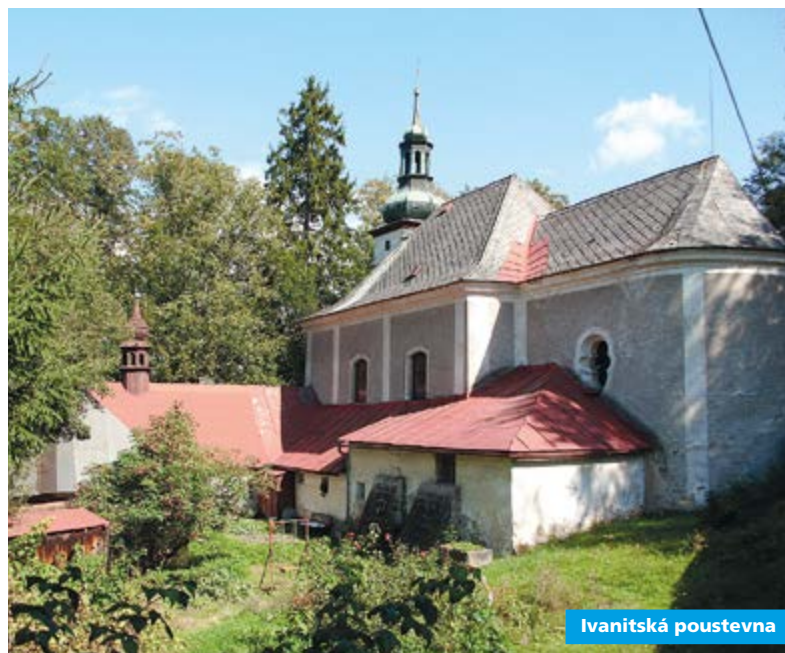
Nejprve bychom vás rádi pozvali na prohlídku dodnes dochovalé světové rarity, kterou je barokní Ivanitská poustevna s kostelem Panny Marie Pomocné. Ukřívá se v městské části zvané Kamenec a z centra města se k ní dostaneme, pokud projdeme parčíkem vedle fotbalového hřiště a dáme se přes řeku rovně nahoru do kopce.

Pro vaši představu, o co se vlastně jedná, si nyní řekneme něco málo z její historie.

Jde o poloroubenou stavbu o půdorysu ve tvaru U, postavenou ve stylu kapucínského kláštera s překrásnou kaplí – kostelem Panny Marie Pomocné, kterou v roce 1753 nechal zhotovit Dr. Jan Maximilián z Peytersbergu, velmi bohatý pražský lékař, který se ve svých 65 letech rozhodl žít poustevnickým životem. Všude na světě se dalo poustevničit dvěma způsoby: buď zažádal o poustevničení jakýkoli řeholník, nebo poustevničil jakýkoli laik. V českých zemích v 18. století však vznikla dočasně třetí možnost – vstoupit do tehdy nově vzniklé poustevnické kongregace sv. Ivana. Ta v ideálním případě počítala s poustevnou pro několik poustevníků, poutním kostelem a rajskou zahradou. V roce 1782, byla kongregace Ivanitů císařem Josefem II. zrušena. Z těchto dob se dochovaly pouze dvě Ivanitské poustevny tohoto největšího typu. Výjimečnost této památky spočívá zejména ve čtyřech skutečnostech. První z nich je ta,

že se zde nacházel pravděpodobně nejvzdálanější poustevník v Čechách již zmiňovaný Dr. Jan Maximilián z Peytersbergu, který byl doktorem medicíny a filosofie. Další skutečností jsou mimořádné rokokové fresky v kostele, které jsou výjimečné svým výborným provedením i bohatou nevsední symbolikou. Dále je zajímavá a donedávna neznámá historie, poslední a především nejzajímavější, je samotná zachovalost této vzácné památky. V době letních prázdnin se zde konají pravidelné prohlídky s výkladem, při nichž se návštěvníci mohou dozvědět o záhadách spojených s kostelem a poustevnou, o popisu fresk a zajímavých hypotézách. Mimo provozní dobu je možné památku navštívit po dohodě s průvodci na tel. +420 776 869 379. V průběhu letní sezóny sem můžete zavítat na některý z koncertů pořádaných v rámci hudebního festivalu Varhanní léto, který začíná začátkem července a bývá ukončen počátkem měsíce září téhož roku.

Vydáte-li se od poustevny rovně po silnici vedoucí přes obytnou městskou část Teplic n. M. zvanou Kamenec, projdete pod lyžařskou sjezdovkou a po červené turistické značce dojdete přímo ke vstupu do Teplického skalního města. Labyrint soutěsek a skal propletený rozličnými jezírky, potůčky průzračné „čarovné“ vody, drobnými přeřepkami a vodopády, připomínající zkamenělé

Ivanitská poustevna

město je značen modrou turistickou značkou a je 6 km dlouhý. Vězte, že téměř každá skála, každý „kámen“, který zde najdete má své opodstatnění, svou historii a své jméno, jež se více či méně vhodně přirovnává k různým předmětům nebo bájným postavám. Což svědčí o fantazii prvních návštěvníků a horolezců, kteří dokázali skalním labyrintem projít. Opomeňte žluté značení, které by vedlo vaše kroky Vlčí rokli na Adršpašský skalní okruh a věnujte se skalám Teplickým. Projděte kolem Ozvěny, kde se v časech dávných střílelo z moždíře a kde svahy protilehlého Lysého vrchu odrážely několikanásobně zvuk. Vyšlápněte strmý výstup po schodech na zříceninu středověkého, strážního hradu Střmen, který zde byl postaven na vysoké skále uprostřed hlubokého pomezního lesa a užívejte si

ohromující výhled na zdejší krajinu z patřičné perspektivy. Po sestupu pokračujte dál až dojdete ke Skalní bráně s pamětní deskou, která zde připomíná návštěvu J. W. Goetha roku 1790. Cestou potkáte mnoho různých útvarů jako jsou Hlava koně, Řeznická sekýra nebo Strážní věž Hláška, pod kterou projdete na Velké chrámové náměstí a odtud dále ke Skalní koruně (symbol Teplických skal), soutěskami masivu Chrámových stěn a kolem Sfingy. Ale aby vám také něco zůstalo jako překvapení, tak vám nyní už jen napovím, že je tu i něco Krakonošovo a něco mrazivého. Jak vidíte, čeká zde na vás mnoho různých pojmenování i nepojmenovaných podivuhodných útvarů.

Pokud jste slyšeli o místě zvaném Jiráskovy skály nebo rozhledně Čáp, máte možnost se k nim vydat přímo z Teplického 6-ti kilometrového okruhu. Stačí jen, když z modrého značení u útvaru zvaného Řeznická sekýra odbočíte na žlutou, která Vás dovede přímo na zelenou značku, která už v tomto místě náleží Jiráskovým skalám. Mějte však na paměti, že od barokního zámečku Bischofstein, který určitě využijete k občerstvení, není jiná možnost návratu zpět do centra Teplic než po svých. Co se krásné oblasti zvané Jiráskovy skály týká, o tom zase někdy příště.

Mimo klasickou prohlídku skal máme pro ty z vás, kteří mají rádi zábavu a dobrodružství, od letošní sezóny také novinku v podobě questu neboli hledáčky. Jde o hru podobnou šipkované, kdy na základě veršovaného textu s mapkou postupujete od jedné zajímavosti ke druhé a vyplňujete tajemku, která vám na konci cesty vydá tajemství v podobě místa, kde je uschován poklad. Zábavnou a hravou formou tak poznáte nejzajímavější místa a dozvíte se nejdůležitější informace z prostředí Teplických skal. Hru jsme u nás pojmenovali Kudý Tudy Do Skal a letáček k ní si můžete vyzvednout na Informačním centru v Teplicích nad Metují, přímo na pokladně u vstupu do skal nebo si jej vytisknout z www.teplickeskal.com.

Text: Jana Klimešová

Foto: archiv IC Teplice nad Metují

Teplické skály

Vycházky Polickem již potřetí

Stalo se již skoro tradicí, že se vždy zjara uskuteční několik vycházek Polickem a okolím na různá témata. Letos pro nás Mgr. Jan Tůma z Regionálního muzea v Náchodě, který bude zároveň i našim průvodcem, připravil následující:

I. Laudonovy valy – vycházka po stopách vojenských polních opevnění z 18. století. Během vycházky navštívíme místa spojená s válkami o rakouské dědictví (1740-42, 1744-45) a především se sedmi-letou válkou (1758-63) a generálmajorem Ernstem Gideonem Laudonem. Vycházka přiblíží skutečné i domnělé relikty vojenských opevnění vybudovaných během těchto válek ve strategickém průsmyku na Honech, kterým lidová tradice přisoudila název Laudonovy valy.

II. Hvězda – Polická hora – vycházka po stopách staré stezky z Police do Broumova. Historie Polické hory dnes známé

pod názvem Hvězda. Relikty staré stezky (Politzer Gaße), bitva pod Polickou horou v roce 1647, stavba a historie poutní kaple P. Marie Sněžné, Kovářova rokle a jeskyně, po stopách tajných evangelíků v Hlavňově. Návrat do Police pěšky přes vrch Klůček (místo pohřbívání sebevrahů).

III. Stračím ocasem do Suchého Dolu – vycházka s ukázkami lidové architektury a památných míst mezi Policí nad Metují a Suchým Dolem. Půjdeme po starém mlýnském náhonu od Innertova mlýna, kolem chalupy na Stračím Ocase, k mlýnu na Ochozi, dále navštívíme místa, kde se udála suchodolská zjevení, křížovou

cestu a komplex staré šolcovny (Ticháčekův statek). Návrat pěšky do Police nad Metují.

IV. Pamětihodnosti Police nad Metují – navštívíme pamětihodná místa v Polici nad Metují s výkladem o jejich proměnách v čase. Na programu bude urbanistický vývoj náměstí, přesuny radnice, masné krámy, pivovar na náměstí, pamětihodná místa spojená s počátky Police nad Metují – mariánská studánka na hřbitově, klášter, ale i pozoruhodné stavby architektury 20. století – Čeňka Mužíka (Kolárovo divadlo, škola), Jindřicha Freiwalda (spovětelna), či Jana Šlambory (kostel církve česko-moravské).

V. Václavice – Zemská brána a bojiště války 1866 – vycházka po bojišti bitvy u Náchoda v roce 1866 a místě tzv. Dobeňského sněmu v roce 1068. Navštívíme starou zemskou bránu, která od pravěku zprostředkovávala přístup z Čech k průsmykům do Kladska a dále do Slezska. Přiblížíme význam a dějiny kostelíku sv. Václava. Na zpáteční cestě projdeme kolem největšího hrobu z prusko-rakouské války (600 mrtvých), přes místa náchodských popravišť až ke starobylému kostelíku sv. Jana Křtitele na Starém Městě.

Na každou vycházku je nutné se předem přihlásit v informačním centru v Polici nad Metují, protože počet zájemců je omezen. Čas a místo srazu bude sděleno při přihlášení zájemce.

Text: Leona Peterková

Foto: archiv IC Police nad Metují

Ubytování – Unterkunft – Accommodation

www.adrspach.info

info@pensiondita.cz

tel.: +420 606 611 640

Putování po Teplicku za historií, rozhledy a přírodou

Hledáme-li spojení historie, dalekých rozhledů a přírody v okolí Teplic nad Metují, nic se nenabízí více, než osada Skály. Kdo jste ještě na tomto místě nebyl, snad vás k návštěvě zláká tato pozvánka s výčtem jeho krás.

Jiráskovy skály, kam právě míříme, získaly své jméno podle osady a zříceniny hradu Skály, do kterých Alois Jirásek umístil děj svého stejnojmenného románu. Protože nejsou tak rozlehle jako skály Adršpašské nebo Teplické a nevede jimi žádný placený turistický okruh, tak si tu většinu skalních věží užívají převážně horolezci. Samotné Jiráskovy skály jsou pomyslně rozděleny do dvou skupin, které od sebe odděluje silnice a barokní zámek. Jedna skupina skal je tvořena skalami nad Černým jezírkem a okolo bývalého středověkého hradu Skály a druhá je okolo vrcholku kopce Čáp, který je se svým 786 m n.m. nejvyšší položeným místem této oblasti.

Naše putování osadou započneme u její dominanty - zámku Bischofstein. Zámek byl vystavěn v raně barokním stylu na místě bývalé tvrze, kterou roku 1622 koupil první královéhradecký biskup Matyáš Ferdinand Sobek z Bílenberka jako majetkový základ nově založené královéhradecké kapituly. Za biskupa Sobka z Bílenberka došlo roku 1666 k přestavbě tvrze na zámek, který sloužil jako letní sídlo biskupa i hradeckých kanovníků. Samotný zámek je zajímavá patrová obdélná stavba s mansardovou střechou, ke které bylo při přestavbě přistavěno dvouramenné schodiště na osmi toskánských sloupech a nad arkádou byla vztyčena věžička. Naproti zámku stojí úřednická budova z roku 1841 v klasicistním stylu zvaná Nový zámek, který vznikl zřejmě přestavbou hospodářského objektu pro potřeby správy dvora. Obě budovy náležely královéhradecké kapitule až do roku 1948, kdy při druhé pozemkové reformě přešly spolu s celým dvorem do majetku státu. V roce 1981 skončila rekonstrukce, která do značné míry obnovila někdejší podobu celého areálu. Od roku 1989 až do současnosti je celý objekt využíván jako penzion s restaurací, zvoucí k občerstvení výletníky z blízkého i dalekého okolí. Až do konce druhé světové války se zde ve vlastním pivovaru vařilo pivo, a přestože pivovar zde již nenajdete, zlatavý mok zde ochutnat můžete. A to přímo pivo podle původní receptury, které pro současné zámecké pány vaří v nedalekém Olivětiněském pivovaru.

Po občerstvení a odpočinku v zámecké restauraci se vydáme po červené turistické značce na zříceninu hradu Skály. Ten byl založen koncem 14. století Matějem Salavou z Lípy a jeho původním úkolem byla ochrana obchodních stezek. Přibližně od roku 1430 odsud byly podnikány loupeživé

výpravy do Slezska, což se však Slezanům nelíbilo, a proto hrad Skály společně s několika dalšími roku 1447 vykoupeni a pobojovali. Hrad byl však narychlo opraven a již po sedmi letech je zde zaznamenán nový vlastník Kočka, po kterém se zachovalo i jméno hradu Katzenstein. Pak se zde vystřídalo několik majitelů, z nichž žádný zde neměl trvalé sídlo a hrad pomalu pustl a chátral až do roku 1576, kdy je uváděn již jako pustý. Dnes jsou zde patrné části zdí, zbytky hradní branky a schodů tesaných přímo do skály. Na jedné ze zachovalých věží je skalní vyhlídka, z které je krásný pohled na stolicovou horu Ostaš, Polici nad Metují, polské Góry Stolowe a na Orlické hory.

Po sestupu z hradu se nezapomeňte projít okolo kouzelného Černého jezírka, jenž má jméno podle svého zabarvení, které získalo díky rašelině a mechům v podloží. Jedná se o malou vodní nádrž, kterou zde nechal uměle vybudovat biskup Matouš Ferdinand Sobek z Bílenberka pro chov ryb. To se však nepodařilo, protože voda v jezírku byla vinou rašeliny moc kyselá, a tak se mělké jezírko přirozeným vývojem stalo domovem pro mokřadní a rašelinná společenstva s výskytem vzácných druhů živočichů i rostlin. Pokud budete pozorní, tak zde za teplých slunečních dní můžete pozorovat například vzácné vážky čárkované, jak se v hejnech prohání nad vodní hladinou.

Jiráskovy skály, Bischofstein

Rozhledna Čáp

Budeme-li na „Bišíku“ byla by velká škoda nezajít se podívat na rozhlednu na Čápu. Ta se nachází zhruba 1,5 km od zámku a dostaneme se tam po zelené turistické značce. Na vrcholku nás od roku 2014 čeká 13 metrů vysoká rozhledna s ocelovo-

-dřevěnou konstrukcí a s 360 stupňovým výhledem na celé Broumovsko, Krkonoše, Jestřebí hory a Góry Stolowe. Zajímavostí je, že vzhledem k těžko přístupnému terénu sem byly jednotlivé části rozhledny dopravovány a sestaveny pomocí vrtulníku.

Poslední věc, kterou si musíme říci je to, jak se vlastně na Bischofstein dostaneme. Milovníci pěší turistiky sem mohou vyrazit třeba z náměstí v Teplicích nad Metují nejprve po zelené a od rozcestí nad Kamencem po modré turistické značce, nebo od teplického hlavního vlakového nádraží po žluté značce, která je provede kolem pramene sv. Huberta a kolem Mariánské kapličky. Cyklisté zase mohou z Teplic využít značenou cyklotrasu č. 4036, po které po shlednutí krás Jiráskových skal mohou pokračovat dále do Adršpachu. Poslední možnost, jak se sem dostat je cesta autem. Z Teplic vás sem dovede silnice, na kterou se napojíte u pili na dřevo a stoupáte hezkými lesními serpenty až k zámku.

Věříme, že jsme vás k návštěvě tohoto klidného místa alespoň trochu nalákali a že již brzy namasírujete svaly, šlápnete do pedálů či vyvětráte kola aut a přijдете se do tohoto koutu bez mobilního signálu podívat.

Text: Klára Borůvková

Foto: Archiv IC Teplice nad Metují

Kláster Broumov – jedinečný otisk Dientzenhoferů

V roce 2017 se velkým tématem cestovního ruchu stává baroko a kam jít za tímto působivým a ohromujícím slohem na Broumovsku než do broumovského kláštera, který je perlou barokního umění. Přestavba kláštera byla započata po dvou ničivých požárech v 2. polovině 17. století a jeho tehdejší vzhled navrhl italský mistr Martin Allio z Löwenthalu. Konečnou podobu mu ovšem vtiskli jedineční bavorští architekti Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhoferové, autoři dechberoucích staveb v celé České republice a zejména v Praze.

Nákladnou barokní přestavbou prošel také klášterní kostel sv. Vojtěcha, který je součástí prohlídkového okruhu. Při vstupu do tohoto chrámu budete žasnout nad jeho rozlehlostí a štukatérskou výzdobou Antonia a Thomassa Soldatiových, freskami Jana Jakuba Stevense ze Steinfelsu, sochami Matěje Václava Jäckla a oltářími obrazy Václava Vavřince Reiner. Na jednom místě tak můžete zhlédnout díla několika významných barokních umělců. Součástí prohlídkového okruhu je dále rokoková sakristie, historická knihovna se 17 tisíci svazky a barokní refektář, neboli jídelna, s expozicí kopie Tu-

rinského plátna, která pochází z roku 1651 a kterou daroval broumovskému klášteru první králohradecký biskup Matouš Ferdinand Sobek z Bílenberka. Originál plátna, do kterého byl po sejmutí z kříže zabalen Ježíš Kristus, je, jak napovídá název, uložen v Turíně.

Prohlídkový okruh broumovského kláštera je otevřený denně po celý rok, můžete ho navštívit tedy nejen v turistické sezóně, ale třeba v listopadu či únoru. Nespornou výhodou takovéto návštěvy je, že si ji užijete v klidu, bez davu turistů. V klášteře pak můžete absolvovat 2 typy

prohlídek. První je Zaostrěno na Baroko, kdy se prohlídka zaměřuje právě na otisky barokního umění v interiéru broumovského kláštera, druhou je Život v klášteře, která se zase věnuje životu a zvyklostem mnichů v každodenním životě. Kromě těchto prohlídek se mohou návštěvníci těšit v letní sezóně na noční a noční hrané prohlídky, při nichž si užijí nejen tajemnou atmosféru za svitu svíček, ale také potkají zajímavé postavy. A protože rok 2017 je rokem baroka, mohou se návštěvníci opět těšit na postavu Kiliána Ignáce Dientzenhofera, který při své premiéře před 3 lety sklídl velký úspěch.

Pokračuje také spolupráce s polským klášterem v Křešově, díky které se můžete těšit na Hudební prohlídky, které jsou spojené s půlhodinovým varhanním koncertem, jehož se zhostí mladí studenti hudby ze sousedního Polska a na které se návštěvníci mohou těšit 4krát do týdne.

Klidné místo k odpočinku, kromě rozsáhlé revitalizované klášterní zahrady, nabízí také klášterní kavárna, pojmenovaná Café Dientzenhofer. Nachází se v objektu bývalého klášterního gymnázia a nabízí kávu z vlastní kávové směsi, kvalitní sypané čaje, točené místní pivo Opat, moravská vína z benediktinských vinných sklepů, čerstvé zákusky a palačinky či rozpečenou benediktinskou oplatku nebo mrazicí box plný zmrzliny.

A pokud se vám bude chtít vyrazit za zážitky do okolí, můžete si v klášterní zahradě vypůjčit kolo a vyrazit třeba za barokem do okolních vesnic. Skoro v každé stojí totiž krásný kostel, jehož autory jsou Dientzenhoferové. Pokud byste si je chtěli prohlédnout všechny, čeká vás celkem dlouhá projížďka.

Skriptorium a knihtisk

Součástí broumovského kláštera byla od jeho počátku ve 13. století škola, později gymnázium, jehož existence byla násilně přerušena v roce 1938. Na tuto tradici vzdělanosti se snaží navázat Maiwaldova akademie se vzdělávacími programy pro mateřské, základní a střední školy a s adaptačními či pobytovými programy. V její nabídce můžeme najít programy o vodě, rostlinách, přírodě, zvířatech, stravování či o filmování.

Jedním z velmi oblíbených programů je Skriptorium, replika středověké písařské dílny a k ní náležející vzdělávací program. Ten zábavnou a hravou formou vtáhne děti do světa středověké písařny, odhalí vzácné druhy rostlin, ukáže, jak a čím se kdysi psalo, jak se vytvářely knihy a herbáře, jak se vyráběly přírodní barvy, papír či pergameny.

Klášterní zahrada

Klášterní knihovna

Výsledkem takového programu pak může být kniha z vlastnoručně vyrobeného papíru, vlastnoručně svázaná a popsaná husím brkem. V létě se tato dílna otevírá kromě dětských kolektivů také veřejnosti. Novinkou Maiwaldovy akademie v roce 2017

je knihtisk. V broumovském klášteře tak můžete zjistit, jak složité je vlastně sestavit a správně vytisknout celou knihu.

Text: Dana Černotová
Foto: archiv Klášter Broumov

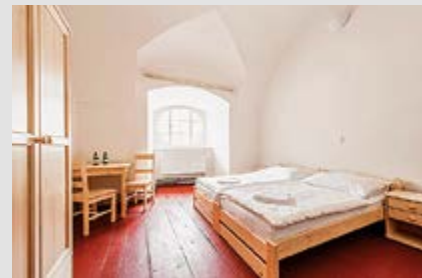
Refektář

Vyzkoušejte netradiční ubytování v mnišských celách Domu hostů

Kdysi zde nocovali mniši. Nyní může v renovovaných pokojích Domu hostů složit svou hlavu kdokoli z řad veřejnosti. Netradiční ubytování s bezbariérovým přístupem vzniklo přímo v prostorách národní kulturní památky broumovského kláštera na jaře roku 2015.

Krásný pohled do zahrady

Návštěvníkům je k dispozici buď turistická ubytovna hostelového typu, nebo dvou-lůžkové a čtyřlůžkové pokoje s umyvadlem a masivním smrkovým nábytkem od renovovaných výrobců. Renovací prošly také původní dřevěné podlahy, nyní zářící karminově červenou barvou. Ze společných sociálních zařízení, která se nacházejí v bezprostřední blízkosti pokojů, je krásný pohled na klášterní zahradu. K dispozici jsou také studovny, nová kaple, společenská místnost a rozsáhlé společné prostory klášterních chodeb s působivými klenutými stropy.

Klášterní Café Dientzenhofer

Za odpočinkem je možné se vydat do revitalizované klášterní zahrady s funkčním historickým kuželníkem nebo do klášterní kavárny Café Dientzenhofer. Ta je otevřena každý den a nabízí příjemné posezení v krásných prostorách bývalého klášterního gymnázia. Milovníci cyklistiky si mohou v domku u mostu do zahrady půjčit kolo a prozkoumat krásy chráněné krajinné oblasti Broumova.

Text: Kateřina Ostradecká
Foto: Jaroslav Winter

Galerie Dům

Výstavní sezónu v klášterní galerii odstartuje 6. května vernisáž děl mladé slovenské autorky Silvie Krivošíkové. Její tvorba se zaměřuje na vztah reduktivní geometrické abstrakce a lidské figury. Kurátorem výstavy, která potrvá do 18. června, je Petr Vaňous. Následující, druhá výstava nabídne prezentaci děl Jakuba Lipavského, ve dnech 24. 6. až 6. 8. Výstavní sezónu zakončí expozice děl Jaromíra Novotného, přístupná ve dnech 14. 8. – 24. 9. Od května do září pak bude možné v klášterní zahradě zhlédnout výstavu soch Klášterní zahrada 2017, která představí díla českého sochaře a malíře Jana Hendrycha. Galerie Dům je během výstavní sezóny otevřena denně, od 9 do 16 hodin.

Text a foto: Kateřina Ostradecká

Nechte se pohltit tajuplným podzemím!

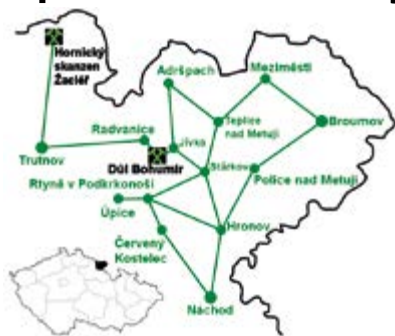
Měděný důl Bohumír

Měděný důl Bohumír je ideálním místem pro výlet – záhadný, zábavný, vzdělávací, okouzlující, adrenalinový. Na konci prohlídky vás čeká hornická zkouška, která je nevšedním zážitkem.

Důl byl těžen od poloviny 19. stol. až do roku 1959. Do roku 1965 zde probíhala jeho likvidace a toho roku z něj vyfárali poslední horníci. V roce 2015 se podařilo zpřístupnit 400m dlouhou trasu v podzemí, na které vás čekají figuríny horníků při práci, zachovalá stěnová dobývka, strojovna s hlavní úpadnicí, zajímavá odkrytá geologie a mnoho dalšího.

Prohlídka je skvělým zážitkem pro děti i dospělé a celkový dojem z ní umocňují ochranné pomůcky, které dostanete při vstupu – přilba, svítilna, plášť.

Vloni jsme pro návštěvníky vytvořili galerii Starých fotografií a dobových před-

mětů. Taktéž je pro návštěvníky připravena Netopýří tabule.

Letos máme novinku v podobě Hornického fotokoutku. Budou zde připraveny fíčky (hornický oděv do dolu) s výstrojí horníka. Každý tak bude mít možnost obléknout se jako horník a vyzkoušet si, co všechno museli havíři do dolu nosit. Nově bude také do prohlídky zakomponován Harcký kanár, který sloužil horníkům k indikaci plynů.

Akte v dole:

- Za vysvědčení do dolu - 30. 6. - 2. 7. 2017 (1 dítě zdarma = 1 platící doprovod)
- Mezinárodní den seniorů - 1. 10. 2017 (1 senior zdarma = 1 platící doprovod)
- Jak se peklo probouzí aneb jak se čerti na zem za dětmi chystají (21. - 22. 10. pro rodiny, 23. - 25. 10. pro školy, 28. - 29. 10. pro rodiny)

Prohlídkové časy:

10:00, 11:30, 13:00 a 15:00
Otevřeno každý den od května do konce října
Větší skupiny na objednání

Vstupné:

120,-/70,-, skupiny 100,-/50,-

Parkování přímo u areálu

Kontaktní údaje:

Měděný důl Bohumír
Areál firmy Gemec – Union a.s.
542 13 Jívka 187
bohumir@gemec.cz
www.djs-ops.cz
www.facebook.com/medenydulbohumir
724 805 646

www.centrumslezskaharta.cz

www.djs-ops.cz

Mlýn Dřevíček – co se skrývá uvnitř?

Pokud máte zvědavého ducha, tak neváhejte přijít se podívat do mlynářského muzea a určitě budete příjemně překvapeni. Ve zdánlivě nenápadné budově je ukryto vše, co je potřeba k semletí obilí na kvalitní mouku a k upečení voňavého chleba.

Veškeré zařízení je z doby před více jak 80-ti lety, je původní a v provozuschopném stavu. Navíc děti se můžou těšit na to, že jim mlýnáři čerti ze svého doupěte pošlou nějakou dobrotu.

Mlýn, jehož současná podoba je z první poloviny minulého století, najdete v údolí potoka Dřevíček v dolní části obce Horní Dřevíček. První zmínky o mletí mouky na tomto místě přitom pochází již ze středověku. Přímo okolo mlýna vede silnice spojující Hronov se Stárkovem. Mlýnem vás provede samotný mlýnář – pan otec.

Děti i dospělí se v kompletně zařízeném mlýně dozví, jak se ze žita a pšenice mlela mouka v době, kdy slovo počítač bylo neznámým pojmem. A v podstatě dnes všudypřítomná elektřina byla pouze výpomocný zdroj energie. Ve mlýně je totiž vše poháněno mechanicky pomocí silných kožených řemenů přes transmise. Základním zdrojem síly je voda, díky které francisova turbína (jež nahradila vodní kolo) rozpohybuje všechny stroje. Ať už je to tarár, žejbro, reforma, plansichtl a mnoho dalších. Že zrovna nevíte, o co jde – nevádí, vše poznáte na vlastní oči. Pro děti bude asi nejzajímavější „tančící stroj“. Převážná většina výbavy mlýna je ze dřeva, které na svém původu ani po mnoha letech nic neztratilo.

Na své si tak přijdou milovníci techniky, kteří mohou obdivovat, jak zdánlivě

jednoduché stroje postupně mění zrno v mouku. A vše je reálné – vždyť vlastní práci si ve mlýně vyzkoušeli i autoři televizního pořadu „Zázraky přírody“. Pro děti je tu opět možnost při ukázkovém spuštění mlýna nechat si mezi prsty propadávat právě prosévanou mouku. Při prohlídce mlýna poznáte i starou chlebovou pec, ve které se občas peče i pravý kvasový chléb dle osvědčeného receptu.

V přízemí mlýna jsou umístěny ještě stroje na čištění obilí a k zpracování těsta. Zde si děti mohou zatočit klikou a zjistit, jak se z obilí po sklizni odstraňovaly plevy.

Čerti ve mlýně

Ve mlýnech přebývali často vodníci a čerti. Vodníci se starali o vodu a čerti buď pomáhali mlýnáři mlet, nebo mu škodili. Protože se v našem mlýně mele již jen ukázkově, tak mají čerti na starost hlavně dětské návštěvníky. Čekají na ně ve svém doupěti u ko-

mína pod střešou. Sbírají dřevěné dukáty – (děti si je obstarají v pokladně). Tyto pak odevzdají čertům a oni jim v košíku pošlou něco na zub, popř. na památku. Mohou ale také dostat jen pytlík uhlí. Ze svého brlohu zásadně nevyběžají, takže strach z nich nemusí mít ani největší štrašpytlíci.

Informace o otevírací době a kontaktní údaje

V červenci a srpnu je otevřeno denně. Prohlídky s průvodcem jsou vždy **od 10:00, 11:10, 13:30, 14:40 a 15:50 hodin.** V ostatních měsících až do konce října můžete mlýn navštívit od pátku do neděle + svátků ve stejných časech. Na objednání jsou prohlídky možné i v ostatních pracovních dnech. Psát můžete na info@mlyndrevickek.cz, volat na tel. 739 049 450. Aktuální a další informace získáte na www.mlyndrevickek.cz.

Text: Arne Šubrt

Foto: archiv Mlýn Dřevíček

Kdo ještě neviděl, neuvěří. Kdo už Muzeum papírových modelů navštívil, zažije opět něco nového. Svět dokonalých iluzí z materiálu, který lidstvo používá denně už celá staletí, jako na dlani, najdete v Polici nad Metují, hned vedle Muzea Merkuru.

Muzeum papírových modelů je jedinou stálou výstavou modelů z papíru v Evropě. Vystaveno je téměř 2000 exponátů. Tisíce hodin lidské práce, umu a trpělivosti návštěvníky vtahuje do světa dokonalých iluzí. Součástí expozice je i vybavená dílna, kde si nejen děti mohou toto umění vyzkoušet. Muzeum je otevřeno každý den. Patronkou muzea je herečka a zpěvačka Marie Doležalová, vítězka jedné z řady StarDance.

V letošním roce Muzeum papírových modelů slaví pět let od svého otevření. Kromě stálé expozice z papírové dílny jsme pro

Stříhněte si léto v místě, kde papír ožívá!

návštěvníky v tomto roce připravili rozšíření expozice do prvního patra muzea. Veřejnosti jsme otevřeli také sběratelů, ve které jsou vystaveny různé obory sběratelství se zaměřením na motivy z Policka. Nejen to, letošní rok slaví také své životní jubileum pan Ladislav Badalec. Modelář mezinárodního významu, jehož práci v Čechách známe především díky časopisu ABC či vydavatelství Albatros. Výstava představuje celoživotní tvorbu tohoto autora a mezi vystavenými modely najdete nádherná historická letadla, majestátné parníky, drobné vesmírné družice objevující neznámý vesmír, ale i proslulou kolekci modelů vycházející z románů Julese Verna.

Stálá expozice modelů z papíru představuje více jak 80 českých i zahraničních autorů. Při prohlídce papírovým světem uvidíte vypracované zmenšeniny světové architektury, k jejichž návštěvě by ve skutečnosti nestačilo několik dovolených. Mezi nejzajímavější modely architektury jistě patří model Zlaté uličky v neuvěřitelně zmenšenině 1:1400, model celého Pražského hradu s kompletním funkčním pouličním osvětlením. Uvi-

díte modely historických i současných automobilů, letadla, která bojovala na frontách 1. a 2. světové války, kosmické dopravní prostředky, jež zejména v minulém století poutaly zájem lidí na celém světě. V expozici jistě nepřehlédnete modely zvířat, všelijakých brouků, ptáků, a budete obdivovat nejen um a zručnost těch, co modely postavili, ale i kreativitu a nápaditost tvůrců výstřihovánek, ze kterých je vystřihali a slepili. Uchvátí vás zmenšenina baltského pobřeží s majákem. Řada lodí z různých historických dob.

Každý den na návštěvníky čeká doprovodná projekce dokumentů z papírového světa a mnoho dalších překvapení. K expozici najdete pracovní listy. Zkuste ulovit naši kešku, nebo se vydejte s celou rodinou na dobrodružnou výpravu po významných místech města Polického questem. Muzeum papírových modelů patří k nejzajímavějším muzeím v České republice a získalo certifikát II. stupně Českého systému kvality služeb. Děti do 6

let mají vstup zdarma. V Muzeu najdete kamenný obchod s modelářským zbožím, turistické suvenýry a turistické informace. Vedle Muzea je nová kavárna s nabídkou domácích dortíků. Přes léto na terase před muzeem pořádá spolek Apeiron koncerty, výstavy, přednášky i projekci filmů pod širým nebem.

Muzeum papírových modelů

Týrsova 341, 549 54 Police nad Metují.
+420 498 100 910, +420 777 828 657
Virtuální prohlídka: www.mppmpm.cz
aktuální program v Muzeu: www.facebook.com/MuzeumPapirovychModelu

I v letošním roce začíná Muzeum Broumova svoji sezónu na začátku května a jeho dveře budou otevřeny pro všechny zájemce o historii Broumovského výběžku až do konce září. Muzeum najdete v jedné z historicky nejzajímavějších částí benediktinského kláštera v Broumově – v 1. patře opatského křídla – a jeho návštěvu byste si rozhodně neměli nechat ujít.

Díky velkému kulturnímu bohatství kraje se Muzeum Broumova může pochlubit cenným sbírkovým fondem. Návštěvník zde nalezne skvělý soubor uměleckých předmětů gotiky, renesance a baroka, dále pak ukázky zbraní, betlémů, střeleckých terčů, broumovského kroje, lidové a měšťanské kultury 19. století... - to vše v šesti sálech bývalé reprezentační části prelatury s bohatou freskovou výzdobou.

V letošní sezóně představí navíc muzeum i dvě krátkodobé výstavy s vlastivědným zaměřením. Jako první to bude výstava s názvem „Po stopách prvních průmyslníků a živnostníků Broumova“. Návštěvníkům podhalí historii průmyslu a podnikání

Sezóna 2017 v Muzeu Broumova

v našem kraji od poloviny 19. do poloviny 20. století prostřednictvím obrazových materiálů, archiválií, publikací i trojrozměrných předmětů především ze sbírek Petra Bergmanna. Vedle dobře známých

průmyslnických rodů Schrollů, Walzelů, Rosenbergů či Heinzlů zde budou zastoupeny i firmy a živnosti méně známé, nebo již zcela zapomenuté. Jelikož doposud nebyl takto ucelený obraz o historii podnikání na Broumovsku představen, autoři výstavy věří, že by mohla iniciovat další detailnější zpracování této části regionální historie.

Druhá výstava, vznikající opět ve spolupráci pana Petra Bergmanna a Muzea Broumova, bude věnovaná osobnosti benediktinského mnicha a kněze Sigismunda Ludvíka Boušky (1867-1942) při příležitosti výročí 150 let od jeho narození. Tento spisovatel, básník, překladatel, malíř, skladatel a sběratel prožil část svého života na Policku a Broumovsku – působil jako kaplan v Machově a Polici nad Metují, po službě zpověd-

níka v broumovském klášteře se stal v roce 1914 farářem v Bezděkově nad Metují, kde strávil dalších deset let. Jádrem výstavy budou tvořit především originály Bouškových rukopisných partitur, Bouškova umělecká díla (obrazy, ex-libris) a artefakty spojené s jeho životem a osobností kulturního dění konce 19. a počátku 20. století, které byly s Bouškou přátelsky a pracovně spjaty.

Na Vaši návštěvu se budeme v muzeu těšit každý den, kromě pondělí, od 8 do 12 a od 13 do 17 hodin.

Barbora Trenčanská a Petr Bergmann

Foto: archiv Muzeum Broumova

INFORMAČNÍ CENTRUM BROUMOV

- TICKETPORTAL
- INFORMAČNÍ SERVIS
- BEZPLATNÉ PROPAGAČNÍ MATERIÁLY
- UPOMÍNKOVÉ PŘEDMĚTY
- FREE WIFI
- MULTIMEDIÁLNÍ KIOSEK
- BEZBARIÉROVÝ PŘÍSTUP
- PŘEDPRODEJ VSTUPENEK

OTEVÍRACÍ DOBA

Květen, červen, říjen, listopad PO - PÁ 8:00 - 17:00, SO 9:00 - 14:00
Červenec, srpen, září PO - PÁ 8:00 - 17:00, SO - NE 9:00 - 14:00
Prosinec - duben PO - PÁ 8:00 - 17:00, SO 8:00 - 11:00

Mírové náměstí 105
CZ 550 01 Broumov
T.: +420 491 524 168
E.: info@broumov.net

www.broumov-mesto.cz

POVĚST BROUMOVSKO

Kostel v Horních Vernéřovicích

Už je to hodně dávno, co se obyvatelé Horních Vernéřovic rozhodli postavit si kostel. Dlouho se však nemohli dohodnout na místě, kde by ho mohli nechat zbudovat. Někteří chtěli, aby stál na příkré straně k Bischofsteínu, jiní na ploché straně k Radvanicím. Konečně zvolili druhé z obou míst. Začali svážet dřevo a kameny, ale to, co se přes den naskládalo na staveniště, bylo nepocho-pitelným způsobem přes noc přeneseno na druhou stranu. Dělníci si stavební materiál přenesli zpátky, ale druhý den se dělo to samé. Když se to opakovalo i další dny, spatřili v tom Vernéřovičtí Boží vůli a pokyn, a rozhodli se postavit kostel na místě, kde stojí dodnes.

**Zdroj: Eva Koudelková,
Pověsti Broumova –
nakladatelství Bor 2000**

Koupaliště v regionu

(i za jeho hranicemi)

Police nad Metují

Přijďte se osvěžit v letních parných dnech na koupaliště do Police nad Metují! Je to jen 10 minut chůze od centra směrem na Suchý Důl. Čeká Vás tam 25 metrový bazén pro plavce, bazén pro neplavce a dětské brouzdaliště. Je zde možnost zahrát si stolní tenis a kuželky. K dispozici jsou herní prvky, plavecké pomůcky i knihy. Pokud Vám z vody vyhládne, můžete se jít občerstvit do kiosku, který nabízí teplá jídla, pivo, nealko nápoje a několik druhů zmrzliny. Vstupné, otevírací doba a teplota vody je na webu www.sportvpolici.cz.

AQA Land Meziměstí

Areál, který najdete u hlavní cesty směrem na Vižňov, nabízí víceúčelové sportoviště s umělým povrchem pro volejbal, nohejbal, líný tenis. Pro nejmenší dětský koutek, hřiště, pískoviště, kolotoč nebo houpací. Zaplavete si ve čtyřech drahách v bazénu o délce 25 m a hloubkou do 180 cm. Kdo si chce v bazénu spíše odpočinout má k dispozici bazén nepravidelného oválného tvaru s množstvím vodních chlříků a masážních trysek s hloubkou do 140 cm. Legeraci si každý užije na tobogánu a skluzavkách. Wifi je tu zdarma a kromě koupání si můžete zahrát i minigolf. Parkování je přímo u areálu a samozřejmě se tu i občerstvíte. Informace na www.koupaliste.mezimesti.cz.

Teplíce nad Metují

Přírodní koupaliště s vodou čištěnou bez chemie se nachází nedaleko centra města. Využit můžete bazén se skokanským můstkem s 1,5 m stupněm a 3m prknem. Pro nejmladší návštěvy je připraven dětský kolotoč, houpací, stolní tenis, ruské kuželky nebo líný tenis. Pro ty větší zase volejbalové a nohejbalové hřiště. Půjčit si můžete míče, slunečníky a lehátka. Navíc zde na koupališti se převléknete (nebo tedy můžete) v historických kabinách. Občerstvení zajišťuje bufet s nabídkou

nanuků, sušenek, dalších cukrovinek, studených a teplých nápojů nealko i alko nápojů. Aktuálně na www.teplicenadmetuji.cz

Koupaliště Velký Dřevíč

Koupaliště je umístěno v autokempu Velký Dřevíč nedaleko Hronova. Přímou kempu

se nachází bazén a v sousedství kempu je nádrž s přírodní vodou. Zahrát si tu můžete stolní tenis, volejbal, nohejbal, pétanque, kriket, badminton, frisbee, ringo, nebo ma-

lou kopanou. Navíc u kempu jsou tenisové kurty, malá půjčovna jízdních kol a také megatrampolína pro děti. www.autokempvelkydrevic.cz

A MŮŽETE I DO POLSKA...

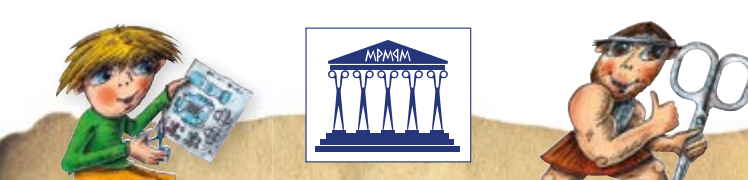
Zalew v polském Radkovi

Přírodní koupaliště je hlídáno a na kole nebo pěšky dostupné třeba přes Božanov – Studenou Vodu. Kromě koupání se zde konají také koncerty a další kulturní program a k zapůjčení je vybavení pro vodní sporty. Zkusit si tu navíc můžete třeba plážový volejbal.

zeum Merkur tvoří několik výstavních síní, kde je postupně znázorněn vývoj a příběh stavebnice Merkur. Nechybí tady ani slavná Eiffelova věž, historické rekvizity, kolejiště a vlakové soupravy. www.muzeummerkur.cz www.merkurpolice.cz

Muzeum železnice Meziměstí

Malé železniční muzeum, které se nachází přímo v prostorách železniční stanice Meziměstí, bylo otevřeno v roce 2008 během oslav 600 let od založení města. Za jeho vznikem stojí občanské sdružení Společnost železniční Meziměstí. Muzeum nemá pravidelnou otevírací dobu, navštívit se dá po předchozí domluvě.

MUZEUM PAPIROVÝCH MODELŮ POLICE NAD METUJÍ

NAVŠTIVTE MÍSTO, KDE PAPIR OŽÍVÁ!

V Muzeu papírových modelů uvidíte z papíru celý svět. Expozice o rozloze 300 m², téměř 2 000 exponátů láká do minulosti, současnosti i budoucnosti. Přes 80 českých i zahraničních autorů zde představuje své umění z materiálu, který využívá lidstvo celá staletí. Tisíce hodin lidské práce, umu a trpělivosti návštěvníky vtahuje do světa dokonalých iluzí.

Papírová dílna je součástí expozice. Děti do 6 let neplatí vstup. Otevřeno každý den od 9 do 17 hodin. Vedle muzea je nově otevřená kavárna. Aktuální program akcí najdete na facebooku muzea.

Muzeum papírových modelů
Tyršova 341, 549 54 Police nad Metují
Tel.: 777 828 657, 498 100 910
info@mpmpm.cz, www.mpmpm.cz

TIPY NA DALŠÍ MUZEA:

Muzeum piva Broumov – Olivětín

Kdo se zajímá o zlatavý pivní mok, může v broumovském regionu zavítat například do Pivovaru v Broumově – Olivětině. Ten kromě komentovaných prohlídek nabízí také návštěvu zdejšího Muzea piva. Muzeum funguje od června 2010 a jeho expozice je zaměřená především na historii olivětinského piva. Zájemci zde také mohou získat turistickou známku č.1439, Pivovar Olivětín – Broumov. www.pivovarbroumov.cz

Muzeum stavebnice Merkur Police nad Metují

Milovníkům parních strojů, elektrických vláček a stavebnic je určeno Muzeum stavebnice Merkur v Polici nad Metují. Mu-

Spolek Omnium se dlouhodobě věnuje aktivitám spojeným se záchranou broumovské skupiny kostelů, ale i drobných sakrálních památek v krajině Broumova.

Všichni svatí z Heřmánkovic

Již třetím rokem participuje s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i. a Fakultou restaurování Univerzity Pardubice v současné době i s podporou Královéhradeckého kraje na projektu Všichni svatí z Heřmánkovic a zapomenutý evropský malíř Johann Hausdorf. Osobě malíře Johanna Hausdorfa je připisováno autorství nástěnné malby v kostele Věch svatých v Heřmánkovicích.

Kostel Věch svatých v Heřmánkovicích

Kostel patří do skupiny venkovských barokních kostelů postavených na přelomu 17. a 18. století na panství benediktinského

kláštera v Broumově. Pro řád benediktinů z břečnovsko-broumovského opatství pracovala celá řada architektů, sochařů, malířů i různých uměleckých řemeslníků. Můžeme jmenovat významné, původem bavorské, architekty Kryštofa Dientzenhofera a jeho syna Kiliána Ignáce, malíře Felixe Antona Schefflera nebo dnes téměř zapomenutého broumovského malíře Johanna Hausdorfa. Ten sice nepatřil k předním umělcům, zřejmě však přišel do kontaktu s proslulým bavorským malířem fresk Kosmou Damiánem Asamem. Johann Hausdorf se jím nechal inspirovat právě při výzdobě kostela Věch svatých v Heřmánkovicích.

Kostel v Heřmánkovicích byl postaven podle projektu Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhoferů, stavitelů a architektů, představitelů vrcholného baroka, kteří působili ve druhé polovině 17. a na začátku 18. století napříč Českou republikou. Díky jejich dílu se architektura v Čechách té doby dostává opět do popředí evropského umění. Osobitým způsobem se jim podařilo spojit dynamismus radikálního baroka, klasicizující francouzský barok a monumentalitu vídeňského okruhu.

Většina staveb Kryštofa a Kiliána Ignáce je dynamických, architektuře vládne neklid, porušení klasické řádovosti se projevuje ve tvarech i vazbách. Nejen články, ale i stěny se prohýbají a vlní, půdorys se složitě konstruuje z křivek, elips, konvexních nebo konkávních tvarů a představa o skladbě prostoru se tím znejasňuje. Prostory se stupňují a prostupují. Světlo je rafinovaně přiváděno do prostoru chrámové lodi kupolemi a nejrůznějšími okny. Fresky iluzivně rozšiřují prostor a otevírají pohledy do oblačného nebe, do neexistujících vysokých kupolí a na sloupovou architekturu s postavami světců a jejich současníků. Pro zvýšení efektu z maleb často vystupují štukové prvky, jejichž dojem je podtrhován zlatem nebo umělým mramorem.

V baroku jde především o vnější dojem, proto je dřevěný mobiliář často opatřen nejrůznějšími nátery imitujícími mramor, na stěnách se objevují malované pilastry i celé iluzivní oltáře. Klenby jsou často nepravé, bedněné z prken na venek pokrytých omítkou, štukem a malbami. Z polohy staveb je patrné, že byly citlivě urbanisticky začleněny do daného prostředí a vytvářely a stále vytvářejí pohledové dominanty v dlouhých průhledech a panoramatech.

Teologický a hagiografický motiv Věch svatých vychází z Janovy Apokalypsy, kde se píše o tisících vyvolených, kteří v soudný den stanou kolem Božího trůnu. V heřmánkovickém kostele se malíř Hausdorfovi podařilo na strop kolem nejsvětější Trojice, Panny Marie a andělů rozmístit

4. BROUMOVSKÉ DISKUSE

> VIZE VZDĚLANOSTI

KLÁŠTER BROUMOV
6.–7. listopadu 2017

www.broumovskediskuse.cz | www.klasterbroumov.cz
f broumovskediskuse

Přijďte se společně zamyslet nad důležitými otázkami současnosti.

1. panel:
Vize vzdělanosti – panel
prezidentských kandidátů
2. panel:
Vzdělanost v naší době – pohled
z nadhledu
3. panel:
Vzdělanost v naší době – pohled
z praxe

Jména řečníků postupně zveřejňujeme na webu a Facebooku.

více než sto světců a starozákonních postav. Většinu z nich lze rozpoznat podle vyobrazených atributů (předmětů, které bud charakterizují jejich ctnosti, nebo mají blízký vztah k jejich životu či smrti). Přestože výtvarné zpracování je spíše naivní a těžkopádné, velkým počtem vyobrazených figur lze malbu považovat za zajímavý unikát.

Projekt Všichni svatí z Heřmánkovic a zapomenutý evropský malíř Johann Hausdorff

V průběhu roku 2015 byl realizován studenty a pedagogy ateliéru Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita Fakulty restaurování Univerzity Pardubice podrobný restaurátorský průzkum nástěnné malby Všechny svatých. Průzkum se zaměřil především na zjištění originální malířské techniky Johanna Hausdorfa, druhotných zásahů do malby a její poškození.

Malba byla v roce 1865 takřka celoplošně přemalována malířem Josefem Šrůtkem z Náchoda, který zanechal svůj podpis v západní části malby. Fresková malba, provedená na dřevěném omítaném roštu, byla později z velké části poničena dlouhodobým zatékáním do krovu kostela. V současné době je silně narušena statika dřevěných konstrukcí, které vynášejí dřevěný rošt falešné klenby a celý strop je v havarijním stavu a hrozí zřícením. Nárotopní malba byla a je vážně ohrožena.

Dva roky trvající projekt průzkumů, hledání řešení, ale i hledání finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace se podařilo dokončit počátkem roku 2017, kdy bylo stavebním odborem MÚ v Broumově vydáno stavební povolení na obnovu kostela Všechny svatých v Heřmánkovicích. Tím došlo k završení dlouhodobé komplexní práce spolku Omnium, která spočívala ve vytvoření všech podkladů potřebných pro stavební obnovu kostela pro Římskokatolickou farnost v Broumově (která je majitelem kostela) tak, aby farnost mohla požádat o dotaci na obnovu v programu IROP.

Snad tedy obnově kostela nestojí, co se týče administrativy, podkladů a dotačních výzev, nic v cestě. Mimořádné poděkování zde patří zejména vedení obce Heřmánkovic, které v rámci svých omezených možností realizaci obnovy kostela velmi pomáhá, paní starostce J. Králové a zvláště paní I. Gabrielové.

Prezentace barokní architektury a umění Broumovska

Projekt Všichni svatí z Heřmánkovic a zapomenutý evropský malíř Johann Hausdorff pomáhá i představení barokní architektury a umění Broumovska na mezinárodním poli. Na podzim roku 2016 byl kostel v Heřmánkovicích jedním z hlavních témat mezinárodní konference Ústavu dějin umění AV ČR „Krajina a venkov v baroku“, na podzim 2017 bude projekt a kostel v Heřmánkovi-

cích představen na mezinárodní konferenci Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky a Rakouska ve Vídni. Doprovodným programem zde bude i výstava „Broumovská skupina kostelů“ na fotografiích Jana Zálíše a Martina Mádl. Ta bude v roce 2017 zároveň vystavena i v barokním areálu pražského Klementina v Křížovnické chodbě.

Text: Martin Mádl, Barbora Větrovská
Foto: archiv Omnium, z. s.

Polické památky ve znamení baroka

Letošní rok je podle Agentury Czech Tourism rokem baroka. A to barokem všemi smysly. Na Policku je spoustu drobných i větších barokních památek. Nejsou nijak proslavené, ale za zmínku určitě stojí.

Kromě impozantního broumovského kláštera a kostelů spadajících do broumovské skupiny kostelů si připomeňme menší barokní památky, stojící v Polici nad Metují.

A kde jinde začít s poznáváním než přímo v centru, na náměstí, kterému věnují radnice. Ta byla postavena v roce 1718 v barokním slohu, když ale v roce 1842 vyhořela, původně barokní věž byla postavena ve slohu tudorské gotiky. I domy na náměstí prošly barokní přestavbou. V horní části náměstí ještě najdeme dům zdobený barokními prvky. Barokní památkou na náměstí je také mariánský sloup, který byl postaven roku 1707 a je dílem sochaře Jana Brokofa. Naši procházku budeme pokračovat Kostelní ulicí, kde narazíme po obou stranách silnice na 2 barokní sochy

– Sv. Jana z Nepomuku a sv. Prokopa. Půjdem – li dál, rozprostře se před námi honosný pohled na kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl v minulosti také barokně upraven, koncem 19. století byl ale přestavěn pseudogoticky. Před ním stojí 4 barokní sochy, představující benediktinské světce – sv. Prokop, sv. Benedikt, sv. Vintíř a sv. Scholastica, které původně stály na střešní galerii prelatury kláštera. Tam stála i socha Panny Marie, která se nyní nachází v rohu mezi hřbitovní a klášterní zdí. Uprostřed umístění těchto soch stojí benediktinský klášter – původně raně gotický, přestavěný na jednopatrovou barokní budovu čtvercového půdorysu. Nyní se v něm nachází Muzeum města Police n. Met. a klášter je víceúčelově využíván. V areálu hřbitova, vlevo od hřbitovní kaple, v pískovcovém portálu hřbitovní zdi, se nachází studánka – údajně místo poustevny mnichů (a první kolonizátorů městečka Police) a nad ní stojí socha Panny Marie, v 18. století upravena barokní výzdobou. Naše toulání pomalu zakončíme ve staré roubené škole, Poličáky nazývané Dřevěnka. Dřevěnka je součástí Muzea města. Tato jednopatrová roubená stavba s mansardovou střechou byla postavena roku 1785 a vyučovalo se v ní do roku 1856. V patře byly byty pro učitele a v přízemí se nacházely dvě

třídy. V současné době se v přízemí nachází místnost pro příležitostné výstavy a dobová školní třída, v 1. patře pak replika bytu z počátku 20. století.

Jako poslední zastávku procházky za barokními památkami si musíme připomenout bývalý hostinec Krčma, dnes „Klub pohodářů Krčma“. Tato stavba z roku 1720 byla postavena na náklady polického benediktinského panství a vlastnilo ji polické klášterní panství, dnes je v soukromém vlastnictví.

Pokud jste příznivcem barokních památek a staveb, určitě stojí za to se v Polici zastavit a barokní památky v našem městečku poznat. Těšíme se na Vás!

Po celý květen na Vás nově čekají komentované prohlídky kláštera včetně prohlídky kostela Nanebevzetí Panny Marie a Muzea města Police nad Metují s průvodcem. Termíny prohlídek od 6.5. každou sobotu a neděli od 11 a od 13 hodin. Více informací na www.policko.cz, kde také budou zveřejněny další termíny.

Leona Peterková

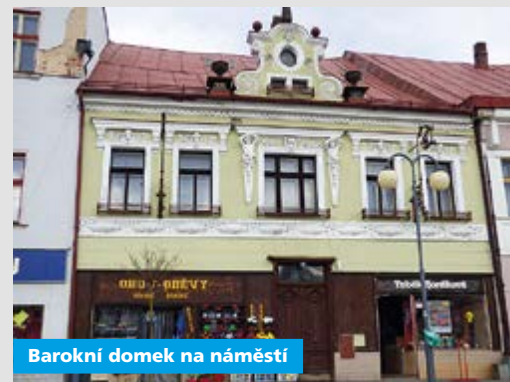
Foto: Oldřich Jenka a archiv IC Police nad Metují

Police, portál kostela

Police, Stará škola

Barokní domek na náměstí

Křížové cesty na Broumovsku

„Křížová cesta, nazývá se v zemích katolických zobrazení utrpení Kristova na poslední jeho cestě z domu Pilátova, až na horu Kalvárii. Nejčastěji vede pod širým nebem do kopce (též Kalvárie zvané) a bývá označena zastávkami nebo štacemi (obyč. 7–14), na nichž jsou vyobrazeny výjevy z umučení Páně, na kopci pak nalézá se kříž nebo kaple s Božím hrobem. Často bývá zřízena křížová cesta v kostele s vyobrazením jednotlivých štací na stěnách. Na křížové cestě konají věřící pobožnost obzvláště na Velký pátek. Pobožnost tato založena byla za válek tureckých františkány, kteří vyprosili na papežích pro své křížové cesty týchž odpustků, jaké byly udělovány poutníkům k Božímu hrobu v Jeruzalémě“ (Ottův Slovník naučný, díl XV, Praha 1900, s. 221).

Časové rozpětí vzniku křížových cest příznačně odráží dobovou situaci. První polovina a třetí čtvrtina 18. století je pro rozvoj křížových cest velmi příznivá a nese se ve znaku barokní tendence k modelaci krajiny. Jejich počet pozvolna narůstá v první polovině 19. století, což platí (na Broumovsku Křinice, Martínkovice) a to až k jejich masivnímu rozšíření v posledních třech desetiletích 19. století (Božanov, Verněřovice, Malé Svatoňovice, Suchý důl). Dobou útlumu výstavby křížových cest je začátek 20. století.

Při bližším zkoumání vzájemné polohy jednotlivých lokalit mezi sebou zaujme zvýšená koncentrace křížových cest do okresu Náchod a to zejména směrem k česko-polským hranicím. Tato pozoruhodná skutečnost byla pravděpodobně způsobena místní církevní praxí a výraznou indicií zde představuje významné poutní místo v kladských Vamberčích (Wambierzyce) s velkou křížovou cestou.

Většina sledovaných křížových cest se drží v baroku ustáleného čtrnáctiprvkového pašijového cyklu, který obsahoval náměty 1. Kristus před Pilátem, 2. Kristus bere svůj kříž, 3. První pád Krista pod křížem, 4. Setkání Krista s Pannou Marií, 5. Šimon ze Cyreny pomáhá Kristu nést kříž, 6. Setkání Krista s Veronikou, 7. Druhý pád Krista pod křížem, 8. Setkání Krista s dcerami Jeruzalémskými, 9. Třetí pád Krista pod Křížem, 10. Svlékání Krista a jeho napájení žlučí, 11. Přiblížení Krista na kříž, 12. Ukřížování, 13. Snímání z kříže (popřípadě Oplakávání), 14. Ukládání do hrobu a eventuálně 15. Sv. Helena nalézá Sv. Kříž (popřípadě Kristus Vítězný).

Křinice

Poutní kaple Panny Marie Hvězdy Jitřní (dnes kaple sv. Huberta) leží severozápadně od obce Křinice, na úpatí Broumovského výběžku čtrnáct, respektive patnáct zastavení křížové cesty lemuje lesní pěšinu ke kapli. Jednotlivá zastavení mají tvar kamenné stélové kaple, členěné vpadlým obdélným polem a lemovaným jónskými pilastry, ve spodní části byla umístěna železná konzola svítlny. Před každým zastavením stála kamenná lavice. Nápisová deska ze štítu poutní kaple praví, že kapli roku 1802 ve svém lese založili místní sedláci Johann Zinke z č. 119 a Anton Alt z č. 127 a křížovou cestu, že nechal „později“ postavit Benedikt Weiser. Literatura za zakladatele poutní kaple považuje totožné osoby, za původce křížové cesty ovšem Johanna Volkeho z č. 39, který cyklus křížové cesty umístil vedle svého statku a poutní kostel učinil jejím posledním zastavením. Na císařském otiskem stabilního katastru z roku

Křinice

1840 jsou v popisech jednotlivých parcel zastoupena všechna zmíněná jména. Parcelu, na které leží kostel, první a poslední tři zastavení vlastnil v roce 1840 Johann Zinke, ostatní zastavení se rozkládala na pozemku Benedikta Weisera. V jednom místě se křížová cesta stýká s parcelou Antona Alta, pozemek Johanna Volkeho se rozkládal v jižní části obce a nebyl v sousedství poutního okrsku. Křížová cesta tedy vznikla v období 1802–1840, stylově pravděpodobně ke konci tohoto období, kamenná zastavení byla doprovázena malovaným cyklem pašijových scén, „...v obdélníku pod sklem olejem malovaná jednotlivá zastavení křížové cesty 34x42 cm vel.“

Martínkovice

V této obci se netradičně nachází dvě poutní místa. Farní kostel sv. Jiří a Martina se nalézá na kopci sv. Jiří na severovýchodním konci obce a čtrnáct zastavení křížové cesty zvnějš-

Martínkovice

ku obklopuje jeho hřbitovní zeď. Poutní kaple Sv. Anny leží na jihozápadním konci obce a patnáct zastavení křížové cesty vede lesem, od poutní kaple směrem k obci Křinice. Zastavení křížové cesty u sv. Jiří a Martina mají tvar kamenné stélové kaple, lemované jónskými pilastry a nesly na plechu malované výjevy pašijového cyklu. Zastavení křížové cesty u Sv. Anny mají také tvar kamenné stélové kaple a jejich dnes zaniklou výzdobu rovněž lemovaly jónské pilastry. Obě poutní místa pravděpodobně netvořily jeden poutní okrsek, avšak dle regionální literatury vznikly oba cykly křížových cest impulsem stejného nařízení. Nařízení bylo vydáno Dr. Beda Franzem Menzelem a fyzické zřízení obou křížových cest se klade do roku 1850. Dále ještě poznámku k půdorysnému vzorci křížové cesty při kostele Sv. Jiří a Martina, neboť jak píše A. Cechner „...křížová cesta vede ke kostelu přes návrší,“ a nikoli kolem hřbitovní zdi jako nyní.

Martínkovice

Božanov

Poutní kaple Nanebevzetí Panny Marie leží východně od obce Božanov, čtrnáct zastavení křížové cesty po obou stranách obklopují malý potůček. Jednotlivá zastavení mají tvar kamenné stély, která nese prázdné obdélné pole lemované páskou. Na průčelní části podstavce uprostřed je umístěno kovové prstencové držadlo, na boční straně podstavce u některých zastavení č. 1, 7 a 14 byl vyryt nápis „Heinr. Wolf. Br.“ K historii této křížové cesty existuje pouze stručná písemná zmínka, která uvádí, že mariánská kaplička s křížovou cestou vznikla v roce 1890. Dle odborných konzultací lze neobvyklou, ke jménu připojenou zkratku Br. interpretovat jako Der Bruder, řádový bratr a jméno tedy může být připomínkou jak církevního zři-

Božanov

zovatele, donátora či je možnou signaturou autora. Co se týká výzdoby prázdných obdélných polí z každého zastavení, jistý soubor na plechu malovaných obrazů pašijového cyklu se nalézá v budově broumovského děkanství, kde se i přes četné přemalby ukázalo, že je kopií zastavení křížové cesty z kostela Nejsvětějšího srdce Páně v Hradci Králové a lze jej vřadit až do období po roce 1934.

Verněřovice

Bývalý poutní kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů leží asi 1 km západně od obce Verněřovice a v současné době zde stojí pouze zdevastovaný poutní kostel, nově opravená studniční kaple a chatka letního tábora. O tom, že součástí areálu byl také cyklus křížové cesty se zmiňuje pouze literatura a místní obyvatelé. V německé publikaci A. Brombierstándl, Die Gemeiden Deutsch-Wernersdorf, Birkeigt, Bodisch und Hutberg, 1985 se uvádí, že jednotlivá zastavení křížové cesty, Boží hrob, vězeňská kaple (Kerkerkapelle) a kaple Panny Marie Bolestné vznikl v roce 1891 a tyto objekty vedly ve velkém oblouku lesem, jižně od studniční kaple. Areál byl vysvěcen 18.5.1891 kvardiánem P. Ludwigem Böhmem za spoluúčasti Verněřovického faráře P. Kleemanna a kaplana Meinratha. Jak tyto objekty vypadaly, částečně vypovídá dobová fotografie otištěná v publikaci, která dokumentuje situaci po roce 1923. Na ní zachycené obdélné skříně se stříškou, pověšené na stromech či stojící samostatně jsou pravděpodobně zastaveními křížové cesty, architektura kaplí je dobře čitelná, jejich určení však nikoli.

Křížový vrch (obec Adršpach)

Bývalý poutní kostel Narození Panny Marie na Svaté Hoře ve Zdoňově leží na hranici s obcí Adršpach, sousedící útvar Křížový vrch se nachází severně od obce a na jeho vrcholu bylo do skal zasazeno čtrnáct litinových reliéfů pašijového cyklu, který vrcholí křížem ve výšce 667 m.n.m. Kromě reliéfů nese skalní útvar množství rozličných pravoúhlých otvorů a také vyhloubený otvor pro korpus Kristova těla v pozici Ukřižovaného, který je

Křížový vrch

cca 150 cm vysoký; nachází se mezi čtvrtým a pátým zastavením a nese letopočet '1875'. Historií tohoto místa se zabývá spíše turistická a horolezecká literatura, nicméně drobnou zprávou, že na Křížovém vrchu existuje křížová cesta zanechal R. Fischer. Ve své knize píše, že cestou ke kříži z roku 1718, umístěném na vrchu zvaném 'Holsterberg' mineme do skal vsazené plechové obrazy křížové cesty. Náklad na její zřízení nesly dvě zbožné ženy jménem Mann a Fichtner a místo se zejména v neděli odpoledne stávalo útočištěm stinných a nemocných duší. Letopočet 1875 vyhloubený v místě pravděpodobně litinové skulptury Krista je zřejmě také datem vzniku série litinových reliéfů, které, jak bylo výše uvedeno, vznikly ve slévárnách v Blansku.

Suchý důl

Poutní kostel Panny Marie leží na návrší, severně od obce Suchý Důl a přístupový chodník od obce končí u poutního kostela nebo u prvního zastavení křížové cesty. Cyklus čtrnácti zastavení leží na zhruba oválném půdoryse a jednotlivá zastavení mají tvar kamenné stélové kaple, před kterou je umístěna kamenná lavice. Zastavení nesou litinové reliéfy pašijového cyklu, lemované jónskými polosloupky. Z literatury věnující se tomuto tématu se dovídáme, že toto poutní místo bylo budováno péčí místních

dobrodinců, ovšem za nesmírného odporu královehradeckého biskupství. Dne 27. listopadu 1892 bylo na schůzi zvláštního družstva jednáno o stavbě poutního kostela: „Významní občané z Police, Ledbuje a ze Suchodoly utvořili zvláštní družstvo ve kterém byli starostové všech tří obcí, dále majitel lesa, stavitel, advokát, učitelé, sedláci i obchodníci. Družstvo mělo za úkol zjistit pravost těchto zjevení a potom se postarat o to, aby na onom místě v lese byla postavena kaple nebo kostelík k uctívání Panny Marie.“ Poutníci nechávali na místech zjevení peněžité dary, a proto „...po jedenáctém zjevení (27. ledna 1893) byla poblíž toho místa postavena pro dobrovolné peněžité dary na postavení svatyně jedna pokladna, a druhá u studánky.“ Ač již tehdy začala tuto akci královehradecká diecéze tvrdě potírat, přece „...v měsíci dubnu roku 1893 bylo započato se stavbou křížové cesty, která byla značným nákladem postavena okolo 'šolcová' lesa.“ Křížová cesta byla dokončena již téhož roku, neboť již v roce 1893 byla dvakrát podána žádost a osobně jednáno s biskupem Brynychem, aby povolil posvěcení sochy a křížové cesty. Biskup žádosti nevyhověl, naopak, 15. října 1893 vydal pastýřský list, v němž „...napomíná všechny věřící, aby od poutí do Suchodoly ustali, dokud církevně povoleny nebudou.“ O vysvěcení křížové cesty žádali polští far-

Suchý důl

nici ještě po roce 1941, jejich snaha ovšem opět zůstala bez odezvy. Posvěcení poutního kostela s křížovou cestou bylo dosaženo až na začátku devadesátých let, konkrétně 8. září 1990.

Text: Eva Zápalková (zkráceno)

Z Broumova do katedrály v Santiagu de Compostela

Pouhý sen, nebo možná skutečnost?

„Odvážít se znamená ztratit na chvíli pevnou půdu pod nohama.
A neodvážít se znamená ztratit sám sebe.“ Søren Kierkegaard

Touha, která zlehka jednoho dne na Vaši duši zaklepe, Vás přiměje vykročit. Na cestě nedostanete to, co si přejete, ale to co potřebujete, každé poznání si člověk musí zasloužit. Je třeba nepřemýšlet o strachu, potížích a starostech, protože nic v životě nepřichází jen tak. Je třeba věřit a odevzdat se osudu. Neboť jakmile jednou vykročíte, jste jednou provždy lapani. V období životního zlomu, jsme přitahováni ke spiritualitě, relaxaci a uklidnění, a během putování se otevírá cesta do vlastního nitra. Často se ztratíme, ale ve skutečnosti je to způsob, jak sami sebe nalézt. Zjistíme, jak málo nám stačí ke štěstí, na cestě prověřuje naše Já, sám život. Zdá se, že těch hodnějších lidí je nějak víc, ale není to prostředím, je to posunem našeho vnímání.

Hlavním důvodem pro vykonání poutě dnes není náboženská motivace, tím impulzem může být aktivní odpočinek, architektura, příroda, památky, či sport. V rychlém a v chaotickém životním rytmu je poutnictví vítanou změnou. Je svobodné, finančně nenáročné, určené pro jednotlivce, skupinu, ať již pěšky, na kole nebo na koni. Každého, kdo se na cestu vydá, cesta obohatí. Je úplně jedno, v koho nebo v co věříte, tady jsme pod ochranou svatého Jakuba.

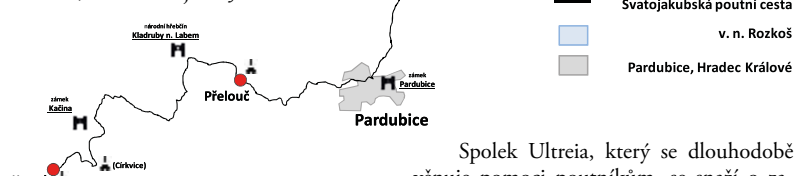
A kdo svatý Jakub je?

Španělsky Santiago, jeden z apoštolů Ježíše Krista, který se po Kristově smrti vydal namisii do Španělska. Po návratu do Palestiny byl v roce 41 – 44. n. l. na příkaz krále Heroda popraven, ale jako záznakem se jeho tělo dostalo na loď plující do Galicie a u dnešního městečka Padrón, vyplaveno na pevninu. Podle legendy v roce 830 hvězdy ukázali galicejskému pastýři cestu ke ztracenému hrobu sv. Jakuba, na jehož místě dal tehdejší biskup příkaz postavit kostel – dnešní katedrálu v Santiagu de Compostela. První doložená pout v roce 951, na kterou se vydal francouzský biskup z Le Puy, položila základ dnešní Francouzské cesty – Caminu Frances. A již ve středověku, kdy tudy proudilo mnoho poutníků, vznikaly první hostince, špitály a města, bezpečnost zajišťovali rytíři z templářského a svatojakubského řádu. Symbolem dlouhotrvající poutě se stala poutní hůl, lahev na vodu, klobouk, plášť a mušle hřebenatka.

Cesta Svatého Jakuba – Camino de Santiago, je název poutních cest, které se z celé Evropy sbíhají směrem ke španělským hranicím a vedou ke hrobu sv. Jakuba, do katedrály ve španělské Galicii. Zájem o svatojakubskou pout začal prudce vzrůstat koncem 80 let 20. století, kdy se na poutě

vydal papež Jan Pavel II. Cesta byla vyhlášená Evropskou kulturní cestou a v roce 1993 zapsána na seznam světového dědictví UNESCO.

V loňském roce vznikl projekt Poutníci Poutníkům – Východočeská trasa, která navazuje na poutní cesty z Polska (Křešov, Vamberice). Přes Broumov, Polici nad Metují, Hronov, Červený Kostelec, Ratibořice a Kuks, pokračuje dále na Jaroměř, Hradec Králové, Pardubice, Kutnou Horu až do Vlašimi, kde navazuje na Jiho-

českou trasu. Celková délka východočeské trasy je 265 km a trasa začne být v nejbližší době značena. Díky dohodě o spolupráci s Klubem Českých Turistů, budou na turistických cedulích a rozcestnících malé žluté mušličky v modrém poli (mezinárodní symbol poutě do Santiaga de Compostela).

Nadnárodní projekt by rád přiblížil široké veřejnosti Svatojakubskou cestu a oživil tak fenomén poutnictví. Českou republikou procházejí poutníci z jiných zemí a po českém území vedou tři páteční trasy, které navazují na evropskou síť svatojakubských cest.

Spolek Ulteira, který se dlouhodobě věnuje pomoci poutníkům, se snaží o zachování celé původní cesty, kterou dnes přibližně vytyčují kostely zasvěcené sv. Jakubovi. Díky osobním zážitkům a podpoře hejtmanů Pardubického i Královehradeckého kraje bychom rádi do budoucna navázali spolupráci i s dalšími subjekty na trase. Potřebné bude zajistit možnost ubytování, občerstvení, zřízení odpočinkových míst a poskytnutí rad, či případné pomoci.

„Buen Camino“

Vám přeje Spolek Ulteira
www.ulteria.cz

Zora Voženílková

CENTRUM WALZEL

MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

Navštivte Fabriku na zážitky. Je

www.walzel.cz

en kousek od Vás v Meziměstí !

alzel.cz

Restaurace Švejk

Bowling bar

Ostré střelnice

Lezecká stěna

Bouldering stěna

Fitness centrum

Lukostřelba

Laserová střelnice

Solná jeskyně

Vinotéka

COOP Konzum

Z Meziměstí do Valbřichu autobusem

Pojďte objevovat polské příhraničí, nejen město Valbřich má co nabídnout

Od 1. dubna nemusíte k polským sousedům cestovat autem, ale využít můžete novou mezinárodní linku Meziměstí – Valbřich. Zatím čtyři spoje městské linky č. 15 jezdí v pracovní dny, o sobotách, nedělích i svátcích. Cesta z Valbřichu do Meziměstí trvá asi hodinu a z centra města můžete označeným autobusem dojet třeba do Galerie Victorie (nákupní centrum). Dva spoje také zastavují u Staré Kopalnie – multifunkčního místa, nově zrekonstruovaného bývalého dolu. Skvělou zastávkou je také město Mirošov a jeho okolí např. Sokolowsko. Cena jízdenky je 2,80 zlotých a autobus vyjíždí od nádraží ČD v Meziměstí. Pozor! V autobuse je nutné platit zlotými, tak ať je máte u sebe.

PÁR TIPŮ NA VÝLET

Valbřich

Wałbrzych, německy Waldenburg a česky Valdenburk nebo Valbřich, v překladu znamená lesní hrad. Malebná poloha ve Walbříšských horách, blízké sousedství Kamenných a Sovích hor, kulturní památky, rekreační objekty – to vše vytváří jedinečné podmínky pro sportování i různé formy turistiky a rekreace po celý rok. Wałbrzych také patří mezi ta polská města, kterých se nedotkla druhá světová válka. Díky tomu se může pyšnit mnoha původními středověkými budovami a dalšími uměleckými artefakty. Bohatství města vychází nejen z jeho přírodních krás, ale díky své sedmisetleté historii i z četných kulturních památek.

Starý důl

Stará Kopalnia

Centrum vědy a umění Starý důl je multifunkčním parkem. Postindustriální památka zaujme každého návštěvníka. V areálu revitalizovaného Starého dolu se nacházejí muzejní prostory, výstavní síň, prostory pro vzdělávací aktivity i zázemí pro pořádání koncertů, konferencí a dalších společenských aktivit. V moderních budovách lze spatřit vybavení bývalého dolu: průmyslové motory, pumpy, ventilátory nebo podzemní transportní stroje. Návštěvníky do areálu

přivádí speciální chodba a vede všechny návštěvníky k dávné budově předáků tzv. štajgrovce, která je nyní návštěvnickým centrem a kde se zájemci mohou také ubytovat. Právě v těchto místech také začínají prohlídky s průvodcem. Návštěvníci spatří hornické vybavení, budovu bývalé kovárny s expozicí důlních strojů. Expozice je doplněna o moderní informační desky a multi-mediální prvky. Zájemci se mohou vydat také do podzemí. Trasa vede štolou a výtahem, je možné navštívit bývalou chladicí

věž. Ta slouží také jako rozhledna, ze které je vidět na Valbřich a okolní horskou krajinu.

www.starakopalnia.pl

Hrad Grodno

Hrad stojící v Slezském záhoří na vrcholu hory Choina ve výšce 450 m n. m. Hrad má renesanční podobu a částečně je zříceninou. Spatříte zde zbytky středověkých hradeb a renovované knížecí komnaty. Kromě jiného uvidíte kostru v okovech, která je spojená s pověstí o slezské princezně Mar-

Wałbrzych – Mieroszów – Meziměstí

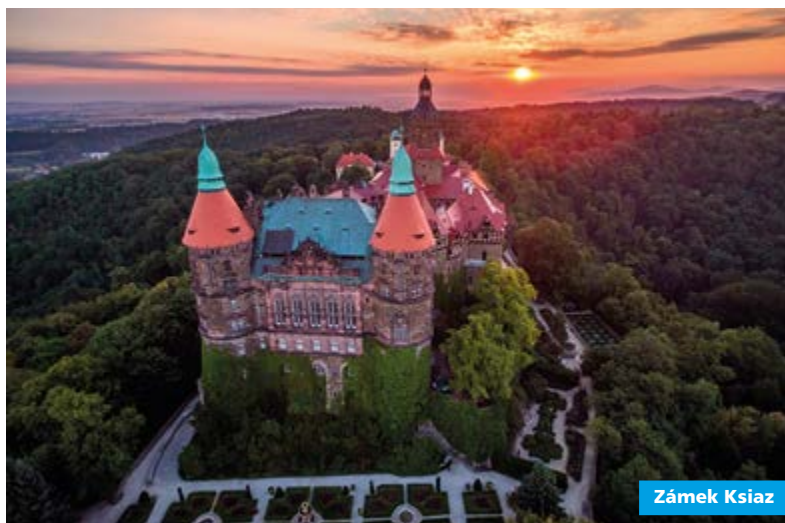
przystanki	dni robocze (pracovní dny)						soboty						niedziele i święta (nedele a svátky)					
Wysockiego – Stara Kopalnia					15:58						14:58					15:12		
Nowy Świat	04:37	05:06	09:01	14:25	16:01	22:35	04:42	07:02	09:02	14:01	15:01	22:35	04:42	06:37	09:15	13:40	15:15	19:52
Limanowskiego	04:39	05:08	09:03	14:27	16:03	22:37	04:44	07:04	09:04	14:03	15:03	22:37	04:44	06:39	09:17	13:42	15:17	19:54
Matejki – ZDKiUM	04:41	05:10	09:05	14:29	16:05	22:39	04:46	07:06	09:06	14:05	15:05	22:39	04:46	06:41	09:19	13:44	15:19	19:56
Moniuszki – Południowa	04:43	05:12	09:07	14:31	16:07	22:41	04:48	07:08	09:08	14:07	15:07	22:41	04:48	06:43	09:21	13:46	15:21	19:58
Moniuszki – Królewiecka	04:45	05:14	09:09	14:33	16:09	22:43	04:50	07:10	09:10	14:09	15:09	22:43	04:50	06:45	09:23	13:48	15:23	20:00
Moniuszki – Krzywoustego	04:47	05:16	09:11	14:35	16:11	22:45	04:52	07:12	09:12	14:11	15:11	22:45	04:52	06:47	09:25	13:50	15:25	20:02
Moniuszki – Koszarka	04:48	05:17	09:12	14:36	16:12	22:46	04:53	07:13	09:13	14:12	15:12	22:46	04:53	06:48	09:26	13:51	15:26	20:03
Moniuszki – Dom Dziecka	04:50	05:19	09:14	14:38	16:14	22:48	04:55	07:15	09:15	14:14	15:14	22:48	04:55	06:50	09:28	13:53	15:28	20:05
Glinik Nowy – Mieroszowska	04:52	05:21	09:16	14:40	16:16	22:50	04:57	07:17	09:17	14:16	15:16	22:50	04:57	06:52	09:30	13:55	15:30	20:07
Unisław Ślaski 13a	04:57	05:26	09:21	14:45	16:21	22:55	05:02	07:22	09:22	14:21	15:21	22:55	05:02	06:57	09:35	14:00	15:35	20:12
Unisław Ślaski 65	04:59	05:28	09:23	14:47	16:23	22:57	05:04	07:24	09:24	14:23	15:23	22:57	05:04	06:59	09:37	14:02	15:37	20:14
Kowalowa 51	05:01	05:30	09:25	14:49	16:25	22:59	05:06	07:26	09:26	14:25	15:25	22:59	05:06	07:01	09:39	14:04	15:39	20:16
Kowalowa 45	05:03	05:32	09:27	14:51	16:27	23:01	05:08	07:28	09:28	14:27	15:27	23:01	05:08	07:03	09:41	14:06	15:41	20:18
Sokolowsko, Główna 29	05:06	05:35	09:30	14:54	16:30	23:04	05:11	07:31	09:31	14:30	15:30	23:04	05:11	07:06	09:44	14:09	15:44	20:21
Sokolowsko, Główna – petla	05:07	05:36	09:31	14:55	16:31	23:05	05:12	07:32	09:32	14:31	15:31	23:05	05:12	07:07	09:45	14:10	15:45	20:22
Sokolowsko, Główna 29	05:08	05:37	09:32	14:56	16:32	23:06	05:13	07:33	09:33	14:32	15:32	23:06	05:13	07:08	09:46	14:11	15:46	20:23
Mieroszów, ul. Wałbrzyska 30a	05:12	05:41	09:36	15:00	16:36	23:10	05:17	07:37	09:37	14:36	15:36	23:10	05:17	07:12	09:50	14:15	15:50	20:27
Mieroszów, ul. Powstańców 27	05:14	05:43	09:38	15:02	16:38	23:12	05:19	07:39	09:39	14:38	15:38	23:12	05:19	07:14	09:52	14:17	15:52	20:29
Mieroszów, ul. Dworcowa	>	05:44	09:39	>	16:39	23:13	>	07:40	09:40	>	15:39	23:13	>	07:15	09:53	>	15:53	20:30
Mieroszów, ul. Sportowa	05:17	05:46	09:41	15:05	16:41	23:15	05:22	07:42	09:42	14:41	15:41	23:15	05:22	07:17	09:55	14:20	15:55	20:32
Mieroszów, ul. Mickiewicza	>	05:49	09:44	>	16:44	23:18	>	07:45	09:45	>	15:44	23:18	>	07:20	09:58	>	15:58	20:35
Golińsk – I	>	05:51	09:46	>	16:46	23:20	>	07:47	09:47	>	15:46	23:20	>	07:22	10:00	>	16:00	20:37
Golińsk – II	>	05:52	09:47	>	16:47	23:21	>	07:48	09:48	>	15:47	23:21	>	07:23	10:01	>	16:01	20:38
Golińsk – granica państwa	>	05:56	09:51	>	16:51	23:25	>	07:52	09:52	>	15:51	23:25	>	07:27	10:05	>	16:05	20:42
Golińsk – granica państwa		05:56	09:51	>	16:51	23:25	>	07:52	09:52	>	15:51	23:25	>	07:27	10:05	>	16:05	20:42
Starostin	>	05:57	09:52	>	16:52	23:26	>	07:53	09:53	>	15:52	23:26	>	07:28	10:06	>	16:06	20:43
Meziměstí	>	06:01	09:56	>	16:56	23:30	>	07:57	09:57	>	15:56	23:30	>	07:32	10:10	>	16:10	20:47
odjezd vlak Náchod		6:20	10:20		17:19	x		8:20	10:20		16:20	x		8:20	10:20		16:20	x
odjezd vlak Broumov		6:25	10:44		17:44	23:45 (pátek)		8:44	10:44		16:44	23:45		7:42	10:44		16:44	x
odjezd bus Broumov		6:07	10:16		17:25	x		8:23	x		x	x		x	x		x	x

kětě. V tajuplných podzemních chodbách se ocitnete v historické mučírně pro vězně svaté akvizice. Po zdolání schodů v hradební věži si z krásné vyhlídkové terasy na ochozu, prohlédnete okolní krajinu z ptačí perspektivy. V interiérech hradních komnat se budete cítit jako v pohádce. Hrad je pro všechny zájemce otevřen po celý rok.

Sokolowsko

Městské lázeňské středisko klimatického typu v údolí Kamenných hor. Nachází se zde neorománský kostel z let 1930 – 1932. Je také centrem pro turistické cesty vedoucí na okolní vrcholky. Mezi známá výletní místa patří chata Andrzejówka, nacházející se v průsmyku tří dolin. Z ní se můžete vydat třeba na nejvyšší vrchol nejen Javořích hor – Ruprechtický Špičák.

skály pod zámek vyhloubeny podzemní chodby, které zasahovaly až do hloubky 55 metrů. S největší pravděpodobností byl zde připravován hlavní stan Hitlera. Mezi nejznámější majitele tohoto dolnoslezského skvostu patřil například Jiří z Poděbrad, Matyáš Korvín nebo Vladislav Jagelonský. Zámek a zámecké sály, kterých je na čtyři stovky, jsou od roku 1974 zpřístupněny veřejnosti. Nejnádhernějším interiérem je barokní, bohatě zdobený Maxmiliánův sál z 1. pol. 18. století. Na jaře rozkvétá v okolí zámku tisíce květů azalek a rododendronů. Ozdobou zámku je i 12 teras, které jsou vysázené růžemi a ozdobené tryskajícími vodními fontánami a kaskádami. K zámeckému areálu patří také palmový skleník v obci Lubiechów, kde jsou pěstovány květy pro výzdobu zámeckého

Zámek Książ

Zámek Książ

Zámek Książ (Knížecí) je třetím největším zámek v Polsku a nachází se v blízkosti města Walbrzych. Přezdíval se mu „Polské Versailles“. Byl vystavěn již ve 13. století, ale postupem času se mnohokrát přestavoval. V období husitských válek (v letech 1428 – 29) dobyli zámek husité. Nejtragičtějším obdobím v dějinách tohoto zámku se stal rok 1941, kdy došlo ke zkonfiskování hitlerovci. Všechna cenná umělecká díla, nábytek, knihy a jiné cennosti hradní knihovny byly vyvezeny. Počátkem roku 1943 byly do

interiéru a ve kterém je možné nalézt kolem 80 druhů tropických rostlin. Zámek je zpřístupněn po celý rok.

Cisterciácký klášterní komplex v Křešově

Poutní místo s dominantním kostelem Panny Marie patří mezi nejvýznamnější barokní památky v Polsku i ve střední Evropě. K cennostem působivého kostela Panny Marie patří vedle hlavního oltáře věnec kaplí, varhany s monumentálním prosktem a také hrobka svídnicko-javorských Piastovců. Klášter je otevřen po celý rok.

Křešov

Podzemní komplex Osówka

Historický komplex je posledním, hlavním a zároveň nejrozsáhlejším (i když nedokončeným) sídlem Adolfa Hitlera. Nachází se v Dolním Slezsku nedaleko města Valbřich. Práce na tomto komplexu byly zahájeny v polovině roku 1943. Vznikl zde obrovský systém betonových chodeb, opevnění a hal. K prohlídce slouží jak podzemí, tak nadzemní část komplexu. Můžete si vybrat ze čtyř prohlídkových okruhů (Historická trasa, Extrémní trasa, Expediční trasa Riese a Vzdělávací trasa). Komplex je pro návštěvníky otevřen po celý rok.

Trasy v Osowce:

Historická trasa

Prohlídka podzemního města Osówka s průvodcem. Turisté se dozvědí o tom, jak objekt vznikl, o událostech na frontách 2. světové války, o výstavbě komplexů v Sovích horách. Seznámí se s osudy lidí pracujících na projektu Riese a mnoho dalších zajímavostí spojených s Osówkou, Sovími horami, Dolním Slezskem. Během prohlídky historické trasy uvidíte: způsoby kopání chodeb, různé etapy výstavby, strážnice, fotografie venkovních budov, exponáty/zbraně, vybavení, halu s originálním bedněním z roku 1944, betonové chodníky, technická řešení objektu, scénografie z filmů natočených v podzemí.

Extrémní trasa

Prohlídka podzemního města Osówka s průvodcem. Historická trasa plus navíc plavba výsadkovou lodí, absolvování cesty hledačů pokladů: pomocí lávek, můstků, můstku zavěšeného nad vodou /jiná možnost není. Nalezení starých předmětů, setkání se strážcem podzemí. Doporučeno fyzicky zdatným lidem.

Expediční trasa Riese

Prohlídka podzemního města Osówka a nadzemní části s průvodcem. Nejdelší a nejsložitější trasa v komplexu. Za účelem poznání největší části komplexu Osówka a velkého množství tematických informací, byla pro účastníky připravena Expedice Riese ve formě historických úkolů a zdatnostního okruhu. Absolvování tras v okolí objektu (nadzemní část), posilovna, ústřední místo nadzemního velitelství, železniční rampa, kontejnery na horninu, ventilační šachta a podzemní část, kde se konají: historické vyprávění, plavba výsadkovou lodí, visutý most, průchod zatopenou stolou, speleologický žebřík, lana, detektor kovů, historické hádanky. Na každého účastníka čekají pamětní diplomy a pro ty nejlepší drobné suvenýry. Možnost ukončit expedici táborákem, obědem, hostinou. Vhodné jako součást firemních akcí firem a pro aktivní osoby.

BENEDIKTINSKÉ SKLEPY
vinná galerie & vinotéka
BROUMOV
www.vinoteka.broumovsko.cz

HOBRA
PARTNER VIN
Z MORAVY
A ČECH

SALON
VIN ČESKÉ REPUBLIKY
HLAVNÍ PARTNER

VINÁRSKÉ CENTRUM
BROUMOVSKO
HLAVNÍ PARTNER

HOBRA
ŠKOLNÍK

Žijeme a podnikáme
na Broumovsku

www.klasterbroumov.cz
– SLUŽBY

Značka BROUMOVSKO regionální produkt se už od roku 2011 snaží přispívat k rozvoji kvalitního místního podnikání na Broumovsku. Podobných značek máme po celé republice už 27. Jejich cílem je zviditelnit všechny, na jejichž výrobky je region právem hrdý a oni sami jsou pyšní na místo, v němž působí. Na Broumovsku jsou to soukromé hospodařící farmáři a producenti excelentních potravin a řemeslníci, kteří podnikají s úctou k tradici i snahou oslovit současného zákazníka. Značku mají i jedinečné propagační předměty.

To právě z Broumovska

Každý region je něčím specifický a vztah k němu je většinou velmi subjektivní kategorie. Zapřísáhlé horaly by v nížinách utrápila fádnost a ty, kdo vyrostli mezi prosluněnými lány, by brzy zdeptala bezútěšnost dlouhých zim a celoroční příděl pošmourých dní v horských údolích. V české kotlině máme to štěstí, že se na malém prostoru najde ode všeho trochu, a k tomu ještě nasmazatelné stopy historie, které se vpisují do tváře krajiny po celá staletí.

Někdy se ale zdá, že moderní doba dělá, co může, aby se tyto rozdíly setřely. Globální síť všeho druhu nám dává iluzi, že můžeme být u všeho a mít skoro cokoli, co je na prodej. Touha po spotřebním blahobytu je přirozená, ale často krátkozraká. V regionálních značkách se snažíme podporovat ty, kdo vsadili nejen na originalitu a kvalitu, ale také skutečnou udržitelnost svých produktů. Mají nejen nápad, ale také vizi a vědomí odpovědnosti. Jen tak lze doufat, že se za nás nebudou naši potomci stydět. Podíváme-li si po současně krajině, je důvodů k obavám dost – ale na-

jdou se i příklady povzbuzující k mírnému optimismu.

Navíc jsou oblasti, jako třeba Broumovsko, kde prostě neutečete před konfrontací s historií. Ne vždy vyznívá pro dnešní hospodáře pozitivně. Ale své rozpory má každá doba. Barokní památky, před nimiž i dnes zůstáváme na Broumovsku stát v němém úžasu, také nevznikaly jednoduše a mnoho současníků je těžce zaplatilo. Jejich tvůrcům ale určitě nechyběla odvaha a vize, a to nejen při realizaci ohromujících staveb, ale i při budování hospodářství a plánování proměny krajiny.

Dnešní člověk je povětšinou unavený a zahlcený – informacemi, nabídkami, očekáváními, která se na něj valí ze všech stran. Megalomanských projektů, které vedly do slepých uliček, jsme si užili dost za takzvaného socialismu. Proto se i v regionálních značkách obracíme raději k jednotlivcům a jejich příběhům. Ty svědčí často o nezdolnosti a tvůrčím duchu, který se může srovnávat s našimi barokními

předky. Právě jejich stopy v broumovské krajině nás překvapivě i dnes zavedou tam, kde se invence a píle snoubí s vírou, že naše snažení má smysl. A to jsou hodnoty, které je třeba si pěstovat a rozmnožovat. Díky regionálním značkám minimálně víme, kde je hledat.

**Text: Kateřina Čadilová,
národní koordinátorka Asociace
regionálních značek**

Značka BROUMOVSKO regionální produkt je udělována výrobkům spotřebního charakteru, potravinám, přírodním produktům a umělecko-řemeslným dílům. S certifikovanými výrobky se můžete setkat v informačních centrech v regionu, v běžných obchodech i přímo u jejich výrobců. Úplný přehled najdete na www.regionální-znacky.cz/broumovsko

Držitelé značky BROUMOVSKO regionální produkt®

- Výrobky z ovčího rouna a tkané výrobky z vlny – Ines Štovičková
- Ovčí a kozí sýry, jogurtová mléka, tvarohy – Monika Menčíková
- Stínící technika Pavon s potiskem z kolekce Rosenberg – Dřevoterm s. r. o.
- Vlněné výrobky, výrobky z vrbového proutí – Ekofarma Tůmovi
- Broušené sklo – Jaromír Beran
- Radešovský chléb – Statek Tilia
- Biodžemy – Statek Tilia
- Toma Natura – pramenitá voda
- Fotografie s motivem Broumovska – Jan Zális
- Výzrálé bio hovězí a vepřové maso – Ekofarma Bošina
- Dekorace užité předměty ze železného drátu – Kateřina Smutná
- Rokytnický med – Včelí farma Rokytník
- Dekorační a užitná keramika – Radka Eliášová
- Poličan, Polický uherák, Ostaš – Pejskar a spol. s. r. o.
- Benediktinské oplatky – Klášter Broumov servisní s. r. o.
- Rázítka – Martina Nosková
- Výrobky z Kvíčovské pekárny – Kvíčovská pekárna s. r. o.
- Aquaflam a Krbová kamna HS Flamingo – HS Flamingo
- Farmářský mazánek, špek a buček z mangalice – Ekofarma Bošina
- Výrobky ze sena – Hana Pašálková
- Dekorační doplňky – Lýdie Birkeová-Baštecká

NOVINKY MEZI REGIONÁLNÍMI ZNAČKAMI

KERAMIKA Raelis

Dekorační a užitková keramika vyráběná jak na hrnčířském kruhu, tak modelovaná.

Můžete zde spatřit například čajové a jídelní soupravy, kvašáky na výrobu

pickles, klícidla a další kuchyňské nádobí. Z dekoračních výrobků sošky andělů, aromalampy a vánoční i jarní ozdoby.

Na zahradu se pak hodí šamotové truhlíky, bylinkové zápichy... Pro děti jsou oblíbené keramické omalovánky, které si mohou samy vymalovat a vyzdobit s nimi svůj pokoj.

Vyrábí Radka Eliášová v České Metuji
www.raelis.cz

VYZRÁLÉ BIO VEPŘOVÉ MASO, FARMÁŘSKÝ MAZÁNEK, ŠPEK A BÚČEK Z MANGALICE

Ekofarma Bošina je farma rodinného typu a nachází se ve Vernéřovicích v CHKO Broumovsko v nadmořské výšce 465 m. Zabývá se ekologickým chovem a křížením masného skotu plemene Salers, prasat plemene Mangalica, drůbeže a následným zpracováním masa s masnou výrobou.

Největší předností je, že maso z vlastního chovu je poraženo a zpracováno přímo na farmě na certifikované porážce, bourárně a výrobně masa. Zvířata nejsou stresována převozem a chovatel má nepřetržitou kontrolu jak nad chovem zvířat, tak nad kvalitou masa a uzenin. Hovězí maso se nechává zrán ve

zracím boxu minimálně 2 týdny a teprve pak je rozbouřeno a zabaleno do vakua, kde může zrán další 2 – 4 týdny, což zvyšuje jeho kvalitu, chuť a křehkost. Všechny uzeniny se vyrábí bez chemie, tj. bez rychlosti a bez „čček“. Každý proto může ochutnat pravou chuť masa, která není ovlivněna dochucovadly a náhražkami. Ekofarma Bošina je přístupná veřejnosti a snaží se přiblížit život a hospodaření na farmě nejen dětem, ale i dospělým.

www.masozfarmy.cz

VÝROBKY ZE SENA

Hana Pašálková ze Žďáru nad Metují vyrábí doma dekorativní výrobky ze sena. Každý kousek, který v jejich zručných rukách vzniká, je originál.

Mít víc času na focení, jinak jsem spokojený, říká fotograf Jan Zális

Broumovský fotograf vydal velmi úspěšnou knížku fotografií broumovské skupiny kostelů s názvem „Broumovsko. Krajina architektury & Architektura krajiny“ na níž pracoval 8 let. Spolupracuje s místními organizacemi, cestuje a věnuje se i grafice. Je také držitelem značky BROUMOVSKO regionální produkt na fotografie s motivem Broumovska. Narodil se v roce 1976 a s fotografováním začal jako samouk v rodinné firmě před 20ti lety.

Čím se nyní aktuálně zabýváš?

Budováním Fotobanky s názvem „U nás je krásně“, což je databáze fotografií nejen mých, ale také dalších fotografů. Databáze bude obsahovat nejen fotografie z Broumovska a blízkého okolí, ale také z Královéhradeckého kraje.

Když jsem poprvé spatřila knihu fotografií broumovské skupiny kostelů, byla jsem v úžasu. Ne každý fotograf si troufne vydat knihu a vlastními silami. Víš, že se po ní doslova zaprášilo a v současné chvíli je to nedostatkové zboží. Máš v plánu s ní nějak dále pracovat?

Vydaná knížka měla velký úspěch, z toho mám samozřejmě radost. Její dotisk ale neplánuji. V hlavě mám další nápad. Chtěl bych vydat knížku o hřbitovním kostele Panny Marie v Broumově. Spolupracuji na tomto nápadu s odborníky z Národního památkového ústavu, protože nechci, aby to byla jen kniha plná fotografií. Chci, aby se z knížky lidé dozvěděli také zajímavé informace o kostelíku. Jedná se totiž o druhou nejstarší celodřevěnou stavbu ve střední Evropě.

Jaké je pro tebe jako pro fotografa ideální roční období na focení?

Krásné je jaro, když je krajina v rozpuhu. Trvá to ale krátce. Pro mě je určitě nejlepším obdobím podzim. Krajina je skvěle zbarvená.

Jak vypadá takový „běžný“ den fotografa?

Vzhledem k tomu, že focení krajiny by mne s rodinou neuživilo, provozuji také e-shop a grafické služby. Takže velkou část dne strávím v kanceláři a přiznávám, že na focení mám čím dál tím méně času. Ale za těch deset let zkušeností už vím, kdy bude dobré světlo a ideální podmínky pro focení. Kdy to prostě má smysl. Focení je pro mne v současné chvíli spíš koníčkem, protože na živobytí bych musel fotit i svatby, děti, portréty a fotografie, a to mne naplňuje.

V poslední době je velmi oblíbené, a řekla bych i efektivní, focení dronem. Jakou zkušenost s ním máš ty?

Já ho v současné chvíli nemám. Chvilu jsem ho měl, ale ustoupil jsem od toho. Focení dronem je hezká věc, ale zároveň velmi složitá. Zejména z hlediska legislativy. Stát diktuje, kdy a kde je možné s dronem fotit a natáčet, navíc na každé jedno „vzlétnutí“ potřebujete povolení. Takže fotky „z dronu“ nechávám na ostatních fotografech.

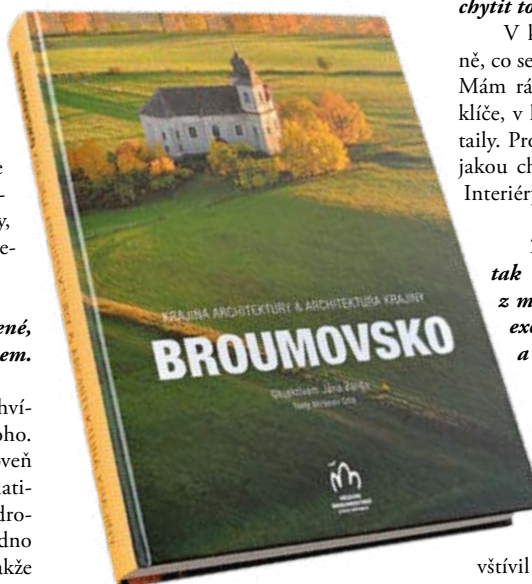
Víš, žeš měl v minulosti výstavy u nás v regionu i za jeho hranicemi. Je nějaká, ze které máš fakt radost? Co vlastně považuješ za svůj úspěch?

Upřímně – výstavy беру jako další možnost prezentace mé práce jiným způsobem než přes internetové stránky nebo knihy. Není to však stěžejní věc, která by mne obohacovala a byla mým životním cílem. Milým a o to cennějším úspěchem pro mne byl fakt, že knížka o kostelích se prodává v renomovaném obchodě Foto Škoda. Ze začátku tomu totiž nikdo nevěřil, že by se to v konkurenci dalších knih mohlo podařit. Krajina se totiž obecně neprodává. Tak z toho mám opravdu radost.

Žiješ a pracuješ na Broumovsku. Jak já s oblibou říkám – v kraji pískovcových skal a barokních pamá-

tek. Vnímáš v rámci turistiky, že je tu více návštěvníků?

Myslím, že turistů přibýlo obecně. Návštěvnost je vyšší, což je určitě dobře. Teď je na nás, zda budeme umět s turisty pracovat tak, aby objevovali i doposud „neobjevené“ kouty Broumovska a nebyla pro ně návštěva nepříjemná. Aby se tu prostě nemačkali. Vnímám, že se tu zlepšuje informační infrastruktura a dokonce i spolupráce. Konečně začínáme chápat, že bez ní to prostě nejde.

S tím souhlasím naprosto 😊. Platí třeba pro místní rčení: Kovářova kobyla chodí bosa? Někdy mám totiž pocit, že hledáme místa pro výlety a utíkáme z domovského regionu, a vlastně ani nevíme, co vše tu máme?

Nechci mluvit za ostatní, ale věře doporučuji i místním, aby vyrazili. Já třeba objevil Hejšovinu, která patří mezi moje neoblíbenější místa. Krásný výhled, snad ještě hezčí než třeba na Hvězdě. A jsem si jist, že spousta z nás na Hejšovině ještě nebyla.

Takže nejhezčím místem pro tebe je Hejšovina?

To se nedá říct. Nejradši mám na jaře vytáhnout motorku, projet se a pozorovat. Nejen Broumovsko, ale i příhraniční region. Lázeňská města, Vamberice a další...

Letošní rok je rokem baroka a „materiálu“ na focení je tu dost a dost. Představuji si broumovskou skupinu kostelů, která je zčásti opravená, zčásti není. Co se ti fotí lépe? Opravený kostel nebo ten, dá se říct, oprýskaný?

Fotit oprýskané kostely je pro mě určitě lepší a mám to raději. Některé opravy na kostelích mi nepřijdou úplně šťastné, mám pocit jako by kostely „něco“ ztratily. Víím, že někde to dělají tak, že dávají speciální směs a malba pak (i když je nová) vypadá jako stará. To se mi líbí. Samozřejmě to je ale jen můj osobní názor.

A interiéry v kostelích? Výmalby v některých jsou překrásné, pro mne jako pro laika. Fotí se dobře? Dá se vůbec zachytit to kouzlo?

V kostelích přibýlo osvětlení a hlavně, co se nehýbe, tak se fotí dobře (smích). Mám rád, když si můžu půjčit od faráře klíče, v klidu si v kostele hledat věci a detaily. Prostě když mám čas tam strávit nějakou chvíli a přesně víím, co budu fotit. Interiéry se mi líbí tak, jak jsou.

Troufla bych si tě nazvat také tak trochu cestovatelem. Respektive z mého pohledu jsi navštívil celkem exotické země. Kde všude jsi byl a máš nějaké zvláštní zážitky?

Jsem rád, že cestovat můžu. Dříve to nešlo, zejména kvůli času. Ale řekl jsem si, že jednou ročně prostě chci cestovat. Ne do moderních zemí, ale někam, kde se možná mají lidé hůř, jinak, je tam jiná kultura. Navštívil jsem třeba Indii nebo Bangladěš. Přiznávám, že Bangladěš byla, co se týká hygieny, celkem náročná, ale důležité pro mě bylo, že není čeho se bát. Velkým zážitkem pro mne byl Rumunský Banát, jeho návštěvu všem věře doporučuju. Milí lidé, krásná příroda a místo, kde si začnete vážit toho, co máte a možná se vám přehází životní hodnoty. Navíc jsou tak přátelští, že vás vezmou k sobě domů a vy se ocitnete naprosto v jiném světě. Můžete s nimi hrabat trávu, uvidíte, jak vyrábí domácí sýr a co si budeme povídat – ochutnáte jejich místní pálenku. A to je pak hned jiný pohled na svět.

Kam bys ses chtěl ještě podívat?

Lákají mne sovětské země. Náhorní Karabach, znovu do Banátu, Gruzie nebo Mongolska. To je ale časově náročnější. A chtěl bych projet Vietnam na motorce.

Klasická otázka na konec. Co by sis přál?

Mít víc času na focení. Jinak jsem spokojený. Myslím, že mít víc času na koníčky by v dnešní době chtěl asi každý.

Text: Markéta Hanušová

Centrum WALZEL – fabrika na zážitky!

U nás můžete zažít to, co jste si vždy přáli. Můžete se výborně najíst a nebát se vysokého účtu, můžete střílet a nemusíte mít zbraň ani oprávnění, můžete si zahrát na profesionální bowlingové dráze a přitom... Přijďte a přesvědčte se sami!

Zastavte se u nás po náročném dni v zaměstnání, nebo po vyčerpávajícím putování za krásami Broumova. Navštivte nové otevřené volnočasové Centrum Walzel v Meziměstí a vychutnejte si společně s přáteli či rodinou jeho pohostinnou atmosféru. A co všechno tady na Vás čeká?

Restaurant Švejk – příjemná restaurace v rakousko-uherském a prvorepublikovém duchu. Restaurant Švejk je ideálním místem, kam zajít během dne na kvalitní oběd a dobré pivo a večer posedět s přáteli u lahvičky dobrého vína. Nabídka originálních pokrmů uspokojí i ty největší gurmány. Nabízí poctivou domácí kuchyni a několik druhů točených českých piv, v nabídce je také pivo Opat z broumovského pivovaru.

Restaurant Švejk

Bowling bar – to je příjemné spojení zábavy a sportu pro každého. Bowling bar Walzel nabízí 4 profesionální dráhy od firmy QubicaAMF, na kterých může hrát 32 hráčů. Dráhy nabízejí možnost výsuvných mantinelů pro děti. Ty pak mají vždy jistotu, že jejich koule doputuje do správného cíle – přímo ke kuželkám. Součástí bowling baru je také zábavní laserová střílnice, na které si každý může vyzkoušet základy střelby s laserovou zbraní.

Solná jeskyně – relaxačně ozdravné zařízení nejen pro dospělé, které Vám za 45 minut pobytu nahradí 2-3 dny strávené u moře. K prodeji jsou také produkty z mořské soli.

Lezecká stěna – 13 metrů vysoká lezecká stěna je dalším zážitkem, kde můžete vyzkoušet základy horolezení. Nabízíme také možnost kurzu horolezení s instruktorem. Veškeré vybavení k lezení Vám zapůjčíme.

Boulderingová stěna – nabízí bezpečné lezení bez jištění. Přijďte vyzkoušet svoji fyzickou kondici a potrénujte svoje svaly. Když se neudržíte, nevádí, vždycky spadnete do měkkého.

Fitness centrum – klimatizovaný prostor pro ty, kteří rádi potrápí svoje tělo. Ve fitness centru se nachází cardio zóna a posilovací zóna, posilovací pásy TRX.

Veškeré informace a kompletní nabídku zážitků najdete na www.fabrika.nazazitky.cz

Návštěva střelnice v Centru Walzel je mimořádný zážitek.

Ve zdejšímu objektu celkem mohutné tkalcovny (založené 1852 panem Walzelem) nedávno vzniklo Centrum Walzel, nabízející řadu atrakcí. A k našemu potěšení mezi ně patří také trojice střelnice, řadících se svým technickým vybavením na úplnou špičku v ČR.

Nejbližší vzhledu běžné kryté střelnice trochu, ale jen trochu, odpovídá 25metrová pistolová střelnice, vybavená na svých čtyřech stavech terčovými zařízeními Pit Shooting. Těchto hi-tech zařízení u nás mnoho nenajdete a v takovémto počtu už vůbec ne. Vedle pohybu vpřed a vzad umí s terčí i otáčet nebo uhlíbat do strany, což ve spojení s dotykově ovládanou obrazovkou a softwarovou výbavou umožňuje střelci vybrat si mezi 12 programy. Každý navíc s třemi stupni obtížnosti, simulujícími nepředvídané pohyby útočníka, jako útok, ústup nebo ukrývání.

To ovšem nejsou jediné libůstky tohoto pozoruhodného zařízení. Terče je možné dále přímo navštívit nebo naopak vytvořit "zhoršenou viditelnost", případně nechat je vynořit se ze tmy. Nebo se dá střílet dle signalizace zelené a červené světelné sířeny. Možností, resp. střeleckých úloh, je každopádně tolik, že vyzkoušet je všechny během jediné návštěvy není ani pro rychlé ranaře příliš reálné (obzvláště když se hned vedle nabízejí další dvě, v tuzemsku unikátní, střelnice).

Padesátka – na střelnicích s pohyblivou palebnou čarou se dají skvěle cvičit prvky akční střelby. Jednak v různých ne-

Střelnice

W
CENTRUM WALZEL
MEZIMĚSTÍ / EST. 1852

klasických pozicích (vleže, vkleče, vsedě), jednak v pohybu. Když se střelba v pohybu ozvláštní vložení umělých překážek, celý nácvik se stane ještě zajímavější. Druhá zdejší sekce tohle všechno nabízí v rozmezí maximální 50metrové a minimální 10metrové vzdálenosti.

Jakkoli zdejší 25metrové i 50metrové střeliště musí každého tuzemského střelce zaujmout, největší dojem na návštěvníka této střelnice nejspíše udělá sice nejkratší, ale nejmýkavější, či chcete-li nejsofistikovanější stanoviště. Podobně jako u padasátek je cíl promítán. Na rozdíl od statických terčů se ale tady jedná o různé sekvence, simulující lovecké, sportovní a zejména obranné situace.

Systém Hitcom, který tohle umí, byl vyvinut v Německu firmou BKE media pro výcvik policejních složek a samozřejmě vychází z jejich zkušeností. Některé promítané programy s tzv. aktivním střelcem

dokáží reagovat podle přesnosti vaší střelby. Útočník se například po zásahu chytne za postřelenou nohu a upadne. Ovšem pozor, to neznamená, že je konec. Klidně se může stát, že ožije a ještě vás napadne, protože jste ho nezasáhli do smrtelné zóny. A když nebudete dost rychlí, tak vás i zasáhne. Což se dozvíte prostřednictvím rychle se zvětšující červené koule na plátně.

I když pestrá nabídka střelnice Walzel nepochybně potěší každého zkušeného střelce, dveře jsou stejně tak otevřeny těm začínajícím – lze střílet i bez zbrojního průkazu s místním instruktorem. K zapůjčení je zde několik zajímavých zbraní tuzemské proveniencí, jako pistole CZ P-07, P-09 a CZ 97 (ráže .45 Auto), z těch delších se dá zavzpomínat na roky vojenské služby se SA vz. 58 (s pevnou pažbou), vyzkoušet zdařilou tuzemskou verzi AR15 od Proarms Armory Par Mk3, případně moderního "škorpíka" CZ Scorpion Evo 3 S1 nebo malorážku CZ 455 Evolution.

DOPORUČUJEME NAVŠTÍVIT!

NOVINKA

Fotbalpool

Jak již vyplývá z názvu, jedná se o spojení fotbalu a poolu (kulečníku), které patří mezi nejstarší a nejrozšířenější volnočasové aktivity ve světě.

Mýšlenka fotbalpoolu se zakládá na spojení sportu a zábavy. V ČR je to naprostá novinka. Je to perfektní spojení večerní zábavy se sportovní aktivitou. Ideální zábava k příležitosti oslavy narozenin nebo firemní teambuildingové akci. Liga, turnaje, soutěže...

Broumovská krajina a drobné krajinné prvky

Krajina v okolí Broumova by se dala svými kříži, kostely a sochami světců kvalifikovat jako význačná krajina v estetickém, kulturním a ekologickém aspektu. Četná poutní místa lokálního významu jsou na Broumovsku spojena frekventovanými polními cestami a stezkami pro poutníky, které se vinou krajinou a lemují pískovcové solitéry.

Všechny tyto drobné kultovní objekty v krajině vznikly v návaznosti na lokální síť poutních cest, které vedly přes Broumovský výběžek. Jedná se o Vambeřickou cestu s mnoha kamenosochařskými objekty, která vede z Police nad Metují přes Broumovské stěny do Božanova a odtud do Polska přes město Radkov a dále do Vambeře.

Je obecně známo, že obyvatelé přilehlých vesnic používali stezky a úzké cesty spojující vesnice. Tyto cesty jsou klasifikovány podle funkcí, např. jako cesta vedoucí do polí za vesnicí, cesty sbíhající se ke kostelu, okresní cesta či Vambeřická cesta atd. Všechny jsou si podobné tím, že v dnešní době není jejich povrch nijak zpevněný.

Důležitým archivním pramenem pro drobné sakrální památky je soupis náboženských soch a křížů martínkovické farnosti a soupis náboženských soch a křížů obcí broumovské farnosti, který zahrnuje i samotný Broumov, Křinice, Rožmitál, Hejtmánkovice a Velkou Ves.

V dnešní době je velice obtížné, téměř nemožné, identifikovat autora jednotlivých drobných kamenných prvků vzhledem k absenci signatury, značky, autorizace – kameník zřejmě předpokládal, že se dílem k Boží oslavě nemá pyšnit, neměl potřebu spojovat sebe a své dílo navěky, a proto své práce skoro nikdy nepodepisoval a neoznačoval. Předěl v signování děl na Broumovsku lze vidět ve druhé polovině 19. století, kdy kamenická a sochařská práce nachází širokou základnu uplatnění. Vše souvisí také s rozvojem kapitalismu a zprůmyslněním vesnice. Kolem poloviny 19. století došlo k výstavbě klasicistních zděných dvorcových statků, kde se kameníci a sochaři podíleli na realizaci budov a především na dekoraci jejich fasád. Tuto rozsáhlou činnost přestavby nemohli zvládat jednotliví kameníci, mu-

sely proto vznikat kamenické dílny, které měly více zaměstnanců. V této době se začínají objevovat signatury značící firemní značku zakladatele kamenické rodiny.

Na katastrálním území obce Božanov se objevuje jméno kameníka Johanna Heinische pocházejícího z polského Radkova, který ve druhé polovině 19. století vyhotovil několik děl na Broumovsku, v okolí města Radkova a na samotné poutní Vambeřické cestě. Nově objeveným sochařem je také Benedikt Herden z Martínkovic, který byl činný od 80. let 18. století. Jím ztvárněné sousoší Kalvárie, které je kulturní památkou, nalezneme i v dnešním Liberci.

Nejrozšířenějším typem drobných sakrálních památek v regionu Broumova je socha sv. Jana Nepomuckého umístěná na pískovcovém pilíři. Nejstarším dílem s tímto ikonografickým motivem je sv. Jan Nepomucký z Rožmitálu, jehož socha byla vyhotovena v roce 1752. O rok mladší je socha sv. Jana Nepomuckého ve Velké Vsi. Zajímavou sochou světce je sv. Jan Nepomucký postavený v současnosti v areálu hřbitova ve Vižňově. Toto dílo je datováno na přelom 18. a 19. století. Dalším velice zajímavým ikonografickým motivem jsou kamenná sousoší Kalvárie. V celkovém součtu jich bylo nalezeno pouze šestnáct. Třináct objektů je zasvěceno Nejsvětější Trojici a korunovaci Panny Marie. Nejstarší kamenné sousoší pochází z roku 1743, nejmladší z roku 1913. Mezi významné drobné sakrální památky patří sochy světců a světic. Vedle již zmíněných soch sv. Jana Nepomuckého a Immaculaty se na Broumovsku vyskytují sochy sv. Josefa, sv. Václava, Panny Marie Bolestné, sv. Floriána, pilíře nesoucí sochu Madony Broumovské, dále pak socha sv. Anny Samotřetí, socha sv. Antonína, socha Panny Marie Truch-

lící, socha sv. Šebestiána, sousoší Loučení se Krista s Pannou Marií, socha Krista nesoícího kříž a další. Většina těchto objektů je na svých čelních stranách, popřípadě na bocích zdobena reliéfy různých světců, jejichž výtvarná podoba se odvíjí od zručnosti jednotlivého kamenosochaře. Nejčastěji zdobí tyto prvky reliéfy zobrazující Pannu Marii Bolestnou, sv. Josef a reliéf Nejsvětější Trojice. Pouze zlomek z cca 300 nalezených objektů je státem chráněnou kulturní památkou.

Při bližším poznání jednotlivých objektů zjistíme, že tyto zapomenuté stavby a sochy nejsou jen pouhými body v krajině, ale prvky, kolem kterých se soustřeďuje naše vnímání prostoru a hranice. Pečlivá prohlídka krajiny vede k znovuoobjevení mnoha dřívějších místních cest a stezek, k nalezení křížů a soch světců a k vysledování oblíbených svatých a jejich vztahu k patroniím tehdejších vesnic.

Spolek Omnium se v posledních pěti letech snaží obnovit zejména nejvíce zničené drobné sakrální prvky zasazené do krajiny ať již ve spolupráci se soukromými vlastníky nebo ve spolupráci s jednotlivými obcemi.

Z nově opravených a zachráněných drobných sakrálních památek lze jmenovat například Saxův kříž (při cestě z Broumova od hotelu Veba na Hvězdu), zdobených kamenných pilířů, které lemují cestu do Křinic, ve Velké Vsi bylo opraveno monumentální sousoší kalvárie, mariánský sloup, kříž na území Martínkovic, křížky na katastru obce Hejtmánkovice, které byly opraveny ve spolupráci s obcí Hejtmánkovice, impozantní socha sv. Floriána na nově vytvářené návsi v Hejtmánkovicích, drobné křížky v Rožmitále, obnovené křížky na staré cestě od kostela sv. Markéty v Šonově ke kostelu

Velká Ves, Mariánský sloup

sv. Barbory v Otovicích, Boží muka v Božanově a další.

V roce 2017 budou obnoveny všechny křížky v Martínkovicích, další křížky Křinicích, Hejtmánkovicích, Božanově, ale i náhrobky na hřbitově u kostela Všem svatých v Hejtmánkovicích.

Více o činnosti spolku a záchraně památek naleznete na www.omniumos.cz

Text: Jiří Vochomůrka, Jakub Děd

Foto: archiv Omnium, z. s.

Martínkovice u Hřbitova

Rožmitál Rýdlovi

Kalvárie Velká Ves

Hejtmánkovice

Putování broumovskými barokními skvosty v rámci Noci kostelů

9. června 2017 se na území celé republiky, ale i v zahraničí uskuteční Noc kostelů. V tento den se k ní připojí jen u nás více než 1400 kostelů, které se otevrou všem zájemcům a nabídnou celou škálu zážitků, především duchovně-hudebních.

Město Broumov se k této akci připojí již poněkoličkáte a nabídne nejen místním občanům, ale i turistům putování broumovskými barokními skvosty s nevšedním kulturním zážitkem.

Noc kostelů odstartuje koncert ZUŠ Broumov v Husově sboru. Během koncertu se představí různé věkové kategorie žáků s pestrým programem v podání různorodých hudebních nástrojů včetně zpěvu.

Hudební těleso Trio Braunensis zahájí koncert v 18 hodin v kostele sv. Ducha. Trio působí převážně v regionu Broumovsko a jedná se o skupinu místních profesionálních muzikantů. Sopranistka Michaela Jeklová se věnuje hudbě od svých pěti let. Vystudovala konzervatoř v Teplicích, nyní studuje JAMU v Brně a učí zpěv a klavír v broumovské ZUŠ. Trumpetista Štěpán Příbyl vyrůstal v hudební rodině na Náchodsku. Absolvoval pražskou konzervatoř a v současné době působí jako ředitel broumovské ZUŠ a podílí se na obohacování kultury na Broumovsku a Náchodsku. Posledním interpretem je varhaník Ladislav

Šikut. Absolvoval pražskou konzervatoř, je vedoucím uměleckého souboru Stěnavan a korepeticí a učitelem klavíru a varhan v ZUŠ Broumov. Jejich repertoár je opřen převážně o barokní, klasickou a romantickou hudbu.

Flétnové sonáty a koncerty barokních mistrů zazní od 19 hodin v kostele sv. Václava. Poslední koncert se uskuteční v kostele sv. Petra a Pavla a bude věnován české a svě-

tové romantické tvorbě v podání smíšeného pěveckého sboru Stěnavan, který v loňském roce oslavil 45. výročí od svého založení. Komentované prohlídky budou probíhat v době od 19 do 22 hodin (každou půl hodinu) v klášterním kostele sv. Vojtěcha. Těšíme se na vaši přízeň i při letošním ročníku této celorepublikové akce Noc kostelů 2017.

**Text: Jitka Exnerová
Foto: Jan Zális**

Nová Terasa 2017 v Polici nad Metují

Spolek Apeiron už tradičně připravil na léto letošního roku projekt „Nová Terasa“. V roce 2017 netradičně s přesahem přes dva prázdninové měsíce. Výstavní prostor „Zeleného domečku“ představí skupinovou výstavu sdružení Hollar, mladou slovenskou malířku nebo velice úspěšného výtvarníka a hudebníka Igora Korpaczewského. Ale největším lákadlem výstav bude bezesporu prezentace sítotisků Andyho Warhola, zapůjčená ze soukromé sbírky.

Tyto grafiky nebyly ještě nikdy nikde vystaveny a Polici nad Metují nabízí ojedinělou výstavu, přesahující svým významem hranice regionu. Kromě toho se bude v Polici promítat pod širým nebem a ještě další akce budou čekat na své návštěvníky. Letošní

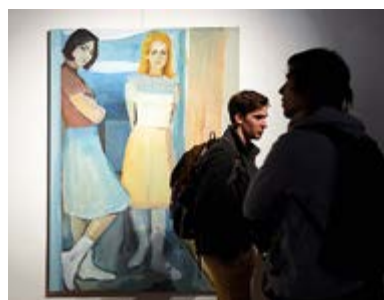

„Nová Terasa“ začne netradičně už v polovině května. Spolek Apeiron se připojí k oslavám pátých narozenin Muzea papírových modelů a 12. května celé oslavy odstartují vernisáží společné výstavy Sdružení českých umělců grafiků Hollar Praha s názvem „Hudba v grafice“. Kurátorkou výstavy je paní Alena Laufrová.

Dalším „předprázdninovým“ termínem Nové Terasy bude vernisáž výstavy sítotisků amerického výtvarníka Andy Warhola, která proběhne 15. června a výstava potrvá do poloviny prázdnin. Po ní bude následovat výstava malíře Igora Korpaczewského (vernisáž 3. 8.), který téměř čtvrt století pracoval jako asistent v ateliéru profesora Jiřího Sopka na Pražské AVU. Letošní sezónu Nové Terasy zakončí dvě poprázdninové výstavy. Nejdříve se v Polici představí slovenská malířka Michaela „Ela“ Bodnářová, ta se mj. v roce 2016 zúčastnila Salónu v Paříži. Vernisáž proběhne 7. 9. A poslední výsta-

vou letošního roku bude prezentace tvorby studenta Pražské AVU v ateliéru malby Vladimíra Skrepla Matouše Hrbka, která začne vernisází 5. října.

Prázdninový program zahájí promítání filmu pod širým nebem, hned v sobotu 1. července. Další promítání je naplánováno na 22. července a 26. srpna. V plánu jsou tyto filmy: „Imaginární lásky“ režiséra Xaviera Dolana, „Andělský podíl“ režiséra

Kena Loacha a „Mládí“ režiséra Paola Sorrentina. V půlce prázdnin - 5. 8. - se v Polici nad Metují představí písničkář Petr Linhart. V roce 2016 byl nominován na cenu Anděl za folk a country. Do jeho repertoáru patří i písnička „Kristýno!“ inspirovaná životem Kristýny Ringlové ze Suchého Dolu, která měla v letech 1892 – 1895 celkem třiatdvacet Mariánských zjevení v tzv. Šolcově lese. Na místě zjevení dnes stojí kaplička a lesem vede křížová cesta.

Za případnou změnu programu se předem omlouváme.

Novou Terasu pořádá spolek Apeiron s podporou Města Policie nad Metují a Muzea papírových modelů v Polici nad Metují.

**Text: Pavel Frydrych
Foto: Spolek Apeiron, z. s.**

Do překrásných prostor za překrásnou hudbou opět v letních měsících láká hudební festival Za poklady Broumovska. Dvanáctý ročník tohoto unikátního cyklu prázdninových koncertů klasické hudby nabídne desatero zastavení v kostelích na Broumovsku, které svou hudbou zaplní umělci zvučných jmen.

Objevte hudební i architektonické poklady Broumovska

Během července a srpna se vždy v sobotu od 18 hodin otevrou brány jednoho z broumovských kostelů, pocházejících z dílny slavných architektů Dientzenhoferů, a nabídnou své prostory nevšedním hudebním zážitkům. Na obnově chátrající krásy těchto duchovních míst se může podílet každý z návštěvníků festivalu – vstupné je totiž dobrovolné a jeho výtěžek putuje právě na pomoc kostelům.

Festival zahájí v sobotu 1. července v božanovském kostele přední český hobojista a uznávaný interpret Vilém Veverka a Ensemble 18+. Při následujících koncertech se představí také významná česká harfenistka Kateřina Englichová, laureát soutěže Pražské jaro Marek Kozák, smyčcové Zemlinského kvarteto koncertující po celé Evropě nebo renomovaná operní pěvkyně, sopránistka Simona Houda Šaturová. Festival ukončí 2. září v klášterním kostele sv. Vojtěcha v Broumově Jazzová mše Karla Růžičky.

„Těší mě, že se v Královéhradeckém kraji podařilo vybudovat a udržet tento krásný festival s atraktivním programem. Jeho přidanou hodnotou jsou místa konání, kterými jsou kostely na Broumovsku. Díky tomuto festivalu se do duchovních míst, která jsou dnes také již významnými kulturními památkami, posluchači každoročně vrací a přichází další. Krásný kout východních Čech se jeho prostřednictvím prezentuje svou kulturní minulostí i současností. Vzpomínám rád na svá minulá vystoupení a přeji všem posluchačům krásné zážitky z letošního ročníku,“ uvedl houslový virtuos Pavel Šporcl, který je členem čestné rady festivalu.

Aktuální informace najdete na facebookovém profilu festivalu nebo na webu www.zapoklady.cz.

Text: Kateřina Ostradecká
Foto: Jaroslav Winter

Kostel sv. Anny, Vižňov

Za poklady Broumovska 2017

1. 7. Božanov,
kostel sv. Máří Magdalény
Vilém Veverka a Ensemble 18+

8. 7. Vernéřovice,
kostel sv. Michaela
Musica Braunensis – hudba autorů
broumovského regionu

15. 7. Teplice nad Metují,
kostel sv. Vavřince
Quintana Music (Itálie)
Ilaria Fantin – arcioutna,
perkuse & zpěv
Kateřina Ghannudi – trojřadá barokní
harfa & zpěv

22. 7. Ruprechtice,
kostel sv. Jakuba Většího
Kateřina Englichová – harfa

29. 7. Police nad Metují,
kostel Nanebevzetí Panny Marie
Marek Kozák – klavír
(laureát soutěže Pražské jaro)
Matouš Pěruška – housle

5. 8. Vižňov, kostel sv. Anny
Simona Houda Šaturová – soprán
Lenka Navrátilová – klavír

12. 8. Otovice, kostel sv. Barbory
Szabolc Zempleni (Maďarsko) – lesní roh
Zuzana Ržounková – lesní roh
Petr Hernych – lesní roh
Jana Golíášová – klavír

19. 8. Martínkovice,
kostel sv. Jiří a Martina
Zemlinského kvarteto
Eva Garajová – zpěv

26. 8. Šonov, kostel sv. Markéty
Martinů Voices

2. 9. Broumov,
klášterní kostel sv. Vojtěcha
Komorní sólisté Karla Růžičky
Smyčcový kvartet
Jakub Dvořáček – klavír
Kühnův smíšený sbor
Marek Vorlíček

Začátky koncertů 18:00
Vstupné dobrovolné

www.zapoklady.cz

**Benediktinský
klášter se promění
v divadelní jeviště**

Barokní perla Broumovska

**V červenci se uskuteční
12. ročník festivalu Malé
letní divadlení a po
jedenácté se promění
broumovský klášter
v divadelní jeviště. Letošní
ročník se uskuteční
v termínu 18. – 22. 7. 2017
a k vidění budou divadelní
tituly v podání amatérských
i profesionálních herců.**

Festival zahájí Divadlo D5 pohádkou o dvou nerozlučných kamarádech Kátě a Škubánkovi. Tento večerníkový seriál vznikl již v 80. letech a baví děti i v současné době. V podání tohoto divadelního souboru jsme už v Broumově shlédli hry „Čtyřlístek v pohádce“ nebo „Krysáci a ztracený Ludvík“. Večer nás manželé Evženie a Jaroušek zavedou do jejich hádavého života, který je plný komických situací. Komedii ze současnosti s názvem „Zítřka to roztočíme, Jaroušku!“ má na svědomí herec, textař a profesor herectví Jaroslav Sypal. Hrají: Kateřina Kornová, Jaroslav Sypal, Martin Maxa, Josef Mladý a další.

Svoji premiéru si při 12. ročníku divadlení odehraje ochotnický divadelní

soubor Divadlo Broumov, tentokrát pod taktovou nového režiséra Petra Lanty. Bude se jednat o dvě komedie od francouzského autora Georgese Feydeaua. První příběh začíná pozdním příchodem z flámu a rozvíjí groteskní situace z manželského soužití, kde o drobné hádky není nouze. Druhý příběh se točí kolem hysterického těhotenství paní Leony. Výsledkem není narození dítěte, ale šok předpokládaného otce předpokláda-

ného dítěte, z něhož se zpravidla už nikdy neprobere...

Hledat milence přes inzerát bude poslední festivalový večer neúspěšný ženatý malíř, na kterého po dvaceti letech manželství přišla druhá míza a nastraží na manželku podplacené milence! Černou komedii „Hledám milence, zn.: Spěchá!“ uvádí divadlo Artur. Hrají: Jindra Kriegl, Eva Decastelo, Bořek Slezáček a další.

Více informací o festivalu na www.broumov-mesto.cz nebo www.facebook.com/broumov

Přijďte si vychutnat letní večery na nádvoří kláštera a nechte se vtáhnout do dějů jednotlivých inscenací.

Text: Jitka Exnerová. DiS.

Org. složka Kultura a infocentrum

Foto: archiv IC Broumov

A opět se blíží festák

**Neodmyslitelnou součástí
každého konce prázdnin
v Teplicích nad Metují je
Mezinárodní horolezecký
filmový festival.**

Letos již 34. ročník, který bude opět bohatý svým programem.

Návštěvníky čeká přehlídka cca 40 soutěžních filmů z celého světa s horolezeckou a jinou sportovní tematikou.

Do mezinárodní odborné poroty přislíbil účast slovenský kameraman a filmař

Tomáš Hulík, autorka loňského vítězného snímku polská filmařka Eliza Kubarska a jeden z hostů, který navštíví festival bude například kazašský cestovatel a filmař Kazbek Valiev.

Festival má i svůj bohatý doprovodný program. Patří sem besedy, venkovní projekce nesoutěžních filmů, Mistrovství republiky mládeže v boulderingu, dále pak boulderingový pohár pro děti a v sobotu pro dospělé, běh skalami a různá sportovní klání a soutěže jako je například Spára, Slick line, Věšák nebo Lezení po slepu. Součástí festivalu jsou také výstavy fotografií.

Teplíce nad Metují (24. - 27. 8. 2017)

Letošním vystavovatelem bude česká horolezecká osobnost Radek Jaroš, který je znám především tím, že stanul na nejvyšších vrcholech všech kontinentů světa.

V hudebním programu v pátek a v sobotu na místním fotbalovém hřišti vystoupí kapely: Sto zvířat, Laura a její tygři, Heebie Jeebies, Sunday Jam a Synové výčepu.

Letošní rok věnujeme padesát procent ze sobotního vstupného místní Skalní záchranné službě na záchranářské vybavení. Její činnost je velice záslužná nejen ve skalách.

Nedělní program zakončí festival bohoslužbou za zemřelé horolezce, losováním divácké soutěže a hlavně slavnostním vyhlášením vítězných filmů. Během slavnostního zakončení odborná mezinárodní porota vyhlásí výsledky a rozdá „Boryše“ - krásné vyřezávané sošky pocházející z dílny řezbáře Petra Kysely, které k festivalu neodmyslitelně patří.

Nezapomeňte poslední srpnový víkend. Informace o připravovaném festivalu naleznete na www.horolezeckyfestival.cz nebo na festivalovém fb profilu.

M. Jirmannová, ředitelka festivalu
Foto: archiv MHFF Teplice nad Metují

V prostředí baroka, barokních kostelů, křížků a poutních míst

Turistický pochod v teplicko-adršpašských skalách

Letos 16. září 2017 to bude již po osmadvacáté, co se v prostředí Teplicko – adršpašských skal půjde turistický pochod Teplicko-adršpašská 33.

Turistický pochod, který si vydobyl své vůdčí postavení v regionu Broumovska, regionu baroka, barokních kostelů, křížků a poutních míst. Turistický pochod, který je významnou turistickou událostí v přilehlém Náchodsku a Trutnovsku. Turistický pochod, který je plánován Spolkem RADOST s přívlastkem – pochod pro radost.

Start a cíl bude umístěn na historickém koupališti v Teplicích nad Metují, na kterém v loňském roce byly zahájeny citlivé opravy. Start bude průběžný, od 7:00 do 10:00 hodin. (start 50 km trati od 6:00 hodin.)

Pro turisty bude připraveno pět pěších tras (TA 8 – dětský pohádkový les, TA 16, TA 25, TA 33, TA 50). Nejkratší trasa TA 8 s pohádkovými zastaveními pro děti, se dá zvládnout s kočárky. Pro cyklisty připravujeme nově tři cyklistické trasy (CYKLO 30, CYKLO 50 a nově CYKLO 75).

Předem přihlášení turisté formou online přihlášek (do 2. 9. 2017) na www.ta33.cz budou mít možnost získat slevu na startovním a pamětní triko pochodu.

Na cestu každý startující dostane malé občerstvení, bude vybaven propozicemi s popisem tras a přehlednou mapou. Po zdolání vytyčené trasy každý dostane v cíli diplom a originální odznak. V rámci startovního bude v areálu koupaliště připraven doprovodný program, kde budou hrát živé country kapely. Zahraje IVAN HLAS, tradiční Slaveňáci a večer rock'n'rollová kapela PŘEHMAT LIBEREC. Pro maminky bude opět přítomna výtvarná dílna Bosorka a pro děti skákací hrad, prolézačky a malování na obličeje. Pro hladové opět připravíme občerstvení.

Pokud tedy máte chuť strávit příjemné chvíle v krásném prostředí Adršpašsko-teplických skal, neváhejte a přijďte se přihlásit ke startu Teplicko-adršpašské 33.

Akce se bude konat za každého počasí.

Veškeré informace a přehled tras:

www.ta33.cz

Staňte se fanoušky na:

www.facebook.com/TeplickoAdrspaska33

**PRODEJNA
PŮJČOVNA
SERVIS
PORADENSTVÍ**

Otevřeno
Po – So:
8.30 – 12.00, 13.00 – 17.00
Ne – zavřeno

Horní 13, 549 57 Teplice nad Metují, CZ
tel.: +420 491 581 042
redpointteam@seznam.cz
www.redpointteam.cz

REDPOINT
TEPLICE NAD METUJÍ
**HORSKÁ, KROSOVÁ,
SILNIČNÍ I ELEKTRO KOLA**

PRODEJ - SERVIS - PŮJČOVNA - PORADENSTVÍ

autorizovaný dealer:

SUPERIOR

**Při koupi kola u nás
3 garanční prohlídky
ZDARMA**

otevřací doba:
pondělí – sobota 8.30-12 a 13-17
tel: 491 581 042
e-mail: redpointteam@seznam.cz

www.redpointteam.cz

Cyklistické závody na Broumovsku

Bike resort Broumovsko nabízí ideální podmínky pro horskou i silniční cyklistiku. Celý region je protká silničkami s malým provozem a slušným povrchem a pokud se rozhodnete vydat do terénu, tak budete překvapeni spoustou nebezpečných cest, kde narazíte i na trvalé značení jednoho z nejstarších českých maratonů horských kol – **Specialized Rallye Sudety**. V letošním roce se 23. ročník tohoto závodu uskuteční **v sobotu 9. září** jako Mistrovství České republiky. Jedná se o jeden z nejetších, nejdelších, nejtechničtějších a nejobávanějších a samozřejmě nejhezčích MTB maratonů u nás, kterého se každoročně účastní okolo tisícovky startujících. Trať závodu má stále značení v terénu (modrý trojúhelník ve žlutém čtverci), je dlouhá 113 km a vede z Teplic nad Metují kolem Teplických a Adršpašských skal, Mieroszowskými a Broumovskými stěnami, přes Bor, Ostaš a Bišák zpět do Teplic. Na organizaci se podílejí i všechny obce, kterými trať vede a jejich obyvatelé tak vytvářejí neopakovatelnou atmosféru tohoto kulturního závodu. Hlavním pořadatelem je Redpoint team, což je parta lidí okolo teplické prodejny Sportiv Redpoint ve spolupráci s Městem Teplice nad Metují.

Stejný spolek pořádá i veřejný závod horských kol **Aprílová 8**, jejíž 23. ročník se uskuteční **v sobotu 22. dubna** v Teplicích nad Metují. Tento závod pravidelně otevírá závodní sezónu horských kol na Broumovsku, několikrát se jel jako Mistrovství kraje a jednou jako závod Českého poháru. V roce 2011 měl v Teplicích nad Metují premiéru hvězdicový etapový závod horských kol **MTB Trilogy Broumovsko**, jehož 7. ročník se uskuteční **5. – 8. července 2017** a má celkem 200 km se 7700 metrů převýšení. Závod se skládá z prologu a tří etap, vedoucích česko – polskými pohraničními horami. Dalším významným jednorázovým závodem horských kol na Broumovsku je **v sobotu 19. srpna** 7. ročník půlmaratonu **Okolo Broumova** se startem a cílem v Hejtmánkovicích.

Od roku 1996 se na Broumovsku jezdí také seriál středních závodů horských kol do vrchu s názvem **Horokolo vršky**, který v roce 2017 zahrnuje závody **Ruprechtice – Ruprechtický špičák** (5. 7.), **Machov – Bor** (26. 7.), **Suchý Důl – Hvězda** (2. 8.), **Radvanice – Žaltman** (16. 8.), **Náchod – Dobrošov** (23. 8.) a **Pěkov – Ostaš** (30. 8.). Další tři středy jsou vyhrazeny pro silniční cyklistický seriál **Memoriál Přemy Váta 2017**, což jsou jednorázové závody na 40 km s hromadnými starty. Začíná to **7. 6. Adršpašskými okruhy**, pokračuje **28. 6. Polickými okruhy** a končí **12. 7. Teplickým okruhem**. Více na www.redpointteam.cz. Na shledanou na startu některého ze závodů se těší Tomáš Čada

V sobotu 17. června pořádá KČT Broumov 23. ročník turistického pochodu Putování Broumovskem. Na pěší túru nebo cyklovýlet mohou vyrazit milovníci pohybu a přírody všech věkových kategorií.

Pokud se vydáte na nejkratší pěší trasu – 15 km – půjdete pohodlnými cestami pod Broumovskými stěnami. Budete ušetřeni výstupů na kopce, o výhledy do Broumovské kotliny za pěkného počasí však nepřijedete. Tuto trasu zvládnou jak senioři, tak i mladí rodiče s dítětem v kočárku.

Ostatní trasy pro pěší turisty – 20, 28, 35 a 44 km – vás provedou nejkrásnějšími partiemi Broumovských stěn: ke Slavenským hřibům, na Božanovský Špičák, k Pánovu kříži. Romantické stezky a stezičky se klikatí mezi skalami po hřebeni Stěn, klesají do roklí a zase vystupují na vyhlídky, abyste mohli zůstat stát v úžasu nad krásou výtvarů přírody. Pro milovníky jízdy na kole budou připraveny dvě trasy – 30 a 60 km. Obě prochází klidnými obcemi naší kotliny a pod Broumovskými stěnami do Božanova. Náročnější trasa 60 km pokračuje po úbočí Javořích hor na Janovičky. Nemusíte se ale bát, trasu zdoláte, i pokud nejste příliš trénovaní. Času budete mít dostatek, občerstvení cestou také, vyhlídek do kraje si můžete

Putování Broumovskem

užívat podle libosti. Jediné co potřebujete, je kolo schopné jízdy po lesních cestách a chuť zdolávat mírná převýšení.

Nemusíte mít strach, že se mezi skalami nebo v lese ztratíte – u startu obdržíte mapku s přesným popisem trasy, cesty vedou jen po

vyznačených turistických cestách a po trase jsou rozmístěny kontroly, na kterých vám rádi poradí. Nebojte se kilometrů, terénu ani nepřízné počasí a vydejte se na putování krajinou, která bezesporu patří k nejkrásnějším a nejúžasnějším místům naší vlasti.

Start i cíl Putování bude v Broumově na hřišti za Křinickým sídlištěm, ráno od 7h do 10 h.

Více informací najdete na www.kctbroumov.unas.cz.

Text: Jana Chaloupková

OTEVŘENO
PO - SO
8,30 - 12,00
13,00 - 17,00
NE - ZAVŘENO

**HOROLEZECTVÍ
HORSKÁ KOLA
TURISTIKA
LYŽOVÁNÍ
FITNES**

Horní 13, 549 57 Teplice nad Metují, CZ
tel./fax: + 420 491 581 042
www.redpointteam.cz
redpoint@seznam.cz

Jak se peklo probouzí aneb jak se čerti na zem za dětmi chystají

V dole Bohumír to zažijete

21.-29.10.2017 (23.-25.10. pro školy)

V podzemí měděného dolu Bohumír se objeví samotné peklo. Nebojíte-li se, neváhejte a do pekla se objednejte. Pojďte si vyzkoušet každodenní čertí činnosti a jejich dovednosti. Nechte si své hříchy od vědmy Huberty vyvěstít. V čertí škole se dozvíte proč má čert rohy a proč kopýtko. Sám Lucifer si vás zváží na váze hříchů. Kdo se bude chtít dostat z pekla ven, čerta v kostkách obehřát musí.

REZERVACE TERMÍNU JE NUTNÁ A MOŽNÁ JIŽ TEĎ!

V letošním roce pro Vás navíc v dole Bohumír chystají Hornický fotokoutek. Budou tu dětské fíčky a výstroj horníků. Děti i dospělí se do toho budou moci navléct a vyfotografovat se. Bude to tedy sloužit k zabavení se před prohlídkou, když například přijedete trochu dříve. Změní se také časy prohlídek: z 9, 11, 13 a 15 na 10, 11:30, 13 a 15 hodin.

Cestujte u nás výhodněji, ušetřete a navštivte více památek i za hranicemi regionu

Broumovskem výhodně 2017

Již třetí sezónu můžete objevovat krásy nejen Broumovska a polského příhraničí výhodněji. V letošním roce na Vás na slevové kartičce kromě „stálíc“ jakými jsou Klášter Broumov, Teplické skály, Centrum Walzel, Důl Bohumír, Muzeum papírových modelů, polští partneři v Ósowce a na zámku Grodno a loni nově zapojených subjektů: Mlýn Dřevíček, pevnost Dobrošov, koupaliště v Meziměstí AQA land čekají také novinky – zvýhodněná návštěva Farmy Wenet v Otovicích a skvělá a chutná snídaně na farmě Bílý dvůr v Machově. Slevové karty budou k prodeji na informačních centrech v regionu a k dostání u zapojených ubytovatelů.

Sledujte www.broumovsko.cz/cs/broumovskem-vyhodne-slevova-karta.

Farma Bílý dvůr v Machově

Farma Bílý dvůr vznikla v roce 2014, kdy se majitelé rozhodli, že se z města přestěhují na venkov a začnou hospodařit. Jedná se o statek broumovského typu i s pozemky, který tu je už od začátku 19. století. Obnovili hospodářství a začali opravovat a vymýšlet, co všechno si tak krásným domem udělat. V současnosti nabízí návštěvníkům farmy velmi pěkné ubytování v 5 pokojích a dvou apartmánech, domácí snídaně převážně z jejich vlastní domácí produkce a originální zážitky z farmy spojené např. s dojením koz. Poloha farmy přímo láká ke skvělým výletům za krásami CHKO Broumovsko. Na vaši návštěvu se těší krom majitelů také krávy, kozy, slepice, lamák Denis a další zvíř.

www.farmabilydvur.cz

Farma Wenet

Farma Wenet v Otovicích – téměř v Broumově, je obklopena krásnou přírodou. S chovem zvířat zde začali již v roce 2005 a vše začalo nevině jedním pštrosem – emu hnědým. Návštěvník má možnost se

lamy, velbloudy, překrásné pávy, pštrosy nebo oslíky. Farma patří mezi jedny z největších chovatelů lam v České republice. Majitelé jsou navíc velmi ochotní a po farmě vás provedou a sdělí mnoho zajímavostí. Na farmě strávíte hezké chvíle, odpočnete si a určitě se sem budete chtít vrátit.

www.wenet.cz

Pevnost Dobrošov

Rozestavěná dělostřelecká tvrz Dobrošov nedaleko Náchoda byla součástí Československého pohraničního opevnění z let

1935 – 1938. Odtajněna a zpřístupněna veřejnosti byla v roce 1968. Naleznete zde jedny z největších vojenských opevnění v České republice. V druhé světové válce zde armáda dokonce zkoušela tajné zbraně. Ale při prohlídce uvidíte mnohem více. Součástí prohlídky je například průchod podzemními tunely v délce 1 km. V okolí pevnosti se nachází naučná stezka věnovaná problematice druhé poloviny 30. let 20. století.

Všechny aktuální informace na www.pevnost-dobrosov.kvalitne.cz.

zde setkat s různými druhy zvířat na farmě přímo chovaných, některá z nich si mohou zájemci osobně pohladit a zažít tak neobyčejné chvíle. Zvěřinec je tu opravdu pestrý – od klasických venkovských zvířat až po

HLASUJTE V SOUTĚŽI DESTINACZE 2017 PRO ATRAKTIVITY Z BROUMOVSKA

Soutěž, kterou pořádá Česká centrála cestovního ruchu Agentura CzechTourism je svým charakterem unikátní soutěží o nejlepší turistické atraktivity v České republice. Jedná se o anketu, ve které rozhoduje široká veřejnost, takže v ní můžete rozhodnout právě vy. Vyhláší se v celkem 5ti kategoriích a každá kategorie má 5 finalistů, které vybrali zástupci turistických regionů, a následně byly vybrány odbornou porotou. Kategorie pro letošní ročník: Baroko všemi smysly, Eko-friendly destinace, Kudy z nudy – zážitky pro celou rodinu, Fénix – znovuzrozený projekt, Cítit se jako doma – destinace EDEN. Skryté hlasování bude probíhat od července do září 2017 na internetových stránkách www.soutezdestinace.cz a vyhlášení proběhne na festivalu Tour Film v Karlových Varech.

- Jsme velmi potěšeni, že se mezi finalisty dvou kategorií probojovali zástupci regionu Broumovsko.
- Baroko všemi smysly – v této kategorii je nominovaný KLÁŠTER BROUMOV
- Fénix – znovuzrozený projekt – v této kategorii je nominována fabrika na zážitky CENTRUM WALZEL

Hlasujte pro naše želízka v ohni!

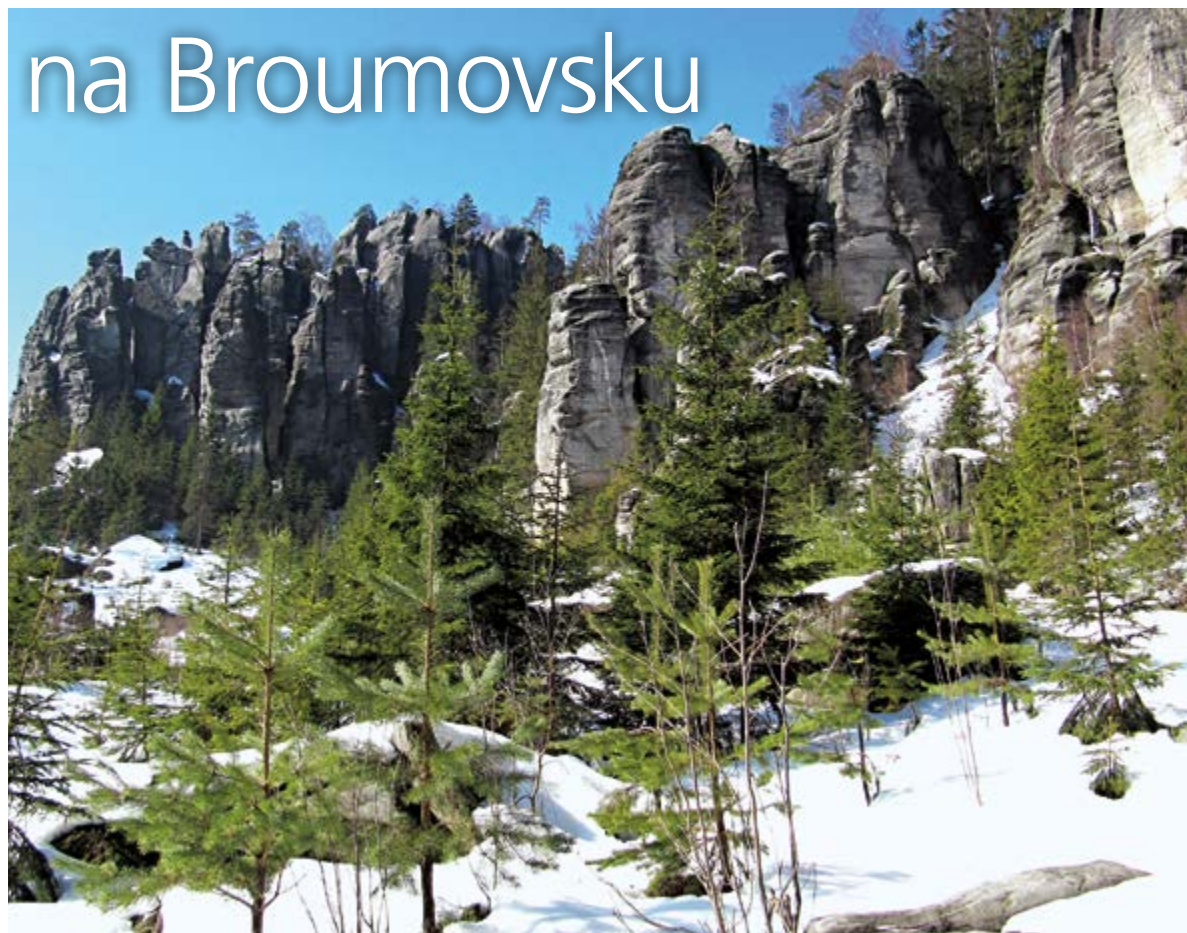
Mohou tak navázat na úspěch z roku 2015, kdy celá destinace Broumovska vyhrála kategorii Cítit se jako doma.

Zima na Broumovsku

Ted' již víte, jak nádherné je Broumovsko v létě a my věříme, že se sem ještě několikrát vrátíte a přivezete s sebou i své kamarády a známé. Kromě letní sezóny, kterou jste měli možnost okusit, doporučujeme návštěvu Broumovska i v dalších ročních obdobích. Podzim se vám předvede hrou barev, romantickými ranními mlhami a jemnými pavučinkami všude kam se podíváte a pomalu vše připraví na první zimní mrazíky a sněhové vločky, které brzy pokryjí celou krajinu a dají tak nový rozměr tomuto malebnému, a tak trochu tajemnému regionu.

Při zimní návštěvě vás přivítá, mimo jiné, krásná příroda odpočívající pod nadýchanou sněhovou přikrývkou, zamrzlé říčky a ojíněné stromy, pochmurné zimní počasí i diamantový třpyt sněhových plání, když na ně po ránu dopadne první sluneční paprsky. To vše si můžete užít například při návštěvě Adršpašských a Teplických skal, kde na vás dýchne atmosféra klidu a tajemna, kterou byste si v letním období jen tak neužili. Takové pocity zažijete, i pokud se vydáte pohádkově ztichlým lesem na chatu Hvězda v Broumovských stěnách, kde se po pěším výletě zasněženou krajinou, můžete odměnit něčím dobrým na zahřátí. Nebo vyrazte na rozhlednu na Čápu či Ruprechtickém Špičáku, odkud vás při pěkném počasí čekají výhledy na okolí pokryté pavučinami ledu a sněhu.

Další možnou a oblíbenou alternativou, jak poznat region, je nasadit si lyže a vyrazit na průzkum husté sítě udržovaných a značených běžeckých tratí, které se nacházejí v oblastech Jestřebích hor, Broumovských stěn, hraničních Javořích hor a v okolí Machova, Police nad Metují a Teplíc nad Metují. Nemusíte přitom být oštěřeným sportovcem ani běžeckým profesionálem. Tras je zde plno a je jen na vás, zda si stříhnete náročnější cestu s výstupy a sjezdy, či se necháte přáteli vyvézt autem na vrchol a pak už si jen užijete sklouznutí dolů. V případě, že by pro vás byly stezky vyjeté na české straně česko-polského po-

hraničí nedostačující, je zde možnost navštívit běžecké tratě v okolí polského Karlowa a NP Góry Stolowe.

Pro milovníky sjezdového lyžování a snowboardingu je zde k dispozici několik sjezdovek, které se sice nemohou rovnat lyžařským střediskům v nedalekých Krkonoších a Orlických horách, ale dokáží plně uspokojit požadavky méně náročných lyžařů, začátečníků a zejména pak rodin s dětmi. Za návštěvu jistě stojí lyžařský areál Janovičky u Broumova, lyžařský vlek v Machově, Radvanicích, Polici nad Metují, Ski areál Kamenec v Teplících nad Metují nebo Petřkovice u Trutnova.

Venku mrzne, až praští, vane víchřice nebo sněží tak, že není vidět na krok? Nezufojte, na Broumovsku to nevadí. Využít můžete celoročně otevřené památky nebo strávit den ve Fabrice na zážitky. Celoročně jsou pro vás připraveny prohlídky v broumovském klášteře, které v adventním i vánočním čase nabízí speciální prohlídky. Zahřát se pak můžete v místní kavárně Café Dientzenhofer, která je pro Vás otevřena také po celý rok. V muzeu papírových modelů v Polici nad Metují (také s celoročním provozem) můžete pohodlně strávit velkou část dne a vyzkoušet si svou zručnost i obdivovat krásu jedinečných papírových modelů. Bowling, horolezeckou stěnu, solnou jeskyni a skvělou gastronomii si po celý rok užijete také v Centru Walzel v Meziměstí. Fabrika na zážitky nezavírá ani v zimním období.

Věříme, že jsme vás trochu nalákali a v zimě se s vámi můžeme těšit na shledanou. Broumovsko má prostě co nabídnout po celý rok.

Tipy na Skiareály nejen na Broumovsku

Skiareál Kamenec Teplíce nad Metují

Skiareál Kamenec se nachází v Teplících nad Metují, v krásném prostředí nedalekých Adršpašsko-teplických skal, v městské části Kamenec. Skiareál je sjezdovka s dobrým technickým a terénním zázemím, které dojistě uspokojí každého lyžaře. Skiareál je vybaven rolbou a sněžnými děly, která spolu s klimatickými podmínkami, zajišťují dobrou kvalitu povrchu svahu. Celková délka sjezdovky je 500 m, přičemž od poloviny se rozvětňuje do dvou různě náročných úseků, které jsou vhodné jak pro začátečníky, tak pokročilé, pro rodiny s dětmi, nebo školní výcvikové kurzy. V areálu je parkoviště, půjčovna lyží, stánek s občerstvením, možnost lyžařské školy a večerního lyžování.

Provozní doba:

pondělí – neděle: 09:00 – 17:00
večerní lyžování: pátek, sobota
17:00 – 20:00

Lyžařský vlek Radvanice

Lyžařský areál se nachází v osadě Studénka spadající pod obec Radvanice na severní straně Jestřebích hor v nadmořské výšce cca 550 – 650 m n. m. V areálu jsou k dispozici tři lyžařské vleky – velký o délce 400 m s převýšením cca 100 m, střední o délce 170 m byl vybudován na mírném svahu, a tak je vhodný zejména pro zkuš-

nější děti a malý 100 m dlouhý vlek pro děti. Povrch sjezdovky je denně upravován rolbou a v případě nedostatečné sněhové nadílky uměle zasněžovaný technickým sněhem. V areálu je parkoviště, občerstvení, skiservis, půjčovna lyží, lyžařská škola a možnost večerního lyžování.

Provozní doba:

pondělí – čtvrtek: 09:00 – 17:00
pátek: 09:00 – 20:00
sobota – neděle: 09:00 – 18:00

Kontakt:

www: www.vlekradvanice.cz
e-mail: info@vlekradvanice.cz
Telefon: +420 499 897 336,
+420 603 367 991

Skiareál Janovičky u Broumova

Jedná se o menší příjemný areál rodinného typu s třemi kratšími sjezdovými tratěmi vhodnými pro začátečníky. Celková délka tratí je 980 m se dvěma vleky, jedním dětským provázkovým a menším snowparkem. V areálu je parkoviště, občerstvení, skiservis, půjčovna lyží, lyžařská škola a možnost večerního lyžování.

Provozní doba:

pondělí – pátek: 09:00 – 12:00
a 13:00 – 16:00
sobota – neděle: 09:00 – 16:00
večerní lyžování: úterý, čtvrtek, sobota
17:00 – 20:00

Kontakt:

www: www.lkbroumov.cz
Telefon: +420 739 957 610,
+420 603 529 799,
+420 775 160 924

Lyžařský vlek „Na Nebíčku“ v Polici nad Metují

Lyžařský areál „Nebíčko“ se nachází mezi obcí Police nad Metují a Bukovice. Vlek má délku 250 m, převýšení 32 m a horní stanice je ve výšce 500 m n. m. Svah je bez terénních vln a skvěle slouží nejen dětem, ale i začínajícím lyžařům. V areálu jsou také instalovány umělé překážky pro snowboardisty – Rail a T-box.

Provozní doba:

pondělí – pátek: 15:00 – 17:30
sobota – neděle: 09:00 – 11:30
a 13:00 – 17:00
večerní lyžování: pátek, sobota
18:00 – 21:00

Kontakt:

www: www.sportvpolici.cz
e-mail: rezervace@sportvpolici.cz
Telefon: +420 778 499 437

Lyžařský areál Machov

Lyžařský areál Machov leží v nadmořské výšce 550 – 590 m n. m. S délkou 650 m uspokojí svými parametry jak děti a začátečníky, tak i náročnější sjezdaře. Z horní stanice vleku je při příznivém počasí nádherný

výhled na Krkonoše. V areálu je parkoviště a občerstvení.

Provozní doba:

pondělí – pátek: 13:00 – 16:30 (17:00)
sobota – neděle: 09:00 – 16:30 (17:00)

Kontakt:

www: www.vlekmachov.wz.cz
Telefon: +420 491 547 103,
+420 602 254 123

Skiareál Petříkovice

Lyžařský areál Petříkovice se nachází 8 km od centra Trutnova ve směru na Radvanice. Sjezdovky se rozkládají na úpatí Jestřebích hor o celkové délce 3,6 km a v případě nedostatku sněhu jsou zasněžovány. Sjezdovky jsou vhodné pro lyžaře začátečníky, zdatné lyžaře, snowboardisty, pro rodiny s dětmi i školní výcviky. V areálu je parkoviště, občerstvení, půjčovna lyží, lyžařská škola, dva vleky a možnost večerního lyžování.

Provozní doba:

pondělí – neděle: 09:00 – 16:00
večerní lyžování: pondělí – neděle
18:00 – 21:00

Kontakt:

www: www.skipetrikovice.cz
e-mail: skipetrikovice@seznam.cz
Telefon: +420 491 004 980,
+420 777 590 915

TIP NA BĚŽKAŘSKÝ VÝLET

Lyžařská trasa Teplice nad Metují – Zdoňov – Adršpach – Jiráskovy skály – Teplice nad Metují

Nástup na tuto 25 km dlouhou, otevřenou krajinou s výhledy vedoucí trasu, je v Teplících nad Metují. Od vlakové zastávky se vydáme přes náměstí směrem k základní škole (cca 300 m). Z hlavní silnice na Adršpach odbočíme na konci opěrné zdi vpravo a po 50 m u dvojgaráže opět vpravo po místní komunikaci šikmo vzhůru. Po 100 m na okraji pole narazíme na strojovou stopu, směřující napříč pole směrem k severu. Po 1 km přetneme polní cestu a pokračujeme 500 m, kde křížíme další polní cestu a začínáme mírně stoupat stále severním směrem na nejvyšší bod horizontu (1,5 km). Podél špiče lesa sjezd krátkým úvozem, kde narazíme na „malý zdoňovský okruh“. Pokračujeme mírně doprava napříč loukou k dalšímu lesíku (1 km), následuje sjezd na dno údolíčka, z něhož severovýchodním směrem vystoupáme k pomníku smíření

pod Bukovou horou (1 km). U pomníku se dáme kolmo vlevo sjezdem podle lesa (jedno technicky náročnější místo) a po louce na dno dalšího údolí (1 km). Zde ostře vpravo a zprvu mírným stoupáním, později klesáním se širokým údolím stáčíme na severozápad směrem k horní části Zdoňova (2 km). Křížíme silnici a přes mostek pokračujeme po většinou neposypané místní komunikaci asi 1,5 km dolů vesnicí (posledních 200 m po silnici) k mostu u č.p.184, za kterým odbočíme doprava opět na stopu. Po krátkém stoupání jedeme dál údolím kolem kapličky, kde se napojíme na žlutou turistickou značku a pokračujeme do sedla pod Křížovým vrchem a odtud příjemným sjezdem na parkoviště do Dolního Adršpachu.

Přejedeme hlavní silnici a po zelené tur. zn. se vydáme asi 300 m k Hotelu Lesní zátíší, kde kousek za

ním podél kolejí začíná okruh kolem Ozvěny. Napojíme se na okruh, projedeme pod Havraním městem a dál až na rozcestí Pod Hradem. Zde se napojíme na červenou tur. zn. a pojedeme vlevo do prudkého stoupání a dál zvládnutelným terénem 4,5 km. Od Liščího sedle následuje 1 km dlouhé stoupání po žluté tur. zn. až k rozcestí Pod Zvětralým vrchem, odkud trasa dál vede zhruba 3 km přes louky a vně kolem lesa objíždí vrch Čáp. Dojedeme do osady Skály a až k zámětku Bischofstein pokračujeme po žluté tur. zn. Odtud pak dál asi 3 km po mírně posypané silnici a lesem po modré značce až nad rozcestí Nad Kamencem, kde přes louky dojedeme ke kempu na Kamenci. Odtud pak již jen z kopce dolů dojedeme do centra a na vlakovou či autobusovou zastávku.

Lyžařská trasa Pod Pasy – Pánův Kříž

Červeně značenou trasu dlouhou 15 km začneme na parkovišti pod Pasy (vedle hlavní silnice z Police nad Metují do Broumova, cca 100 m nad křižovatkou na Jetřichov a Teplice nad Metují). Mírně zvlněnou lesní cestou pojedeme stopou k Hubertově kapli a dál ke kamenné křížové cestě. Odtud pokračujeme sjezdem a později po rovině na kraj lesa nad obec Křínice, odkud se vydáme opět lesem na rozcestí s obecní komunikací. Trasa pokračuje vpravo stoupáním k Restauraci Amerika a dále cestou po kraji lesa bez

velkých převýšení směrem do Martínkovic. Asi po 3,5 km za pravotočivou zatáčkou začíná první prudší stoupání a po něm následuje sjezd nad Martínkovice, který nás vyvede z lesa u kaple sv. Anny. Odtud pokračujeme přímým sjezdem a za mostem přes Martínkovický potok se levotočivou zatáčkou napojíme na obecní komunikaci. Po ní jedeme asi 250 m na rozcestí, kde z obecní silnice odbočíme vpravo a vydáme se mírným stoupáním, které později nabývá na intenzitě. Zde trasa opustí okraj lesa a začíná stoupat vpravo

po modře značené cyklotrase. Stoupání je dlouhé asi 1,5 km a vede pod vrch Koruna, který trasa objíždí prakticky po vrstevnici a následuje další intenzivní stoupání dlouhé asi 300 m, které je ukončeno v sedle pod Božanovským Špičákem. (Zde máme možnost odbočit po trase na Machovský kříž a dále do Božanova nebo přes hraniční přechod do Polska). Pokračujeme mírným stoupáním a poté sjezdem na rozcestí U javora. Odkud nás čeká poslední 0,5 km dlouhé stoupání, které končí na Pánově kříži.

PŘEHLED KULTURNÍCH A DALŠÍCH SPOLEČENSKÝCH AKCÍ V REGIONU BROUMOVSKA

Duben 2017

20. 4.
**ZLATÝ VLAK,
VÁLEČNÁ ZÁHADA – BESEDA
MILANA ZACHA KUČERY**
Broumov, Undergroundový klub Eden
21. 4.
CESTOPIS – LODÍ PO HOLANDSKU
Broumov, konferenční sál IC
www.broumov-mesto.cz
22. 4.
CESTA BROUMOVSKÝMI PARKY
Společná oslava Dne Země v Broumově
Okolí Broumova
www.broumov-mesto.cz
28. 4.
**ZAHÁJENÍ GRILOVACÍ SEZÓNY
V HOTELU VEBA**
Broumov, hotel Veba
www.hotelveba.cz
30. 4.
**VÍTÁNÍ JARA – STAVĚNÍ MÁJKY
A PÁLENÍ ČARODĚJNICE**
Teplce nad Metují, lesopark naproti poště
www.teplcenadmetuji.cz
30. 4.
ČARODĚJNICE
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz

Květen 2017

- 1.5.
**KONCERT PRO DESET STRUN –
JAROSLAV SVĚCENÝ, MILOSLAV
KLAUS**
Dřevník, klášterní zahrada Broumov
www.klasterbroumov.cz
3. 5.
**ARTCAFÉ: MAŁGORZATA HUTEK
& ŚTĘPANKA BALCAROVÁ – SEPTET:
SZCZĘSCIE/ŚTĘTŚĆ**
Sál Kreslárna, klášter Broumov
www.klasterbroumov.cz
5. 5. – 7. 5.
BROUMOVSKÁ KLÁVES
7. ročník mezinárodní klavírní soutěže pro
mladé klavíristy
Dřevník, klášterní zahrada Broumov
www.broumovskaklavesa.cz
6. 5.
SRAZ HISTORICKÝCH VOZIDEL
Police nad Metují, náměstí
www.policko.cz
www.khvmetuje.webovy.cz
6. 5.
JIRÍ SCHMITZER – RECITÁL
Broumov, Undergroundový klub Eden

9. 5.
BOJ – KINO
Police nad Metují, Kino / Kolárovo divadlo
www.policko.cz
9. 5.
MILENA MÁ PROBLÉM – DIVADLO
Městské divadlo, Broumov
www.broumov-mesto.cz
10. 5.
**ARTCAFÉ EXTRA: PŘES KOSTI
MRTVÝCH + BESEDA S OLGOU
TOKARCZUK**
Sál Dřevník, klášterní zahrada Broumov
www.klasterbroumov.cz
12. – 14. 5.
**OSLAVY 5 LET ZALOŽENÍ MUZEA
PAPÍROVÝCH MODELŮ**
Police nad Metují,
Muzeum papírových modelů
www.mpppm.cz
12. 5.
**VIDELLI – AUSTRALSKÁ HUDEBNÍ
SKUPINA**
Broumov, Undergroundový klub Eden
12. 5. – 11. 6. 2
**HUDEBNÍ MOTIVY V GRAFICE
(Z TVORBY ČLENŮ SČUG HOLLAR) –
VÝSTAVA**
Police nad Metují, BB kavárna
<https://www.facebook.com/apeironz>
12. 5.
CESTOPIS – KARPATSKÝ OBLOUK
Broumov, Konferenční sál IC
www.broumov-mesto.cz
13. 5.
O KŘIŠTÁLOVÉM SRDCI – POHÁDKA
Broumov, městské divadlo
www.broumov-mesto.cz
19. 5.
ENERGIT – HUDEBNÍ SKUPINA
Broumov, Undergroundový klub EDEN
20. 5.
POLICKÝ VANDR
Police nad Metují, fotbalové hřiště
www.turistipolice.cz, www.policko.cz
20. 5. – 21. 5.
LAND ART AND STONE BALANCING
Broumovsko, www.klasterbroumov.cz
20. 5.
MEMORIÁL KIT SHOW BROUMOV
19. ročník soutěže a výstavy plastických
modelů
Otovice, restaurace La Sahula
23. 5.
KUBO A KOUZELNÝ MEČ – KINO
Police nad Metují, Kino / Kolárovo divadlo
www.policko.cz
27. 5.
**NÁVŠTĚVA U DIENTZENHOFERŮ –
TANEČNÍ VYSTOUPENÍ**
Sál Dřevník, klášterní zahrada Broumov
www.klasterbroumov.cz

30. 5.
6NACHODNÍKU
Police nad Metují, Kolárovo divadlo
www.policko.cz, www.pellyhodomy.cz

Červen 2017

2. 6.
**DOBROČINNÝ VEČER
PRO BROUMOVSKO**
Broumov, opatské sály v klášteře v Broumově
www.klasterbroumov.cz
2. 6.
LETNÍ KINO
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz
3. 6.
**I. VYCHÁZKA POLICKEM –
LAUDONOVY VALY**
Pěkov, Hony
www.policko.cz
3. 6.
**VINUM ET CETERA – VEŘEJNÁ
OCHUTNÁVKA VÍN V AREÁLU
KLÁŠTER**
Klášter Broumov, nádvoří
www.klasterbroumov.cz
4. 6.
**ZA PRAMENY GEOPARKU
BROUMOVSKO**
Terénní exkurze plná geologických
zajímavostí
Sraz Teplce nad Metují, zastávka Skály
www.klasterbroumov.cz
4. 6.
VESELÁ TROJKA – KONCERT
Police nad Metují, Kolárovo divadlo
www.policko.cz, www.pellyhodomy.cz
9. 6.
NOC KOSTELŮ
Broumovsko, kostely
9. 6.
MICHAL PROKOP A FRASMUS FIVE
Broumov, Undergroundový klub Eden
10. 6. 2017
**POLICKÁ ZELŇAČKA – II. ROČNÍK
SOUTĚŽE, TRH, DOPROVODNÝ
PROGRAM**
Police nad Metují, náměstí
www.policko.cz
15. 6. – 30. 7. 2017
ANDY WARHOL – VÝSTAVA
Police nad Metují, BB kavárna
<https://www.facebook.com/apeironz>
17. 6. 2017
**BĚH Z POLICE DO POLICE +
SVATOJÁNSKÝ JARMARK**
Police nad Metují, aut. Nádraží + náves Žďár
nad Metují, www.policko.cz
17. 6.
PUTOVÁNÍ BROUMOVSKEM
Start Fotbalové hřiště
Stanislava Opočenského, Broumov

17. 6.
**BROUMOVSKÁ KYTARA – HUDEBNÍ
FESTIVAL**
Broumov, dětské hřiště
www.broumovskakytara.cz

30. 6.
SOUBOURNÉ DÍLO W. SHAKESPEARA
Penzion Kačeri Lachov

30. 6. – 1. 7.
BROUMOVSKÁ POUŤ
Broumov, Schrollův park
www.broumov-mesto.cz

Červenec

- 1.7.
**ZA POKLADY BROUMOVSKA –
HUDEBNÍ FESTIVAL**
Zahajovací koncert – Vilém Veverka
a Ensemble 18+
Božanov, kostel sv. Máří Magdalény
www.zapoklady.cz
5. – 8. 7.
MTB TRILOGY
Etapový závod horských kol
Teplce nad Metují, www.mtbtrilogy.cz
7. 7.
LETNÍ KINO
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz
8. 7.
**MUSICA BRAUNENSIS –
HUDBA AUTORŮ BROUMOVSKÉHO
REGIONU**
Koncert Za poklady Broumova.
Vernéřovice, kostel sv. Michaela
www.zapoklady.cz
10. – 24. 7.
**ATELIÉR MALÍŘŮ A GRAFIKŮ AMAG
NÁCHOD – VÝSTAVA**
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz
15. 7.
BĚH NA HVĚZDU
Police nad Metují, náměstí, www.sportvpolici.cz
15. 7.
**QUINTANA MUSIC (ITÁLIE)
ILARIA FANTIN – ARCILOUTNA,
PERKUSE & ZPĚV
KATEŘINA GHANNUDI – TROJŘADÁ
BAROKNÍ HARFA & ZPĚV**
Koncert Za poklady Broumova.
Teplce nad Metují, kostel sv. Vavřince
www.zapoklady.cz
18. 7. – 22. 7.
**MALÉ LETNÍ DIVADLENÍ – DIVADELNÍ
FESTIVAL**
Broumov, nádvoří broumovského kláštera
www.broumov-mesto.cz
22. 7.
**II. VYCHÁZKA POLICKEM – POLICKÁ
HORA A HVĚZDA**
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz

22. 7.
KATEŘINA ENGLICHOVÁ – HARFA
Koncert Za poklady Broumovska.
Ruprechtice, kostel sv. Jakuba Většího
www.zapoklady.cz

29. 7. 2017
III. VYCHÁZKA POLICKEM – STRAČÍM OCASEM DO SUCHÉHO DOLU
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz

29. 7.
MAREK KOZÁK – KLAVÍR (LAUREÁT SOUTĚŽE PRAŽSKÉ JARO)
Matouš Pěruška – housle
Koncert Za poklady Broumovska.
Otovice, kostel sv. Barbory
www.zapoklady.cz

Srpen

9. – 20. 8. 2017
VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ POLICKÉHO FOTOKLUBU (90 LET)
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz

3. 8. – 3. 9. 2017
IGOR KARPACZEWSKI – VÝSTAVA
Police nad Metují, BB kavárna
www.facebook.com/apeironz

4. 8.
LETNÍ KINO
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz

5. 8. 2017
KVÍČEROVSKÉ ŠMAJD
Police nad Metují, www.policko.cz

5. 8.
SIMONA HOUDA ŠATUROVÁ – SOPRÁN
Lenka Navrátilová – klavír
Koncert Za poklady Broumovska.
Vižňov, kostel sv. Anny
www.zapoklady.cz

11. – 13. 8. 2017
POLICKÁ POUŤ
Police nad Metují, náměstí, www.policko.cz

12. 8.
SZABOLC ZEMPLENI (MAĎARSKO) – LESNÍ ROH
Zuzana Rzounková – lesní roh
Petr Hernych – lesní roh
Jana Goliášová – klavír
Koncert Za poklady Broumovska.
www.zapoklady.cz

19. 8. 2017
PETROVICKÉ ZATÁČKY
Police nad Metují, kruhový objezd směr Petrovice, www.policko.cz, www.sportvpolic.cz

19. 8.
ROCKSTOCK – HUDEBNÍ FESTIVAL
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz

19. 8.
ZEMLINSKÉHO KVARTETO
Eva Garajová – zpěv
Koncert Za poklady Broumovska.
Martínkovice, kostel sv. Jiří a Martina
www.zapoklady.cz

24. – 27. 8.
MEZINÁRODNÍ HOROLEZECKÝ FILMOVÝ FESTIVAL
Teplice nad Metují, www.horolezeckyfestival.cz

26. 8.
IV. VYCHÁZKA POLICKEM – PAMĚTIHODNOSTI POLICE N. MET.
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz

26. 8.
MARTINŮ VOICES
Koncert Za poklady Broumovska.
Šonov, kostel sv. Markéty, www.zapoklady.cz

Září

1. 9.
LETNÍ KINO
Broumov, areál dětského hřiště
www.broumov-mesto.cz

1. – 3. 9.
ZAHRÁDKÁŘSKÁ VÝSTAVA
13. Regionální zahrádkářská výstava Teplice nad Metují

2. 9. 2017
V. VYCHÁZKA POLICKEM – VÁCLAVICE – ZEMSKÁ BRÁNA A BOJIŠTĚ VÁLKY 1866
Václavice, vlaková zastávka, www.policko.cz

2. 9.
KOMORNÍ SÓLISTÉ KARLA RŮŽIČKY
Smyčkový kvartet
Jakub Dvořáček – klavír
Kühnův smíšený sbor
Marek Vorlíček
Koncert Za poklady Broumovska.
Broumov, klášterní kostel sv. Vojtěcha
www.zapoklady.cz

2. 9.
UNDERGROUNDOVÉ KVÍLENÍ II
Broumov, Undergroundový klub Eden

7. 9. – 1. 10. 2017
MICHAELA BODNÁROVÁ – VÝSTAVA
Police nad Metují, BB kavárna
<https://www.facebook.com/apeironz>

8. 9.
KDYŽ I SKÁLY NASLOUCHAJÍ
Koncert Police Symphony Orchestra
Adršpach, www.pso.cz

9. 9.
SPECIALIZED RALLYE SUDETY
23. Mountain Bike maraton
Teplice nad Metují, www.redpointteam.cz

12. 9.
ANI O DEN DÝL – DIVADLO SEMTAMFÓR
Broumov, městské divadlo
www.broumov-mesto.cz

16. 9.
TEPLICKO-ADRŠPAŠSKÁ 33
Turistický pochod Teplicko-adršpašskými skalami, www.ta33.cz

20. – 22. 9. 2017
PODZIMNÍ VÝSTAVA
Police nad Metují, Pellyho domy
www.policko.cz

22. 9.
CESTOPIS – ZEMSKÝ RÁJ
Broumov, konferenční sál IC
www.broumov-mesto.cz

22. 9.
DIVADLO JÁRY CIMRMANA
Broumov, multifunkční sál Dřevník

28. 9.
SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI
Broumov, Mírové náměstí
www.broumov-mesto.cz

30. 9. 2017
SRAZ HISTORICKÝCH VOZIDEL
Police nad Metují, náměstí
www.khvmetuje.webovky.cz, www.policko.cz

Ríjen

Ríjen – listopad
70. POLICKÉ DIVADELNÍ HRY
Police nad Metují, Kolárovo divadlo
www.policko.cz

5. 10. – 5. 11. 2017
MATOUŠ HRBEK – VÝSTAVA
Police nad Metují, BB kavárna
www.facebook.com/apeironz

14. 10. 2017
MODEL CUP 2017
Police nad Metují, Pellyho domy
www.mpmpm.cz, www.policko.cz

20. 10.
VÍNEM PROTI POHANSTVÍ ANEB STAROČESKÝ DEKAMERON
Police nad Metují, Kolárovo divadlo
www.policko.cz, www.pellyhodomy.cz

21. 10.
SETKÁNÍ SBĚRATELŮ
Police nad Metují
www.mpmpm.cz, www.policko.cz

28. 10.
AŤ ŽIJÍ STRAŠIDLA – POHÁDKA
Broumov, Městské divadlo
www.broumov-mesto.cz

Listopad

3. 11.
STRAŠIDELNÁ ALEJKA
Broumov, park Alejka
www.broumov-mesto.cz

4. 11. 2017
SVATOMARTINSKÝ TRH
Police nad Metují, náměstí, www.policko.cz

11. 11.
OBUŠKU Z PYTLÉ VEN – POHÁDKA
Broumov, městské divadlo
www.broumov-mesto.cz

18. 11.
NOC DIVADEL
Broumov, městské divadlo
www.broumov-mesto.cz

Dlouhodobé akce

1.4. – 30. 9. 2017
JAROSLAW JAREMA: TĚLO V KAMENI
Adršpach, Zámek
www.obecadrspach.cz

1.4. 2017 – 28. 2. 2018
VÝSTAVA TURISTICKÝCH VIZITEK
Adršpach, Zámek
www.obecadrspach.cz

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH:

 NAŠE BROUMOVSKO

www.nase.broumovsko.cz

Vydává SDMB o. p. s. – Společnost pro destinační management Broumovska o. p. s. v nákladu 10 000 ks.
Odpovědný redaktor: Markéta Hanušová, redakční rada: Klára Borůvková, Kateřina Ostradecká, Leona Peterková.
Poděkování: Klára Borůvková, Kateřina Ostradecká, Omnium z. s., Jan Zális a dalším přispívatelům. Letní Broumovsko 2017 bylo vyrobeno za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Grafický návrh, zlom a DTP Helis s. r. o., tisk Centrum služeb Broumov s. r. o. tiskárna Broumov.

REGION
BROUMOVSKO
CZECH REPUBLIC

www.broumovsko.cz

www.geopark.broumovsko.cz

www.bikeresort.cz

Vyrobeno ve spolupráci

CzechTourism

REGION BROUMOVSKO

Navštivte romantická skalnatá zákoutí **Teplicko-adršpašska** (1), malebná údolí a příkré svahy **Policka** (2) či tichou **Broumovskou kotlinu** (3) s mnoha unikátními barokními památkami.

www.broumovsko.cz

Informační centrum
Broumov

Internet:
www.broumov-mesto.cz

Telefon:
491 524 168

Informační centrum
Police nad Metují

Internet:
www.policko.cz

Telefon:
491 421 501

Informační centrum
Teplice nad Metují

Internet:
www.teplickeskaly.com

Telefon:
491 581 197

Informační centrum
Adršpach

Internet:
www.skalyadrspach.cz

Telefon:
491 586 012

www.broumovsko.cz